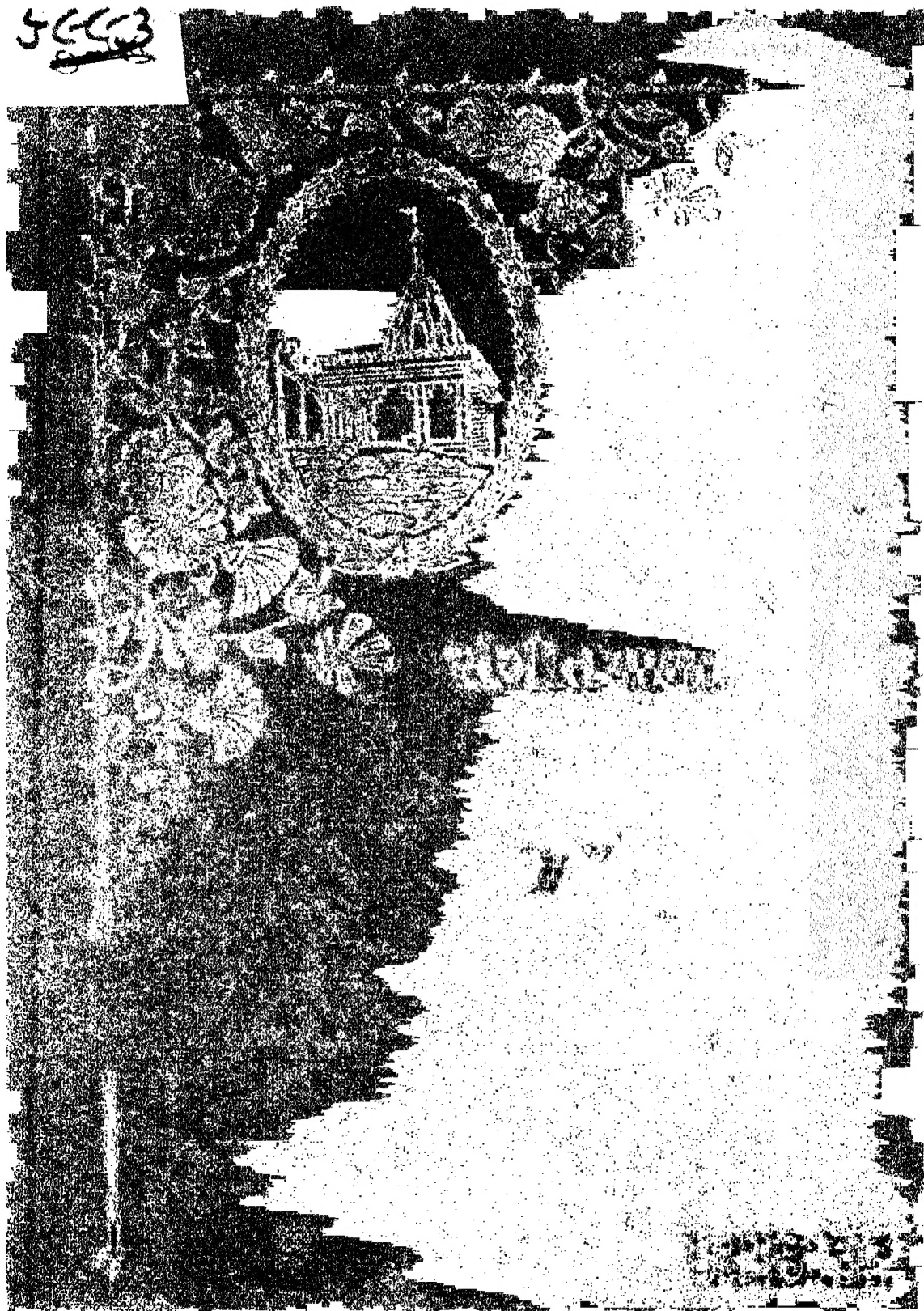

5553

II
1899

5443

THE
SANGITAMALA.

संगीतमाला.

प्रथम गुरु.

R. B. T.

આ ચોપડીની માલિકી સન ૧૮૯૭ ના રૂપ મા આફ
પ્રમાણે નોંધેલી છે.

સંવત્ ૧૯૫૫.

સન ૧૮૯૯.

BLAVNAGAR STATE PRINTING PRESS
AND
BOMBAY EDUCATION SOCIETY'S PRESS.

પ્રસ્તાવના.

સર્વને વિદિત છે કે, ‘સંગીત’ એ સર્વ વ્યાપક જગત્ત્રિયંતાનો પવિત્ર આત્મા છે. તેના અલૌકિક પ્રભાવને લીધે અનાદિકાળથી ભારતભૂમિના ભૂપતિઓ અને આર્ય વિદ્વાનો તેની અંતરંગ ઊપાસના કરતા આવ્યાછે. મનોહર સંગીત-દ્વારા કરેલો સદ્બોધ મનોવૃત્તિપર એવી ઊત્તમ અસર કરેછે કે, હૃદય રસમય અને નિર્મળ થતાં તેમાંથી ઊત્તમતાનો પ્રભાવ પ્રદાશી નિકળેછે. સંગીતના સુમધુર રાગ રસની સાથે યોજેલી કામળ કવિતા સાંભળનાર અને ગાનાર બેઠને રસમાં મત્ત બનાવી દેછે. જનવ્યવહારની સુધારણા થાય તેવા નીતિ, શૃંગાર કે વૈરાગ્ય સાથે સુઘટિત કરેલી સુંદર કવિતાનો દિવ્ય આત્મા સંગીત છે. મનોહર ભાવ ભરી અને લાલિત્ય યુક્ત સંગીતની વાણી કંઠ ભંગીના ગુણથી સહૃદય રસિદાને વિશેષ આનંદ આપેછે.

સંગીતના આવા અનેક દિવ્ય ગુણો જોઈ આ લઘુ પુસ્તક લખવામાં આવેલુંછે. તેના સિત્ત સિત્ત પ્રકરણોમાંથી જનસમૂહને વિવિધ સાર લેવાનો છે. આ સંસારમાં આવી અનેક અપરાધ કરનાર મનુષ્યને ક્ષણે ક્ષણે મંગળમય પ્રભુની મનોહર મૂર્તિનું ધ્યાન અને સ્તુતિ કરવાની જે આવશ્યતા છે તે ભક્તિરસ પ્રધાન પ્રથમ પ્રકરણ સૂચવે છે. નીતિ વ્યવહારમાં પ્રશંસા કરવા યોગ્ય જે કુસંગીનો ત્યાગ, અસત્યનો તિરસ્કાર, સતીધર્મનો પ્રભાવ, સત્પુત્રનો ધર્મ, અને અનુષ્ઠાન મિત્રતાના ગુણ, તે સદ્બોધ પ્રકરણથી જાણવાના છે. ગૃહસ્થાશ્રમમાં રહેલા વિવાહિત દંપતીના શુદ્ધ અને પવિત્ર પ્રેમનો ગિતાર તથા અદ્ભુત પીર

ક્ષત્રીયોના પરાક્રમી તેજનો મહિમા, શૃંગાર અને વીરરસના પ્રકરણથી સ્ટુટ રીતે સમજવાનો છે. આ ક્ષાત્રી દુનિયાની મોહમાયામાં મસ્ત થયેલા અને ચંચળ મનના વેગથી દોરાઈ જતા મનુષ્યોને પોતાના આત્માના શુદ્ધ સ્વરૂપનું જ્ઞાન થાય, તેવા હેતુને પોષણ કરવાને આત્મબોધનું ઉત્તમ પ્રકરણ નાંખેલું છે. છેવટે અનંત આનંદ પ્રગટ કરવા પ્રજ્ઞરંજક નીતિમાન રાજાની ઉપર અને તેમના પવિત્ર રાજકીય મંડળ ઉપર આશીર્વાચન રૂપે પ્રગટ થયેલો પ્રજ્ઞનો પવિત્ર પ્યાર, આશીર્વાચનના પ્રકરણથી બતાવી આ લઘુ લેખનો પ્રથમ ભાગ (ગુચ્છ) સમાપ્ત કરવામાં આવ્યો છે. ઘણે ભાગે ગાયનની કવિતાના અર્થની યોજના પ્રાચીન ઇતિહાસના ચમત્કારી ચરિત્રના જુદા જુદા પ્રસંગને ઉદ્દેશીને રચેલી છે, જે ગાયનની શરૂઆતમાં સ્ટુટ રીતે જણાવવામાં આવેલ છે.

સંગીતના વિદ્વાનોની જે નિયમાનુસાર પદ્ધતી (નોટેશન) તેના સંપૂર્ણ લક્ષણ સાથે પરંપરાથી પ્રવર્તમાન છે, તે પ્રત્યેક ગાયનની સાથે આપી તેના રાગ-તાલનું સ્પષ્ટીકરણ કરી એવી યોજના કરી છે કે, જેથી દરેક રાગ રસિક જિજ્ઞાસુ પોતાની મેળે તેના નિયમો જાણી તે ગાયનનું સર્વ સ્વરૂપ સ્ટુટ રીતે જાણી શકશે.

આ પ્રમાણે આ લઘુ લેખનો હેતુ જાણી કોઈપણ પરમાર્થ સાધક, ભક્તિ-માન આસ્તિક શિરોમણી સર્જન પુરૂષ આ સંગીતમાળાના પ્રથમ ગુચ્છને સમ-દૃષ્ટિથી આદર આપી તેનો ઉપયોગ કરવા જિત્સાહ બતાવશે, તો આ લઘુ ગ્રંથ યોજનાર અલ્પ સમયમાંજ તેનો દ્વિતીય ગુચ્છ બહાર પાડવાને પૂર્ણ હિંમત ધરશે, એટલુંજ નહિ પણ તે પોતાનો શ્રમ સફળ થયેલો જાણી આત્માને કૃતાર્થ માનશે.

“તથાસ્તુ.”

નોટેશનની સૂચના.

નોટેશન.—માત્ર જોઈને ગાવું અથવા વગાડવું તેને માટે નિશાનીઓથી બનેલા એક ધોરણને નોટેશન કહી શકાય.

ગાવા અથવા વગાડવામાં મુખ્ય સ્વર અને કાળની અગત્ય છે, જેમકે હાર-મોનિયમમાં આપણે કોઈ ગાયન વગાડીએ તો ગાયનના શબ્દો વગાડતા નથી, પણ શબ્દોમાં આવતા ઉંચા નીચા સ્વરને તેની ગતિ પ્રમાણે વગાડીએ છીએ, તેથી નોટેશનમાં પ્રથમ સ્વર અને કાળની નિશાનીઓની જરૂર છે.

સ્વર.—ગાવા અથવા વગાડવામાં કામ લાગે એવા મુખ્ય સ્વર સાત છે, જેને શુદ્ધ સ્વર કહેછે. તેને અનુક્રમે સા, રી, ગ, મ, પ, ધ, ની એવા નામથી ઓળખીએ છીએ. આ સાત શુદ્ધ સ્વરને કોઇપણ નિશાની આપવામાં આવશે નહીં.

તે સિવાય એના પેટા સ્વર પાંચ છે : જેમાંના ચાર કોમળ અને એક તીવ્ર છે. સાત શુદ્ધ સ્વરમાં “સા” અને “પ” તે બે સ્વર અચળ છે, એટલે તેનું તીવ્ર કોમળ રૂપ થઇ શકતું નથી, અને બીજા પાંચ સ્વર ચળ છે એટલે તેનું ધ્વનિમાં ભિન્નપણું થાય છે. પાંચ ચળિત સ્વરોમાં રી, ગ, ધ, ની, તે ચાર સ્વરો કોમળ થઈ શકેછે, અને તે કોમળ સ્વરની ઓળખાણ માટે તે સ્વર પાસે ઇંગ્રેજી (f) એક અક્ષરનું લીલી શાદીથી નિશાન મૂકવામાં આવશે, જેમકે રી f ગ f ધ f ની f.

બાકી રહેલો યગિત એક સ્વર—એટલે મધ્યમ સ્વર તીવ્ર થઈ શકેછે, કોમળ થઈ શકતો નથી, કારણકે જે શુદ્ધ મધ્યમ છે તેજ કોમળ છે, માટે આવા તીવ્ર સ્વરની પાસે ઇંગ્રેજી (૪) એસ અક્ષરનું લાલ શાહીથી ચિન્હ કરવામાં આવશે, જેમકે મ .

ચાર કોમળ, એક તીવ્ર અને સાત શુદ્ધ સ્વર મળી બાર સ્વરોના સમૂહને એક ‘સપ્તક’ કહેછે. ગાવા અથવા વગાડવામાં ઘણુંકરી આવાં ત્રણ સપ્તકોની જરૂર હોયછે, જેને મંદ્ર, મધ્ય અને તારસપ્તક કહેછે. એમાં મધ્ય સપ્તકના કોઈ સ્વરને કાંઈ પણ નિશાન આપવામાં આવશે નહીં, અને મધ્ય સપ્તકથી ઉતરતા એક સપ્તકના દરેક સ્વરોને એટલે મંદ્ર સપ્તકના સ્વરો નીચે લીલી શાહીથી (') આવું ચિન્હ મૂકવામાં આવશે જેમકે, ની, ધ, પ, મ, ગ, રી.

મધ્ય સપ્તકથી એક સપ્તક ચઢતા દરેક સ્વરોને એટલે તારસપ્તકના દરેક સ્વરોની ઉપર (') આવું નિશાન લાલ શાહીથી મૂકવામાં આવશે, જેમકે સા, રી, ગ, મ, વિગેરે.

ઉપર બતાવેલ બાર સ્વરોમાંથી હરફોઈ જે સ્વરો નોટશનમાં ગોઠવાએલા હોયછે, તે અમુક કાળની ગતિના પ્રમાણમાં હોયછે. આ પ્રમાણ મુખ્ય (૬) છે તેઓનાં નામ:—૧ કાકપદ, ૨ દ્વિગુર, ૩ ગુર, ૪ લધુ, ૫ દ્રુત, ૬ અનદ્રુત અથવા વિરામ. આ પ્રમાણોનો હિસાબ એમ છે કે, એક કાકપદના બે દ્વિગુર થાયછે, તેમ એક દ્વિગુરના બે ગુર, એક ગુરના બે લધુ, એક લધુના બે દ્રુત, અને એક દ્રુતના બે અનદ્રુત થાયછે.

હવે ઉપર કહેલાં પ્રમાણોનું બંધારણ માત્રા ઉપર રહેલુંછે. સામાન્ય રીતે લધુ ની એક માત્રા ગણાયછે, તો ગુરની બે, દ્વિગુરની ચાર, કાકપદની આઠ દ્રુતની

અડધી અને અનદ્રુત—એટલે વિરામની પા માત્રા થાયછે. નોટેશનમાં દ્રુતની નિશાની (,) આવી રાખવામાં આવીછે, અને અનદ્રુતની નિશાની (') આવી રાખવામાં આવીછે.

એક લઘુ સ્વરમાં સરખા ભાગે બે સ્વરો હશે, એટલે અડધી અડધી માત્રાના બે સ્વરો હશે તો તે બે સ્વરો વચ્ચે કોમાનું એકજ ચિન્હ મુકવામાં આવશે, જેમકે સા, રી ગ, મ વિગેરે.

એક લઘુ સ્વરમાં સરખા ભાગે ચાર સ્વરો હશે—એટલે પા પા માત્રા સુધી સ્વરો લખાવવાના હશે તો તેઓ દરેક સ્વર પાસે (') આવું ચિન્હ મુકવામાં આવશે, જેમકે સા. રી. ગ. મ. વિગેરે.

એક દ્રુત અને એક અનદ્રુત મળી એક દ્રુતવિરામ એટલે પોણી માત્રા થાયછે, તેનું ચિન્હ (:) આવું રાખવામાં આવ્યુંછે.

એક લઘુ અને એક અનદ્રુત મળી લઘુ વિરામ—એટલે સવા માત્રા થાયછે; તેમ એક લઘુ અને એક દ્રુત મળી લઘુ દ્રુત એટલે દોઢ માત્રા થાયછે; એક લઘુ, એક દ્રુત અને એક અનદ્રુત મળી એક લઘુદ્રુતવિરામ—એટલે પોણીબે માત્રા થાયછે. એવી રીતે પા પા માત્રા ચઢતાં ચઢતાં છેવટ કાકપદ સુધી થઇ શકેછે, તેઓને મિશ્રાંગ કહેછે, જેની નિશાનીઓ આગળ સમજાવવામાં આવશે.

આવા કાળનાં પ્રમાણો નિયમિત આવવાથી તાલ થાયછે. તે વિષે સંસ્કૃત-કોષકાર અમરસિંહ કહેછેકે “તાલઃ કાલક્રિયામાનઃ” “કાળની ક્રિયાનું માન—એટલે માપ તેનું નામ તાલ.” તાલનું બંધારણ માત્રાઓ ઉપર રહેલુંછે. કોઈ તાલમાં

ચાર તો કોઇતાલમાં પાંચ, કોઇમાં છ તો કોઇમાં સાત આઠ વિગેરે માત્રા આવે છે, જેમકે ત્રિતાલ આઠ માત્રાનો તાલ છે, તેમ સૂદદ્દાગ ઝંપક વિગેરે દશ માત્રાના તાલ છે, અને ધ્રુવપદ બાર માત્રાનો છે, વિગેરે.

માત્રાનું પ્રમાણ તંદુરસ્ત મનુષ્યની નાડીના વેગ સરખું છે. જેટલા વેગે નાડી વહે છે, તેટલા વેગના પ્રમાણને એક લઘુ અથવા માત્રા કહે છે. તેને નોટેશનમાં (: :) આવા ચિન્હથી દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

અમુક તાલમાં આવતી માત્રાઓ જ્યારે પૂરી થઇ રહે છે ત્યારે તેનું એક આવૃત્તિ થયું એમ કહેવાય છે. આવા એક આવૃત્તિમાં નિયમિતપણે બે, ત્રણ, ચાર, વિગેરે તાલના ઠપકા આવે છે તેને મહુ કહે છે. જેમકે ત્રિતાલમાં આઠ અથવા સોળ માત્રા આવે છે તેમાં ચાર ચાર માત્રાના અંતરે ત્રણ તાલના ઠપકા દેવાય છે, અને એક ખાલી^૧ દેવાય છે, તેમાં પણ ચાર માત્રાનો અવકાશ રહેલો છે. આવી રીતે ત્રિતાલની સોળ માત્રાઓને સરખા ચાર ભાગે વહેંચેલી છે. ત્રણ ઠપકામાં બીજા ઠપકા ઉપર તેની સમ^૨ છે.

ઉપર બતાવેલ પ્રમાણે ત્રિતાલના ત્રણ તાલ દેવાય છે. તે ઠપકાઓનું પ્રમાણ દેખાડવા માટે ગાયનના નોટેશનની શરૂઆતમાં $\frac{૧}{૪} \cdot \frac{૧}{૪} \cdot \frac{૧}{૪}$ આ પ્રમાણે લખવામાં આવશે, જેથી આ ગાયન કયા તાલમાં છે તે પ્રથમજ જણાઈ આવે. સૂદદ્દાગની દશ માત્રાઓ ચાર બે ચારના પ્રમાણમાં વહેંચાએલી છે જે $\frac{૧}{૪} \cdot \frac{૧}{૪}$ આવા અંક ચિન્હથી દર્શાવવામાં આવશે.

૧ ખાલી એટલે હાથ ઉલટા કરી તાલની જગા બતાવવી તે.

૨ સમ એટલે તાલનું ઉત્પત્તિ સ્થાન અથવા જે ઠેકાણે કુદરતી રીતે માણસનું મન ખેંચાઇ માથું નમાવાય છે તે.

એવી રીતે નોટશનની શરૂઆતમાં જ્યાં આગળ આવા ગમે તે આંકડા લખેલા હોય તે પરથી તે તાલનું રૂપ સમજી લેવું, તેમાં પહેલા આંકડા ઉપર સમ સમજવી.

હવે જેવી રીતે અમુક તાલના એક આવૃત્તિની માત્રાઓના વિભાગ પડેલા હશે, તેવીજ રીતે નોટશનમાં પણ (|) આવી ઉભી લીંટીથી વિભાગ પાડવામાં આવશે. આ ઉભી લીંટી તે સ્તાંભના નામથી ઓળખાયછે. એક સ્તાંભથી બીજા સ્તાંભની અંદર એટલે એક ઠપકાથી બીજા ઠપકાની અંદર જેટલી માત્રાઓ આવતી હશે તેટલીજ માત્રાઓનાં ખાનાં (: :) આવાં પોંછટથી જુદાં પાડી દેખાડવામાં આવશે, જેમકે ત્રિતાલમાં ખાલી સહીત ચાર ચાર માત્રાના અંતરે ચારસ્તાંભ આવી શકેછે તો તેને નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવશે:-

| : : : | : : : | : : : | : : : |

વળી દરેક સ્તાંભના પહેલા ખાનાં ઉપર આવતા તાલના ઠપકાઓનાં ચિન્હ લાલ શાહીથી (-) આવી રીતે કરવામાં આવશે, અને (-) આવી આડી લીંટી ઉપર જે ઠેકાણે (-) આ પ્રમાણે પોંછટ મૂકેલું હોય, તેને સમનો ઠપકો સમજવો, અને જે ઠેકાણે (૦) આવું શૂન્ય કરેલું હોય ત્યાં ખાલી છે એમ સમજવું. તાલના ઠપકાનાં ચિન્હ નીચે મુજબ નોટશનમાં દર્શાવવામાં આવશે:-

| : : : | : : : | : : : | : : : |

ઉપર બતાવેલ માત્રાઓનાં ખાનાંમાં જો એક લઘુ સ્વર-એટલે એક માત્રાના વખત જેટલોજ સ્વર લગાવવાનો હશે તો તે ખાનામાં એકજ સ્વર મૂકવામાં આવશે, જેમકે—

| સા : રી : ગ : મ : | પ : ધ : ની : સા | વિગેરે—

સિવાય દ્રુતની ગતિ સરખા-એટલે અડધી અડધી માત્રાના પ્રમાણમાં સારો ગોઠવાયેલા હશે તો તેને નીચે મુજબ લખવામાં આવશે, જેમકે—

|સા, રી : ગ, મ : પ, ધ : ની, સા| સા, ની : ધ, પ : મ, ગ : રી, સા| વિગેરે.

વળી દ્રુત વિરામ સરખા એટલે પોણી માત્રાના સ્વર આવતા હશે તો તે પોણી માત્રાના સ્વરો (:) આવું ચિન્હ આપી બાકી રહેલા સ્વરને પા માત્રાનું (') આવું ચિન્હ આપી એક માત્રાની જગ્યા લેવામાં આવશે, જેમકે—

|સા : રી : ગ : મ : | પ : ધ : ની : સા : | વિગેરે.

તેમ અનુદ્રુતના પ્રમાણના એટલે ફક્ત પા પા માત્રાના સરખા સ્વરો આવતા હશે તો તે દરેક સ્વરને અનુદ્રુતનું ચિન્હ આપી લખવામાં આવશે, જેમકે—

|સા : રી : ગ : મ : | પ : ધ : ની : સા : | વિગેરે.

જો લઘુ વિરામ એટલે સપા માત્રા સુધી સ્વર લખાવવાનો હશે, તો તેને આ પ્રમાણે દર્શાવવામાં આવશે, જેમકે—

|સા : રી : ગ : મ : | વિગેરે.

હોઠ માત્રા સુધી એટલે લઘુ દ્રુત સુધી સ્વર લખાવવાનો હશે તો તે નીચે પ્રમાણે :—

|સા : રી, | ગ : મ, | પ : ધ, | ની : સા, | વિગેરે.

પોણામે માત્રા એટલે લઘુદ્રુત વિરામના પ્રમાણમાં સ્વર લખાવવાનો હશે તે નીચે પ્રમાણે :—

મન એવા. |સા : રી, | ગ : મ, | વિગેરે.

ગુરના પ્રમાણમાં એટલે જે માત્રા સુધી સ્વર લંબાવવાનો હશે તો તે નીચે પ્રમાણે :—

| સા : — : રી — : | ગ : — : મ : — | વિગેરે.

પ્રત્યક્ષ પ્રમાણમાં—એટલે ત્રણ માત્રા સુધી સ્વર લંબાવવાનો હશે તો, તે નીચે પ્રમાણે :—

| સા : - : - | રી : - : - | ગ : - : - | મ : - : - | વિગેરે.

તેમજ ચાર, પાંચ, છ, ઈત્યાદિ કાકપદ સુધી અથવા તેથી પણ વધારે માત્રા સુધી તાલુવાના સ્વરો હશે તો તેને તેટલા ખાનામાં આડી લીટી દોરી સમજાવવામાં આવેલું છે, જેમકે —

| સા : - : - : - | રી : - : - : - | - : ગ : - : - | - : - : - : મ | વિગેરે.

કેટલાક ગાયનોમાં અમુક કાળના પ્રમાણ સુધી ચુપ રહેવાનું હોય છે, જેને ઇંગ્રેજીમાં (રેસ્ટ) કહે છે તેને માટે તે કાળના પ્રમાણમાં સ્વરો નહીં લખતાં ખાસ જેટલા ટાઇમનો રેસ્ટ હશે તેટલા વખતનું માત્ર ચિન્હ મૂકવામાં આવશે, જેમકે પા માત્રાનો રેસ્ટ હશે તો તેને આડી રીતે બતાવવામાં આવશે :—

| . સા : રી : . | વિગેરે.

આમાં પહેલી માત્રાના ખાનામાં પ્રથમ પા માત્રા સુધી ચુપ રહી સાને પોણી માત્રા સુધી લંબાવવાનો છે તથા બીજા ખાનામાં પ્રથમ રીનો પોણી માત્રા સુધી ઉચ્ચાર કરી પછી પા માત્રા સુધી ચુપ રહેવાનું છે.

અડધી માત્રાનો રેસ્ટ હશે તો તે નીચે મુજબ :—

| , સા, : રી, : | વિગેરે.

પોણી માત્રાનો રેસ્ટ હશે તો તે નીચે મુજબ :—

| ૬ સા. : સા. ૬ | વિગેરે.

બે એક માત્રાનો રેસ્ટ હશે તો તે નીચે મુજબ :—

| : સા | રી : | વિગેરે.

બે માત્રાનો રેસ્ટ હશે તો તે નીચે પ્રમાણે :—

| : : સા : રી | ગ : મ : : | વિગેરે.

આ પ્રમાણે જોટલી માત્રાના રેસ્ટ હશે તે પ્રમાણે તેનાં ચિન્હથી દર્શાવવામાં આવશે.

સર્વ તાલની માત્રા એક સરખી રીતે ગણાતી નથી, કોઈમાં ઉતાવળથી તો કોઈમાં ધીમેથી ગણવી પડે છે—એટલે તેના કાળની ગતિ પ્રમાણે ગણવામાં આવે છે. કાળ મુખ્ય ત્રણ પ્રકારના છે:—૧ વિલંબકાળ, ૨ મધ્યકાળ, ૩ દ્રુતકાળ.

વિલંબકાળમાં ઘણી ધીમી લય રાખવી પડે છે—એટલી તેની માત્રા પણ ધીમે ગણાય છે. મધ્યકાળમાં વિલંબકાળ કરતાં ઉતાવળી લય રાખવી પડે છે, એટલે તેની માત્રા વિલંબકાળ કરતાં ઉતાવળથી ગણવી પડે છે. અને દ્રુતકાળમાં મધ્યકાળ કરતાં પણ ઉતાવળી લય રાખવી પડે છે—એટલે તેની માત્રા પણ ઘણી વરાથી ગણવી પડે છે.

તે સિવાય બીજા બે કાળ છે, જેને મધ્યવિલંબિતકાળ અને મધ્યદ્રુતકાળ કરી કહે છે. વિલંબકાળ અને મધ્યકાળની વચ્ચેનો કાળ તે મધ્યવિલંબિતકાળ કહેવાય, અને મધ્યકાળ અને દ્રુતકાળની વચ્ચેનો કાળ તે મધ્યદ્રુતકાળ કહેવાય.

જે ગાયનમાં જેવો કાળ રાખવાનો હશે તે દરેક ગાયનને મથાળે લખવામાં આવશે.

વળી કોઈ ગાયનનો અમુક ભાગ બે વખત લેવો પડે છે, ત્યાં બે વખત લેવા માટે (||) આવી ઉભી બે લીટી કરવામાં આવશે તે નીચે પ્રમાણે:—

| સા : રી : ગ : મ || પ : ધ : ની : સા || વિગેરે.

કયે ઠેકાણેથી બે વખત બોલવાનું છે તેને માટે જે ઠેકાણેથી બીજી વખત બોલવાનું હશે તે ઠેકાણે અને બે ઉભી લીટી નીચે પથ્થુ (+) આવી લીલી શાહીની ચોકડી કરવામાં આવશે, જેમકે—

| સા : રી : ગ : મ | પ : ધ : ની : સા ||
+ +

ગાયનનો ભાગ બીજી વખત બોલતાં તેના પ્રથમ વખત બોલેલા સ્વરોમાંથી કેટલાક સ્વરો મૂકી દેવા પડે છે તો તેને માટે આ પ્રમાણે નિશાની રાખવામાં આવી છે, જેમકે—

૧-વ.	૨-વ.
સા : રી : ગ : મ પ : ધ : ની : સા	પ : મ : ગ : રી
+	+

વિગેરે

આમાં સા, રી, ગ, મ, પ, ધ, ની, સા, એટલા સ્વરો એ વખત યોજવાના છે, પણ તેમાં ખીજી વખત યોજતાં સા, રી, ગ, મ એટલા સ્વર લઈ પ, ધ, ની, સા, એ ચાર સ્વર છોડી દઈ તે જગ્યોએ પ, મ, ગ, રી, એ ચાર સ્વર લેવાના છે. જેની અંદર (૧-૫) આ પ્રમાણે એટલે પહેલી વખત એવું લખેલ છે તે ભાગ ખીજી વખત યોજતાં છે.ડી દેવો અને તે જગ્યોએ જેની અંદર (૨-૫) આ પ્રમાણે એટલે ખીજી વખત એવું લખેલ છે તે ભાગ ગ્રહણ કરવો એ પ્રમાણે સમજી લેવું.

સિવાય કેટલાક ગાયનોમાં રાગ તથા તાલ બદલે છે જે ઠેકાણેથી ચાલનો રાગ બદલાનો હશે તે ઠેકાણે (x) આવું તાલ શાહીવું નિશાન મૂકવામાં આવશે, જેમકે —

| સા : રી : ગ : મ | પ : ધ ઃ : ની ઃ : સા | વિગેરે.

જે ઠેકાણેથી ચાલની તાલ બદલાની હશે, તે ઠેકાણે (⊕) આવું લીલી શાહીવતી ચિન્હ કરવામાં આવશે, જેમકે —

| સા : રી : ગ : મ | રી : ગ : મ : | ગ : મ : પ | વિગેરે.
⊕

જે સ્વરોમાં જે અક્ષરો યોજવાના હશે, તે સ્વરોની નીચે તે અક્ષરો લખવામાં આવશે, જેમકે —

રી : સા : ની ઃ	ધ : પ્ર : ધ	સા : - : -	વિગેરે.
મં ગ લ	ક ર મુ	હા	

એક અક્ષરમાં બે ત્રણ અથવા વધારે સ્વરો લેવાના હશે તો, અમુક સ્વરની નીચે આવતો એક અક્ષર લખી ખીજ સ્વરોની નીચે કાંઈપણ લખવામાં આવશે નહીં, જેમકે —

સા રી : ગ : મ	વિગેરે.
હ	

દરેક ગાયનમાં અસ્તાઈ અને અંતરો હોય છે. અસ્તાઈ એટલે પ્રથમનો ભાગ. અસ્તાઈનો મૂળ સંસ્કૃત શબ્દ સ્થાયી છે. અસ્તાઈની પછીનો ભાગ તે અંતરો, તેમ કેટલાક ગાયનોને બે અંતરા પણ હોય છે. ખીજ અંતરાને અભોગ (આભોગ) કહે છે.

હવે અસ્તાઈની શરૂઆતમાં ઇંગ્રેજી (B) બી અક્ષરનું લાલ શાહીથી નિશાન કરવામાં આવશે, જેમકે—

૮	B	સા : રી ઃ ગ ઃ મ	ગ ઃ : રી ઃ સા	— : ધ ઃ : ની ઃ
૨-૪-૨		મુ દ મ ય	મ ગ ળ	મૂ ર

સા : — : — : —	વિગેરે.
તી	

અસ્તાઈ પૂરી થવાનું લાલ શાહીવતી (I) આ પ્રમાણે ચિન્હ કરવામાં આવશે.

અંતરાની શરૂઆતમાં (* 1,) આવું લીલી શાહીનું ચિન્હ કરવામાં આવશે, જેમકે—

* 1,

ધ	ધ	—	ધ
ગુ	ણ	ગ	ણ

પ	—	પ	મ
આ		પ	નિ

 વિગેરે.

જે ઠેકાણેથી અંતરો ઉપડવાનો હશે તે ઠેકાણે પણ (* 1,) આવું લીલી શાહીનું ચિન્હ મૂકવામાં આવશે.

અંતરો પૂરું થવાનું ચિન્હ અસ્તાર્થના પૂરા થવાનાં ચિન્હ સરખુંજ મૂકવામાં આવશે, જેમકે—

ધ	ધ	પ	મ	ગ	રી	સા	ની	સા	સા	—	—
દ	ર	શ	ન	દો		નિ	ત	પ્ર	તી		

અભોગ — એટલે બીજા અંતરાની શરૂઆતમાં (* 2,) આવું લીલી શાહી વતી ચિન્હ કરવામાં આવશે. તેમજ ત્રીજો અંતરો હશે તેની શરૂઆતમાં * આવાં ચિન્હ પાસે (૩) ત્રણનો અંક લખવામાં આવશે, તે અંતરો જે ઠેકાણેથી ઉપડતો હશે તે ઠેકાણે પણ તેવુંજ ચિન્હ મૂકવામાં આવશે. અસ્તાર્થ અંતરો અને અભોગ પૂરા થવાનું ચિન્હ એક સરખુંજ રાખેલું છે—એટલે બધે (1) આવું લાલ શાહીનું ચિન્હ મૂકવામાં આવશે, વળી એવાં ચિન્હથી એમ પણ સમજવાનું છે કે, ત્યાંથી પાછા અસ્તાર્થના પ્રથમના બોલ શરૂ કરવાના છે.

જે ઠેકાણે અસ્તાર્ધ, અંતરો કે અભોગનો છેવટનો ભાગ બે વખત લેવાનો હશે તો તેને (||) આવા નિશાનથી દર્શાવશું, જેમકે—

ગ : મ : પ : -	સા : રી : ગ : -	પ : મ : ગ : રી	સા : - : - : -	વિગેરે.
સુ મ તી	કી ર તી	ક ર જે નિ	દાન	

કોઈ ઠેકાણે એક માત્રાના, બે માત્રાના અથવા ચાર માત્રાના વખતમાં સરખા ત્રણ અક્ષરો ગોઠવાએલા હોયછે, જે એક માત્રાના ત્રણ સરખા ભાગ થયા હોય તો તે $\frac{1}{3}$ માત્રા કહેવાય, અને તેને ત્રિગુણની લય કહી શકાય, જે બે માત્રાના ત્રણ સરખા ભાગ થયા હોય તો તે $\frac{2}{3}$ માત્રા કહેવાય, અને તેને દોઢ ગણી લય અથવા આડ કહી શકાય; તેમજ ચાર માત્રાના ત્રણ સરખા ભાગ થએલા હોય તો $\frac{4}{3}$ માત્રા કહેવાય, અને તેને અર્ધઆડ લય કહી શકાય, તેને સમજવા માટે નોટેશનમાં દરેક સ્વર પાસે (·) આવું ચિન્હ મૂકવામાં આવશે, જેમકે—

$\frac{1}{3}$ માત્રા માટે— | ની ઈ . ધ . પ . : ધ . પ . મ . | છત્યાદિ.

$\frac{2}{3}$ „ માટે— | ધ ઈ . પ . મં . | પ . મ . ગ ઈ . | છત્યાદિ.

$\frac{4}{3}$ માત્રાને $\frac{2}{3}$ માત્રાના સમાન દર્શાવવામાં આવશે.

આ પ્રમાણે નોટેશનના પ્રત્યેક ચિન્હની સંપૂર્ણ સમજૂતી મેળવી જે ગાયન ઉપર પુરતું ધ્યાન અપાશે, તો ગમે તે ગાયન રકુટ રીતે ગાત્ર શકશે.

અનુક્રમણિકા.

પ્રકરણ ૧ લું.

માયન.	પૃષ્ઠ.	રાગ.
મંગલકર મુદા... ..	૧	સુરપરદા.
હર્ષથી સેવું હું હંસવાહની	૪	ગૌડમદહાર.
ચરણ શરણ નિત તારે રમર હડા	૭	ભૂપાલી.
પ્રસન્ન વદન કર મદહર મદના	૧૦	ખમાચ કાશી.
કરૂં મનન, કરૂં મનન, કરૂં મનન, હું તારૂં... ..	૧૪	મેઘ.
પ્રભુ પરમ પવિત્ર ગુણ તારા	૧૭	ખમાચ.
માયું હું ક્ષમા માયું	૨૦	કાર્તિકગડા ભૈરવ.

પ્રકરણ ૨ જી.

(સદ્બોધ.)

દુષ્ટ કુસંગથી તું છો આ વાર શું કરે	૨૪	ધન્યાશ્રી.
ગતિ તુજ ગઈ સુમતિ દૂર થઈ	૨૭	બિરવા.
છળ મુજથી તું છોડિ દે... ..	૩૦	જંગલા.
વિચારિને સુધાર તું	૩૩	ખરવા.
સુખ નય, દુઃખ થાય, પ્રાણ નય	૩૭	છલ્લા.
જરા મારૂં કહેવું બેની માન	૪૨	બિહાગ.
પિતાજી મારૂં સાંભળી કાંઈ ન્યાય કરોરે	૪૫	તિલંગ.
કૃતાર્થ કીધો તે પ્રિય મિત્ર મુને	૪૮	ઝિઝોટી.

પ્રકરણ ૩ થું.

(શૃંગાર.)

ગાયન.	૫૪.	રાગ.
રાધે ખ્યારી તારી હવિ મુજને ખ્યારી ...	૫૨ ...	ત્રિઝોટી.
ખ્યારી ખ્યારી મૂરતિ તમારી લાગેછે મુને ખ્યારી ...	૫૬ ...	દેશ.
ખ્યારા ઓરા આવો આવો આવો મારારાજ ...	૫૯ ...	માઠ.
આવો ખ્યારા, આવો ખ્યારા ...	૬૨ ...	ખમાચ.
પલન પરત આલી મોઁ ચેન ...	૬૬ ...	સ્વમાચ શિશોટી.
જાઓ જાઓ કોઈ તો મિલાવો લાવો પીયકો ...	૬૯ ...	ગોઢ મલ્હાર.
પ્યારે મોરે આવો પિયરવા ...	૭૩ ...	બહાર.
આહો ફડક બડક ઘડક ઘડકેછે મનહું માઈ ...	૭૬ ...	નટ હમીર.
નટવર મોમેં બોલા જનિ ચતિયન બનાયકે... ...	૮૦ ...	પીલ્લવા.
આવ નારી પ્રાણ ખ્યારી પ્રેમ ધારી સુંદર રયામા... ...	૮૪ ...	કાન્હરા.
ખ્યારી તારૂં સ્વરૂપ જોઈ બૂલ્યો હું ભાન ...	૮૭ ...	કાન્હરા.
સુંદર નારી તું છો ખ્યારી મારી હા ...	૯૧ ...	કલ્યાણ.
હરતાં ફરતાં મારા દિલને નથી ચેન ...	૯૪ ...	માઠ મિશ્ર કાન્હરા

પ્રકરણ ૪ થું.

(વીરરસ.)

મહુ શૂરા સજ હથિયારો ...	૯૮ ...	રાહ ઇમેજ.
હાય જવાલા પ્રગટી ઝલક ...	૧૦૧ ...	માલશ્રી કલ્યાણ.
પાપી કપટ કેમ કર્યું ...	૧૦૪ ...	તિલંગ.
અનેક તરંગ ઉપડેછે ...	૧૦૭ ...	કલ્યાણ.

ગાયન.	પૃષ્ઠ.	રાગ.
પૂરણ પાપી છે	૧૧૧ ...	જંગલા મિશ્રસારંગ
ન ન ન ન બહુ થઇ છે બુદ્ધિ માડી તારી ...	૧૧૪ ...	બિહાગડા.
હા કામનો રો ભાર ગણું ન લગાર ...	૧૧૬ ...	બિહાગ.

પ્રકરણ ૫ મું.

(આત્મબોધ.)

બહુ દુઃખદાઈ છે જૂઠી જગ આ ..	૧૨૦ ...	નટતિલંગ.
દિલ કાં નથી કરતું પ્રભુ થકી તું પ્યાર ...	૧૨૩ ...	ત્રિઝોટી.
મન સમજ સમજ તું વૃથા માનિલે ...	૧૨૫ ...	તિલંગ.
અરેરેરે હાય માયા મસ્તાની ...	૧૨૮ ...	હમીર.
મન મૂઠતું	૧૩૧ ...	ભૈરવ કાલિંગડા.
ભમીશું અરે મન ભવેસાર જોવે... ..	૧૩૫ ...	કાશી કાન્હરા.

પ્રકરણ ૬ મું.

(આશીર્વાચન.)

સુદમય મંગળ મૂરતિ	૧૪૦ ...	ભૈરવી.
નરવર જાગે વારી છત્ર ધારી તપ ધારી ...	૧૪૩ ...	જલ્લા.
જોડી અવિચળ તું કરજે કૃપા નિધાન ...	૧૪૭ ...	કલ્યાણ.
શુભ ધરી સુદિન છાજે આનંદ આજે ...	૧૫૦ ...	પીલુ બરવા.

७०५३

संगीतभाषा.

प्रथम गुरुः.

ॐ

॥ श्री परमात्मने नमः ॥

संगीतभाषा.

प्रकरण १ तुं.

भंगलाचरण.

गणपतिस्तुति.

* राग सुरपरदा, ताल तिस्र जति, द्वादश (द्विताल) मात्रा $\frac{६}{३-३}$

मध्यदुतकाण.

भंगण कर मुदा,^१ (२)

सेवुं गणपति सदा, (२)—भंगण—टेक.

गजानना भूषकवाहुना,^२ (२)

लाल शशिधरा, द्वांमहरा, तनय^३ शंभुना; (२)

ओकहंत, गुण अनंत, दयावंत सर्वदा तुं. भंगण. १

* आ राग जंगला त्रिजोटीने भजतो आवेछे.

१ दुर्वयी.

२ डंदरना वाहुनवाणो.

३ पुत्र.

૬ ૩-૩	B	રી : સા : ની	ધ : પ : ધ	સા : - : -	૧-૫.	૩-૫.
		મં ગ જ	ક ર મુ દા			રી : પ : -
						સે વું

ગ : મ : રી	ગ : - : રી	સા : - : -	
ગ લુ પ	તી	સ દા	

*1	ધ : ધ : સા	સા : સા : -	રી : રી : સા	ગ : - : રી	સા : - : -	૧-૫.
	ગ જ	ન ના	મુ પ ક	વા	હ ના	રી : - : સા

૨-૫.	ગ : - : મ	પ : પ : -	મ : ધ : -	પ : ગ : -	મ : પ : -	ગ : મ : રી
	લા લ	શ શી	ધ રા	લ ળા	દ રા	ત ન ય

ગ : - : રી	સા : - : -	પ : - : મ	ગ : - : રી	પ : પ : મ	ગ : - : રી
શં	લુ ના	એ ક	દ ત	ગુ લુ અ	નં ત

સા : સા : -	મ : - : ગ	રી : - : સા	સા , ની : ધ : -	રી : - : સા
દ યા	વં ત	સ વં દા		વું

સરસ્વતીની સ્તુતિ.

રાગ ગૌડ મલ્હાર, તાલ ચતુસ્ર જલિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

હર્ષથી સેવું હું હંસ વાહની, (૨)

વીણા ધારિણી.—હર્ષથી.—ટેક.

આરાધન કરું નિર્મળ ચિત્તે, (૨)

પ્રાણથી ખ્યારથી જીગરથી ના કરું દૂર. હર્ષથી. ૧

સ્મરું હું સદા શારદા, (૨)

પદરજને શિર ધરિને; (૨)

ગિરા,^૧ તું મુને, બુદ્ધિ ધારા દે અપારા,

અહા ! હર્ષથી, અહો ! હર્ષથી. હર્ષથી. ૨

પ્રકરણ ૧ હું.

૫

૧૬ ૪-૮-૪ **B** ની | સા : રી : — : રી | રી : ગ : — : ગ | મ : પ : — : ગ | મ : — : — | ૧-૫.
હ પ થી સે હ હ હ સ વા હ ની
* 2 * 1 +

૨-૫.
મ , ગ : રી : — : — | : : મ : — | પ : — : — : — | — : ધ : — : ની : | સા : — : — |
ની વી લા ધા રિ લી

* 1 | મ : — : ગ : મ | પ : પ : ની : ની | સા : — : રી : રી | સા : ની : સા : — |
આ રા ધ ન ક ર નિ મ જ થિ સે

ગ : રી : — : મ | ગ : — : — : રી | સા : ની : — : સા | ની : ધ : — : ની | સા : — : — |
પ્રા આણુ થી પ્યાર થી જ ગર થી ના ક ર દૂર

* 2 મ | મ : ગ : — : મ | પ : — : ની : — | — : ની : સા : — | — : — : | ૧-૫. ૨-૫.
રમ રૂ હું સ દા શા ર દા ની : ની
પ દ

સા : ની : ધ : —	ની : ની : સા : ની	ધ : — ની : ની	સા : ની : ધ : —	ની : ની : સા : ની
ર જ ને	સિ રૂ ધ રિ	ને પ દ	ર જ ને	શિ ર ધ રિ

ધ : — : — : ધ	રી : — : — : —	— : સા : — : ની	પ : — : — : —	: ગ : — : મ
ને ગિ રા		રુ મુ	ને	બુ ધ્વિ

ધ : — : પ : —	: રી : — : રી	ગ : — : મ : —	: : ગ	ગ : મ : — : ગ
ધા રા	દે અ	પા રા	અ	હા હ ધ

રી : — : — : ગ	ગ : મ : — : ગ	રી : — : —
થી અ	હો હ	ર્ધ થી

શંકરની સ્તુતિ.

રાગ બ્રૂપાલી, તાલ ચતુસ્ર ગતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{16}{8-8-8}$

મધ્યકાળ.

ચરણ શરણ નિત તારે સ્મરહરા^૧, (૨)
ગંગાધર હર શશિધર વિષધર; (૨)
નારદ શારદા, સેવક સર્વદા,
પ્રમથ પતિ શૈલસુતા^૨ ધરા. ચરણ.— ટેક.

શંકર કરુણા કર અમપર મતિકર નિર્મળ, (૨)
સુખો સકળ કર, અર્ચિ અબળ કર,
સ્નેહી સબળ કર, કૃતિ^૩ વિમળ કર, ગતિ અચળ કર તું, (૨)
હે જગપતિ પશુપતિ^૪ શૈલપતિ^૫ મહાયતિ^૬,
લક્ષ્મ અંગ ધરા. ચરણ. ૧

૧ કામદેવને હરનાર.

૨ પાર્વતી.

૩ કર્મ.

૪ શંકર.

૫ કૈલાસ પતિ.

૬ મોટા યોગી.

१-५.

१६
४-८-४

B

धः पः गः धः पः गः री, रीः सा रीः गः पः धः साः - - - -
 य र लु श र लु नि त ता रे र म र ड रा

२-५.

साः - साः - : साः नी धः नीः साः री गः रीः साः नी धः प मः -
 गा ध र ड र श शि ध र वि ष ध र ना

गः रीः धः - नीः साः - : - मः - : गः री धः - : नीः सा
 र ह शा र हा से व क स र्व हा

- : - : री, साः नी, धः पः - : धः ग - : पः रीः - गः साः - : -
 प म थ प ती रौ ल सु ता ध रा

* साः - : साः धः साः रीः मः - मः गः रीः ग मः पः ध, पः ध, प
 शं क र क र लु क र य म प र म ति क र

मः गः रीः सा ध, धः, धः, धः, धः नी ध, प, प, प, : प, पः ध, प
 नि र म ण सु णा स क ण क र य री य ण ण क र

१-प.	२-प.
सा : — : — : —	प : —
दु	<p>ध : सा : नी : री सा : ग : री : म गै : प : म : ध </p> <p>है न : ग : प : ति प : शु : प : ति शै : ल : प : ति </p>

पः नीः धः सा	— : — : री : — :	सा : — : धः —	पः — : गः —
म ह्य च ती	ल	स्म व्यं	ग ध

सा : — : — : —

२।

શિવ પ્રત્યે પ્રસન્ન થવાની પ્રાર્થના.

*રાગ ખમાય કારી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, (પંજળી ટેકા.) માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્ય વિલંબિતકાળ.

પ્રસન્ન વદન કર મદહર મદના^૧, (૨)

પ્રસન્ન તવ મુખકર શશિધર મદહર મદના, (૨)

કરૂણા સદના^૨, લાલ ત્રય નયન બિરાજે,

ગિરિવર અયના^૩,

અપર્ણા^૪ અરધાંગ સુરસાર^૫ શિરધર.

મદહર.—ટેક.

પળમાં ધનદ^૬ થયો ધનધારી, (૨)

કૃપાસિંધુ તેં દશ^૭ કંધને, (૨)

મનવાંચિત આપિયું, (૨)

હે દેવાધિ દેવા હું સેવા કરુંછું, (૨)

કર દુર્લભ સુલભ તું પશુપતિ ત્રિપુરારિ, (૨)

તનથી મનથી ધનથી નમું તુજપદ અહિધર^૮. મદહર. ૧

વિષ્ણુધ^૯ અસુર મળી મથન કરતાં દધિ^{૧૦},

નિકળિયું મહાવિષજેઠ સહુ ડરિયું, (૨)

સુરની વિનતિ કરણે કરિને નિજના કંઠમાં ધરિયું, (૨)

ભારતમાં પારથને^{૧૧} અલય વિજય કર.

મદહર. ૨

૧ કામદેવ ૨ ધર. ૩ સ્થાન. ૪ પાર્વતી. ૫ ગંગા. ૬ કુબેર.

૭ રાવણ. ૮ નાગ ધરનાર. ૯ દેવ. ૧૦ સમુદ્ર. ૧૧ અર્જુન.

* આ ગાયનના અંતરાની શુરૂઆતમાં એટલે “પળમાં ધનદ” એ શબ્દોથી શુદ્ધ ખમાયતું સ્વરૂપ થાયછે. બુદ્ધો નોટેશન નિશાની. x

૧૬ B ગ : મ : પ : ની િ ધ : પ : મ : ગ સા : ગ : મ : પ ની િ ધ : પ : -
 ૪-૮-૪ પ્ર સ ત્ર વ દ ન ક ર મ દ હ ર મ દ ના
 + * 1

ગ : મ : પ : ની િ, ની િ ધ, પ : મ, ગ : પ, મ : ગ, રી સા : ગ : મ : પ ની િ ધ : પ : -
 પ્ર સ ત્ર ત વ મુ ખ ક ર શ શિ ધ ર મ દ હ ર મ દ ના
 + * 2

ની િ ધ : પ : - ની િ ધ : પ : - મ : પ : ધ : સા ની િ ધ : પ : મ ગ િ : - : રી : -
 ક ર હા સ દ ના ભા લ ત્ર ય ન ય ન ણિ રા જે

સા : રી : મ : પ ની િ ધ : પ : - ગ િ : રી : સા : - રી : સા : ની િ ધ :
 ગિ રિ વ ર અ ય ના અ પ હા અ ર ધાં ગ

સા, ની િ ધ, પ : મ, ગ : રી, સા સા : ગ : મ : પ ની િ ધ : પ : -
 સુ ર સ રિ શિ ર ધ ર મ દ હ ર મ દ ના

* પ, ધ સા : ગ, : રી, સા : ની સા : - : - : ની, સા : રી, : સા, ની િ : -
 * 1 પ જ માં ધ ન દ થ યો ધ ન ધા
 +

धः—:— || ध, नी f | री: सा, री:—: सा, नी | सा: नी, सा:—: ध, नी f |
री | कृ पा | सिं धु ते | द श | कं ध ने | कृ पा |

री: सा, री:—: सा, नी | सा: नी, सा:—: ध, नी f | सा: ध, सा: नी f, ध: प |
सिं धु ते | द श | कं ध ने | म न | वां च्छित आ पि युं |

ध, नी f: सा: ध, सा: नी f, ध | प: ऽप, ग: ऽसा, री, री: ऽनी, : सा, सा: ऽनी, |
म न | वां च्छित आ पि युं | छे हे वा धि | हे वा | हुं से वा क |

ध, ध: ऽध, : ग, ग: ऽसा | री, री: ऽनी, : सा, सा: ऽनी, | ध, ध: प, प: सा, सा: सा, सा |
इं छुं | छे हे वा धि | हे वा | हुं से वा क | इं छुं | क र द र ल ल |

सा, सा: सा, सा: नी f, नी f: नी f, नी f | ध, ध: ध: प: प, प | सा, सा: सा, सा: सा, सा: सा, सा |
सु ल ल तुं प शु प ति | त्रिपुरारी क र | द र ल ल सु ल ल तुं |

नी f, नी f: नी f, नी f: ध, ध: ध | प: ग, म: प: म, प | ध: प, ध: नी f: ध, नी f |
प शु प ति | त्रिपुरा री त न थी म न | थी ध न थी न मुं |

सा, नी f: ध, प: म, ग: री, सा | सा: ग: म: प | नी f: ध: प: — |
तु न प द अ छि ध र | म द छ र | म द ना |

*૨ મ,મ:મ,મ|મ,મ:મ,ગ ઃરી,ગ ઃ:ગ ઃ, ગ ઃ|ગ ઃ,ગ ઃ:ગ ઃ,રી:સા,રી:રી,સા|
વિષ્ણુ ધ અ સુ ર મ જિ મ થ ન ક ર તાં દ ધિ નિ ક જિ યું

ની ઃ,સા:સા,ની ઃ:ધ,ની ઃ:ની ઃ,ધ|પ, મ:મ|ગ, મ:પ|મ,પ:ધ:પ,ધ:ની ઃ|
મ હા વિ ષ જ્ઞે ઇ સ હુ ડ રિ યું સુ ર ની વિ ન તી ક ર જી

ધ,ની ઃ:સા:ની ઃ,સા:રી|સા,રી:ગ:રી,ગ:મ|ગ,મ:પ:મ,પ:ધ|પ,ધ:ની ઃ:ધ,ની ઃ:સા|
ક રિ ને નિ જ ના ક ઠ માં ધ રિ યું સુ ર ની વિ ન તી ક ર જી ક રિ ને

ની ઃ,સા:રી:સા,રી:ગ|રી, ગ:મ:મ:ગ ઃ,રી|સા:રી, ગ ઃ:રી, સા:ની ઃ|
નિ જ ના ક ઠ માં ધ રિ યું ભા ર ત માં પા ર થ ને

સા,રી:સા,ની ઃ:ધ,પ:મ,ગ|સા:ગ:મ:પ|ની ઃ:ધ:પ:—
અ ભ ય વિ જ ય ક ર મ દ હ ર મ દ ના

ઈશ્વરસ્તુતિ.

*રાગ મેધ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યદુતકાળ.

કરૂં મનન, કરૂં મનન, કરૂં મનન, હું તારૂં તારૂં ; (૨)
તારૂં તિત્યે પ્રીતે ચિત્તે ખતે અંતે ધ્યાન ધારૂં. કરૂં.—ટેક.

અંતર માંહિ નિરંતર નીતિ ; (૨)

પ્રગટ તું કરજે પ્રભુ ધરિ પ્રીતી, (૨)

હુઃખ હરિ સુખ કરજે,

યશભરિ મુદ^૧ ભરજે,

જય જય જય કરજે,

જગદા ધારા.

કરૂં. ૧

૧. હર્ષ.

* આ ગાયનમાં છેવટે “જગદાધારા” એ વાક્યમાં રાગ કલ્યાણનું મિશ્રણ થાયછે. જુઓ નોટશનમાં નિશાની— x

૧૬
૪-૮-૪

B

પ : સા : — : રી | સા : સા : પ : ની | — : ની | ની | ની | ની |
ક રં મ ન ન ક રં મ ન ન

મ : પ : — : મ | ગ | રી : સા : — | ની : — : સા : — | ની | પ : ની : — |
ક રં મ ન ન હુ તા રં તા

સા : — : ની | પ : — | ની : — : સા : — | ધ : — : ની | પ : — : ધ : — | મ : — : પ : — |
રં તા રં નિ ત્યે પ્રી તે ચિ તે

ગ : — : મ : — | રી : — : ગ : — | સા : — : રી : — | ની : — : સા : — |
અં તે અં તે ધ્યા ન ધા રં

મ : — : પ : પ | ની | પ : ની : ની | સા : — : સા : સા | સા : ની : સા : — ||
અં ત ર માં હિ નિ રં ત ર ની તી ||

ની ^૧ : ધ : ની ^૧ : ધ	ની : ની : સા : —	ની : રી સા : સા	ની ^૨ : ધ : પ : —
પ્ર ગ ટ તુ	ક ર જે	પ્ર ભુ ધ રિ	પ્રી તી

ની : ની : ની : ની	ની : ની : ની : ની	સા : — : — : —	પ : પ : પ : પ
દુ : ખ હ. રિ	સુ ખ ક ર	જે	ય શ ભ રિ

પ : પ : પ : પ	ધ : — : — : —	મ : મ : મ : મ	મ : મ : મ : મ	પ : — : — : —
મુ દ ભ ર	જે	જ ય જ ય	જ ય ક ર	જે

ગ : — : ગ : —	પ : — : — : —	ગ : — : રી : —	સા : — : — : —
જ ગ દા	ધા	રા	

ગુણકથનપૂર્વક ઈશ્વરસ્તુતિ :

રાગ ખમાય, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

પ્રભુ પરમ પવિત્ર ગુણ તારા,
અંતર મારા નહિં કઈં ન્હારા ; (૨)
મનકામ, પૂરો હામ, સુખ ધામ, ખ્યારા. પ્રભુ—ટેક.
ધ્યાન ધરીને, અસુરઆરિને^૧, (૨)
નમિ નમિ લાગું પાય, માગું સ્હાય, ભ્રમ જાય ; (૨)
જગ બંધન હરનારા. પ્રભુ. ૧

હીન બંધુ તારો મને ભવસિંધુ,^૨ (૨)
કઈં ભજન હું નિત્યે વિમળ મનથી,
પાપો, તાપો, કાપો ;
ઉર આપ, હે જગતાત, વસો મહારા. પ્રભુ. ૨

૧ દાનવોના શત્રુને—અર્થાત્—વિષ્ણુને. ૨ સંસારરૂપી સમુદ્ર.

१-५.

१६ ध, प : ध नी : री : सा : नी : ध : प : म : ग म : ग : री : नी : सा : -
 ४-८-४ प्र बु प र म प वि त्र शु लु ता रा

* १, २.

२-५.

ग : री : सा : - म : - : ध : नी सा : नी : सा : - सा : नी : सा : री सा : नी : ध : -
 ता रा अ त र मा रा न द्वि क र न्या रा

नी : सा : री : - सा : नी : सा : - नी : नी : ध : - नी : ग : री : नी सा : -
 म न काम पु रो हाम सु ञ धाम ध्या रा

* १ : सा : नी : सा री : - : री : - : नी , सा : नी : सा री : - : री : -
 ध्या न ध री ने अ सु र अ री ने

सा : नी : सा : नी री : री : सा : - नी : नी : नी : - सा : नी : ध : -
 न मि न मि वा शुं पाय मा शुं र ह्याय ज म नय

सा : नी : सा : - नी : ध : प : ध नी : ग : री : नी सा : -
 ज ग ञ ध न ह र ना रा

પ્રકરણ ૧. હું.

15

*2 सा : म : ग : म | री : ग : सा : री | सा : नी : ध : नी | सा : — : — : — ||
 छी न जं धु | ता रे म ने | ज व सिं | धु

नीं	निं	निं	निं	नीं	निं	निं	निं	नीं	निं	निं	निं	नीं	निं	निं	निं	नीं	निं	निं	निं
क	उ		अ	इ	ए		उ	नि	ये		वि	म	थ						

सा : नी : ध : —	— : — : — : —	नी : — : सा : —	— : — : — : —
म न थी		पा पो	

नी ः — : नी ः —	— : — : — : —	सा : नी ः ध : —	— : — : नी : सा
ता पे।		का पे।	६ २

री : — : सा : नी , नी	सा : — : नी ङ : घ	नी ङ : ग ङ : री : नी	सा :
आप छे न ग	तात व सो	भडा	रा

પ્રભુ પાસે ભક્તની દીનતા.

રાગ કાલિંગકા ભૈરવ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

માગું હું ક્ષમા માગું, (૨)

સુર નરવર^૧ ! ચરણે તારે નિત લાગું. માગું.—ટેક.

પુરણ પાપી નાથ હું તો, ત્રિવિધિ તાપ હરણ કરણ તું તો, (૨)

તરણ તારણ, ધરણિ ધરણ ; (૨)

શરણ ચહણ કરૂં તન અરપણ ;

દિલથી દોષો સહુ ત્યાગું.

માગું. ૧

હે અવિકારી ? હું છું વિકારી, (૨)

ક્રીધાં મેં ભારી, કુકર્મો આવારી, દયો ઉદ્ધારી,

ઉર અરજ ધરો મારી, (૨)

દિલ ધારી સકળ અઘ^૨ નિવારિ સુધારિ સમારિ લે, (૨)

શુચિ મતિથી, ગુણ ગતિથી, શુભ કૃતિથી, અતિરતિથી^૩, નિત પ્રતિથી હું, (૨)

પદરજ અનુરાગું^૪.

માગું. ૨

૧ દેવ અને મનુષ્યમાં શ્રેષ્ઠ. ૨ પાપ. ૩ અતિ પ્રીતિથી. ૪ ઈચ્છું.

૧૬
૪-૮-૪

B પ ધ ઃ પ, મ, ગ, : મ : પ : — : ધ ઃ પ, મ, ગ, : મ : પ : — : —
મા ગું હું ક્ષમા મા ગું મા ગું હું ક્ષમા મા ગું

#1, 2 :

ધ ઃ પ, મ, ગ, રી ઃ સા રી ઃ મ : મ : પ : — : ધ ઃ : — : સા, ની ઃ ધ ઃ પ : —
સુ ર ન ર વ ર ચ ર જી તા રે નિ ત લા ગું

મ : મ : મ : પ : — : પ : ની ઃ ની ઃ : સા : ની ઃ સા : — : ની ઃ ની ઃ
પુ ર જી પા પિ ના ધ હું તો ત્રિ વિ

ની ઃ સા : — : રી ઃ મ : ગ, રી ઃ સા ની ઃ ધ ઃ પ : મ રી ઃ સા : ની ઃ રી ઃ સા : ની ઃ ધ ઃ પ :
ધિ તા પ હું ર જી ક ર જી તુતો ત ર જી તા ર જી ધ ર

મ : ગ, રી : સા રી ઃ સા : ની ઃ રી ઃ સા : ની ઃ ધ ઃ ની ઃ ધ ઃ પ : મ : ગ,
જિ ધ ર જી શ ર જી અ હ જી ક ર ત ન અ ર

રી : સા : — : — રી : મ : મ : પ : — : ધ ઃ : — : સા, ની ઃ ધ ઃ પ : —
પ જી દિ લ થી દો ષો સ હું ત્યા ગું

* આ ડેકાણે બે તૃતીયાંશ માત્રા છે એટલે બે માત્રાના સરખા ત્રણ લાગ થયેલા છે.

*२ | मः—:मःम | मः—:मः— | —:री:मःम | पः—:पः— ||
 हे अ वि का री हुं छु वि का री ||

| :धःधःधःधः | धः—:साः— | :नी:धः— | पः—:गःम |
 की धां मे ला री क क मे आ

| धः—:पः— | :—:—:मः— | गः—:रीः— | साः—:सा:नी |
 वा री ह्यो उ छ्वा री उ र

| सा:ग:म:प | धःनी:सा:— | सा:नी:सा:ग | म:प:ध:नी |
 अ र न ध रे मा री उ र अ र न ध रे मा

| सा:—:सा:नी | धःसा:—:नी | धःप:म:ग | म:प:—:प |
 री दी ल धा री स क न अ ध नि वा रि

| धःधः—:धः | नी:नी:—:नी | सा:— || सा:नी | सा:नी:धः— |
 सु धा रि स मा रि ले शु वि म ति थी

| नी:धःनी:धः | पः—:धःप | धःप:मः— | प:म:प:म |
 गु लु ग ति थी शु ल कृ ति थी अ ति र ति

| गः—:म:ग | म:ग:रीः— | सा:— || सा:नी | धःप:म:ग | म:प:— |
 थी नि त प्र ति थी हुं प द र न अ नु रा गुं

પ્રકરણ ૨ જી.
સહબોધ.

કુસંગીને શિક્ષા:

(કુસંગથી ગુપ્ત રીતે કુકર્મ કરનાર પુત્ર પ્રત્યે પિતાના વચન).

રાગ ધન્યાશ્રી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

દુષ્ટ કુસંગથી તુંતો આવાર શું કરે,
શું કરે રેખરે, (૨) નીચ ના ડરે, ના ડરે, ના ડરે. દુષ્ટ.—ટેક.

ઇશથકી^૧ નહિં કંઈ છે અજાણ, (૨)
સત્ય વાત માન, માન ; (૨)
સમજ નીતિની રીત, તજ અનીતી પ્રીત,
સર્વ સાફ તું ઉચાર, કૃત્ય જે ક્રીધાં ;
મસ્ત બની કેમ છળ, પાપી કરે પળ પળ,
કુસંગનાં કટુ^૨ ફળ, જગ જાણેછે સકળ ; જો, જો, જો ;
આ વાણી, દીલ આણી, લે જાણી, હાં હાં ; (૨)
જે કરે, તે ભરે, ના ફરે.

દુષ્ટ. ૧

૧૬ ૪-૮-૪ **B** પ:-:પ:પ | પ:-:ધ:પ | ગ:--:ગ:મ | ગ,મ:પ:-:મ |
 દુ ઇ કુ સ ગ થી તુ તો આવા ૨
 *1

ગ:--:--:રી | સા:--:--: | પ:-:--:--:ધ | ની:--:--: |
 શુ ક રે શુ ક રે

૧-૫.	૨-૫.
ધ:-:--:--:મ પ:-:--:--: સા:સા: મ:-:--:ગ: મ:-:--:--:	
રે ખ રે ની ચ ના ડ રે	

:ગ:--:--:રી | ગ:--:--:--: | :રી:--:--:ની | સા:--:--:--: |
 ના ડ રે ના ડ રે

*1 પ:-:પ:પ | પ:મ:ગ:મ | પ:-:ની:ની | સા:--:--:--: |
 ઇ શ થ કી ન હિ કંઠ છે અ બાણ

ની:--:ધ:ની | પ:ધ:ની:--: | ધ:પ:-:પ | પ:પ:પ:પ |
 સ ત્ય વા ત મા ન મા ન સ મ જ ની

--:પ:ધ:પ | મ:-:પ:પ | --:પ:પ:- | ધ:પ:મ:- | મ:-:મ:મ |
 તિ ની રીત ત ઇ અ ની તી પ્રીત સ વ સા

—:મ:પ:મ | ગ^f:—:—:— | મ:—:ગ^f:રી | —:ની^f:સા:— |
કે તું ઉ ચારે કૃત્ય જે કી ધાં

પ:પ:પ:પ | પ:પ:ધ^f:પ | મ:મ:મ:મ | મ:મ:પ:મ | ગ^f:ગ^f:ગ^f:ગ^f |
મ રત બનિ કે મ છ જ પા પી ક રે પ જ પ જ કુ સં ગ નાં

ગ^f:ગ^f:મ:ગ^f | રી:રી:રી:રી | રી:રી:ગ^f:રી | સા:—:રી: ની^f |
કે કે કે જ જ ગ જ જ જ છે સ ક જ ને ને

સા:—:—:— | પ:—:ધ^f:પ | મ:મ:પ:મ | ગ^f:—:મ:ગ^f |
ને અ વા હી દિ લ આ હી લે ન હી

રી:—:સા:— || :મ:—:ગ^f | મ:—:—:— | ગ^f:—:રી | ગ^f:—:—:— |
હાં હાં જ ક રે તે બ રે

+

:રી:—: ની^f | સા:—:—:— |
ના કે રે

કુસંગીને તિરસ્કાર. •

(કુસંગથી પરાભવ પામેલા રાવણ પ્રત્યે વિહ્વીષણના વચન).

રાગ બિરવો, તાલ ચતુસ્ત જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા ^{૧૬}
૪-૮-૪

મધ્યસ્થતકાળ.

ગતિ તુજ ગઈ, સુમતિ દૂર થઈ ; (૨)

ઉત્તમતા અંગથી, છુટી નીચ સંગથી,

અનંગના^૧ રંગથી, જા-જા-તું જા. ગતિ.—ટેક.

અધર્મી બનીને, પડ્યો દુઃખ પાશે^૨ ; (૨)

દૈવથી ન ડરિયો, પ્રેમ પરહરિયો^૩, વિણમોતે મરિયો,

જા-જા-જા-તું-જા ;

મારી વાણી માની નહીં તેં તો સાચી જાણી નહીં. (૨) ગતિ. ૧

१६ ४-८-४ **B** सा: ग फ: री: ग फ सा: री: - : सा नी: नी: सा: नी ध फ: प: - : -
 ग ति तु न ग ध सु म ति दु र थ ध

* 1.

सा: सा: ग: ग म: ग: म: - सा: सा: ग: ग म: ग: म: - सा: सा: ग: ग
 उ न म ता अ ग थी छु दी नी च स ग थी अ न ग ना

म: ग: म: - प: - : म: ग फ - : री: सा: -
 रं ग थी न न तु न

नी सा: ग: - : म प: - : - : - : - : प: - : - : - : म ग: म: - : म
 अ ध मी न नी ने प उयो दु: न

+

१-प. २-प.
 ग, म: प: - : म ग फ: री: सा: - - : - : म: म: ग: ग म: ग: म: -
 पा शे है व थी न इ रि थो

+

સા : સા : ગ : ગ	મ : ગ : મ : -	સા : સા : ગ : ગ	મ : ગ : મ : -	પ : - : મ : ગ ફ
પ્રે મ પ ર	હ રિ યો	વિ ભ મો તે	મ રિ યો	ન ન

- : - : રી : -	ની : સા : - : -	સા : સા : - : -	ધ : ની ફ : - : -	પ : ધ : - : -
ન	તુ ન	મા રી	વા ગી	મા ની

મ : પ : - : -	ગ : મ : - : -	રી : ગ ફ : - : -	સા : રી : - : -	ની : સા : - : -
ન હિ	તે તે	સા ચી	ન ગી	ન હી

કપટી મનુષ્યને શિક્ષા.

(નંદરામના કપટી મંત્રી પ્રત્યે ચતુર ચાણાક્યના વચન).

રાગ જંગલા, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકૃતકાળા.

છળ મુજથી તું, છોડિ દે ; (૨)

છે હાણુ, મહાન,^૧ કહ્યું માન ; (૨) : છળ.—ટેક.

દૈશ હેરાન, પરેશાન, હે નાદાન. (૨) છળ. ૧

મન મેલું મુખ મધુરી વાણી ; (૨)

વિષધટ^૨ પર અમૃત ગતિ જાણી ; (૨)

પાપી તું પ્રાણી, લે દીલ જાણી ; (૨)

પડી પિછાણુ, બન્યો બેલાન, તું છો શેત્રીન. (૨) છળ. ૨

૧૬ ૪-૮-૪ B ની : સા : રી : સા | ની િ : ધ : ની િ : - | - : પ : - : ધ : સા : - : - : - ||
છ જ મુ જ થી તું છા ડિ દે
+ 1, 2.

:: સા : - | રી : - : - : ની િ | સા : - : ની િ, ની િ ધ : - : - : - |
છ હાણ મ હાન ક હું માન

*1 :: સા : સા | રી : - : ની િ : ની િ | સા : - : ની િ : ની િ ધ : - : - : - |
થૈશ હે રાન પ રે શાન હે ના દાન

*2 ધ : ની િ : ગ િ : - | રી : - : રી : રી | ગ િ : રી : ગ િ : સા | ગ િ : રી : સા : - ||
મ ન મે લું મુ જ મ ધુ રી વા જી

સા : સા : મ : મ | ગ : ગ : ગ : - | મ : પ : મ : મ | ગ િ : રી : સા : - ||
વિ પ ધ ટ પ ર ચ મૃ ત ગ તિ જ જી

સા : ગ ઃ : — : રી	સા : — : સા : —	સા : ગ : ઃ : — : રી	સા : — : સા : —
પા પી તુ	પ્રા બી	લે દી લ	ન બી

રી : પ : — : મ	પ : — : — : —	ગ : મ : — : ગ	મ : — : — : —
પ ડી પિ	છાણ	અ ન્યો ઐ	બાન

રી : ગ ઃ : — : મ, ગ ઃ	રી : — : — : —	રી : પ : — : મ	પ : — : — : —	ગ : મ : — : ગ
તું છા શે	તાન	પ ડી પિ	છાણ	અ ન્યો ઐ

મ : — : — : —	રી : ગ ઃ : — : મ, ગ ઃ	રી : — : — : —
બાન	તું છા શે	તાન

અસત્યવાદીને બોધ.

* (અસત્યવાદી અને દુરાચારી વેનરાજા પ્રત્યે તેના પિતા
અંગરાજાનો ઉપદેશ):

રાગ ઝરવા, તાલ ચતુષ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા ^{૧૬}
૪-૮-૪

મધ્યકાળ.

વિચારિને સુધાર તું (૨) જીહું નહીં ખોલ તું જરી; (૨) વિચારીને—ટેક.

પ્રમાણિકપણું તું, ગ્રહી લે ઘણું તું; (૨)

કપટની ગ્રંથિ^૧ ઉર થકિ ખોલ; (૨)

વધશે તારો તોલ; (૨)

સત્ય હું વદું, ફરિફરિ, સત્ય હું વદું.

વિચારિને. ૧

હરિશ્ચંદ્ર જેવા મહા ધર્મના ધુરંધર; (૨)

સત્યના વચને, રાજપાટ ન રાખ્યું, દૈવે દુઃખ જે નાંખ્યું,

કરિસહન સાંખ્યું, પણ મિથ્યા ન ભાખ્યું. (૨) વિચારિને. ૨

સત્યથી નિશ્ચય સહુનો આખર જય થાય; (૨)

સત્ય આ વાણી, માનિ લે, માનિ લે, (૨) વિચારિને. ૩

* આ કથા શ્રીમદ્ભાગવતમાં છે.

૧ ગાંઠ.

१६ B री प : - : - : ग म : - : - : री री : ग णि : म : ग णि री : - : - : || -
 ४-२-४ विद्या रिने सुधा २ तुं * 1, +

सा : म : - : - : ग म : - : - : ग णि ग णि री : - : - : नी सा : - : - : सा : म : - : - : ग म : - : - : ग णि
 गृहं न द्वीं ग्रा त तुं गरी गृहं न द्वीं ग्रा * 2.

ग णि री : - : - : नी सा : - : - :
 त तुं गरी * 3.

* 1. नी सा : ग : - : - : म प : - : - : - : - : प : - : - : - : - : म ग : म : - : - : म
 प्र मा णिक प लु तुं अ णि ले ध

ग : म : प : म ग णि री : सा : - : - : - : नी सा : ग : - : - : म प : - : - : - : - : प : - :
 लु तुं प्र मा णिक प लु तुं

- : - : - : म ग : म : - : - : म ग णि : - : - : री सा : - : सा : सा ग : ग : ग ग ग : ग : री : ग
 अ णि ले ध लु तुं क प ट नि अ थि उ र थ क्री

म : - : - : - : - : री : री ग णि : - : - : - : री : सा : री ग णि : - : - : - : - :
 ग्राह व ध शे ता शे तोल

સ	ત્ય	હું	વ	હું	ફ	રિ	ફ	રિ	સ	ત્ય	હું	વ
---	-----	-----	---	-----	---	----	---	----	---	-----	-----	---

સા	—	—
----	---	---

*2

ની	સા	ગ	—	મ	પ	—	—	મ	પ	—	—	—	—	મ	ગ	મ	—	મ
હ	રિ	શ્વ		દ્ર	જે		વા		મ	હા					ધ	ર્મ	ના	ધુ

+

ગ	મ	પ	—	—	મ	ગ	ફ	રી	સા	—	—	ની	સા	રી	—	સા	ની	સા	—	ની	ફ	પ
ર					ધ		ર		સ	ત્ય		ના		વ	ચ	ને		રા		જ		

+

ની	ફ	પ	સા	ની	ફ	સા	—	ની	ફ	પ	ની	ફ	પ	ની	ફ	પ	ની	ફ	—	પ	મ	પ	મ	પ	મ
પા	ટ	ન	રા		ખ્યુ	દૈ	વે	હું		ખ	જે	નાં	ખ્યુ		ક	રિ	સ	હ	ન	સાં					

પ	—	રી	ગ	ફ	રી	મ	ગ	ફ	રી	સા	—	ની	સા	રી	—	સા	ની	સા	—	ની	ફ	પ
ખ્યુ		પ	હુ		મિ	થ્યા	ન	ભા	ખ્યુ		સ	ત્ય	ના		વ	ચ	ને		રા		જ	

ની	ફ	પ	સા	ની	ફ	સા	—	ની	ફ	પ	ની	ફ	પ	ની	ફ	પ	ની	ફ	—	પ	મ	પ	મ	પ	મ
પા	ટ	ન	રા		ખ્યુ	દૈ	વે	હું		ખ	જે	નાં	ખ્યુ		ક	રિ	સ	હ	ન	સાં					

पः—:री:गं री:म:गं री:सा:—:—
 म्युं प लु मि श्यान ला म्युं

३ नी ि:ध प:नी ि:ध:प नी ि:ध:प:म गं री:सा:री प:—:—:—
 स त्य यी नि श्रय स लु नोय ज र न य थाय

री:—:—:नी ि सा:—:—:नी ि:—:—: प:—:—: सा:—:—:नी ि
 स त्य आ वा ली मा नि

प:—:—:म गं री:—:—:री सा:—:—:री:—:—:नी ि सा:—:—:नी ि:—:—:—
 ले मा नि ले स त्य आ वा

प:—:—: सा:—:—:नी ि प:—:—:म गं री:—:—:री सा:—:—:
 ली मा नि ले मा नि ले

સતી સ્ત્રીની ટેક.

(વિરાટ નગરમાં સૈરિંધ્રો થઇ રહેલા દ્રૌપદીના દુષ્ટ કીચક પ્રત્યે વચન).

રાગ જલ્લા, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{16}{8-4-4}$

મધ્યકૃતકાળ.

સુખ જાય, દુઃખ થાય, પ્રાણ જાય, (૨) પણ પ્રીતી કદીના કડું, (૨) સુખ.-ટેક.

પરમ^૧ ધર્મ શર્મ લર્મ^૨ (૨) લલે એ જાય, લલે એ થાય; (૨)

પણ પતિવ્રત કદીના મુકું. (૨) સુખ. ૧

વન્હિ^૩ જવાલ, અતિ કરાલ,^૪ પ્રગટે હાલ; (૨)

પણ પ્રીતી કદીના કડું. (૨) સુખ. ૨

ખ્યારી ખ્યારી કહી કેને ખોલાવોછો રે હેવાન; (૨)

તમારી જાઓ જાઓ કેમ ગતિ ગઇ કેમ બુદ્ધિ બ્રષ્ઠ થઈ; (૨)

ધુતારા, ઠગારા, નઠારા, જાઓ, જાઓ, જાઓ, (૨)

થશે હેરાન, અરે શેતાન, છોડી દો ગુમાન;

તમારાથી કદીના કડું. (૨) સુખ. ૩

દયા કર તું પ્રભુ જરા મહારી ઉપર;

જરા રહમની નજર; જરા કૃપા દષ્ટિ કર;

બુદ્ધિ જાલિમ તમે કરવાને ધારોછો મારાથી;

છકેલા, છટેલા, હઠીલા, દીઠેલા, આ વેળા રહેજો દૂરથી; (૨).

આ કટારીથી મારીને મરું પણ પ્રીતી કદીના કડું. સુખ. ૪

૧૧
૪-૮-૪

B મ : ગ : મ : - | સા : સા : રી : ગ | મ : ગ : રી : - | - : - : | ૧-૫.

સુ ખ નય દુ : ખ થાય પ્રાણ નય

+

૨-૫.

ધ : ની | સા : સા : - : રી | રી : ગ : - : મ | રી , મ : ગ : રી : સા : - |

પ લ પ્રી તી ક દી ના ક રં

+

4 # 2

| - : - || - : - |

1, + # 3

* 1 ધ : ની | ધ : પ | ધ : પ : મ : પ | ગ : મ : - : મ || સા : સા : સા : રી |

પ ર મ ધ મ શ મ ભ મ લ લે એ ન

+

++

- : ગ : મ : મ | ગ : રી : - : રી || ની : ની : ધ : ની | સા : સા : - : રી |

ય લ લે એ થા ય પ લ પ તિ મ - ત ક

+

+

રી : ગ : - : મ | રી , મ : ગ : રી : સા : - || - : - : - : - |

દી ના સુ ક

+

*2 મ:- | ગ: મ:-: મ | સા: સા: સા: રી | -: ગ િ: મ: મ | ગ િ: રી:-: રી |
વ નિહજવા લ અ તિ ક રા લ પ્ર ગ ટે હા લ

મ:-: ગ: મ | -: મ: સા: સા | સા: રી:-: ગ િ | મ: મ: ગ િ: રી | -: રી: ધ: ની |
વ નિહજવા લ અ તિ ક રા લ પ્ર ગ ટે હા લ પ જી

સા: સા:-: રી | રી:-: ગ િ: મ | રી, મ: ગ િ, રી: સા:- | -: - || -: - |
પ્રી તી ક દી ના ક રા

સા: સા | ગ: ગ: ગ: ગ | પ: પ: પ: પ | મ: મ: ગ: ગ | મ: - || ગ િ: ગ િ |
ધ્યા રી ધ્યા રી ક હી કો ને જો લા વો છો રે હે વાન ત મા

ગ િ:-: ગ િ:- | ગ િ:-: ગ િ: રી | ગ િ: રી: ગ િ: રી | ગ િ: રી: સા: ગ િ | રી: સા: સા:- |
રી નચ્ચો, નચ્ચો કે મ ગ તિ ગ હ કે મ જી હિ જી હ થઈ

ગ િ: ગ િ: ગ િ:- | ગ િ:-: ગ િ:- | ગ િ: રી: ગ િ: રી | ગ િ: રી: ગ િ: રી | સા: ગ િ: રી: સા |
ત મા રી નચ્ચો નચ્ચો કે મ ગ તિ ગ હ કે મ જી હિ જી હ

સા:-: સા: સા | પ:-: મ: ગ | મ:-: મ: ગ | મ:-: ગ િ:- | -: રી:-: - |
થઈ જી તા રા ઠ ગા રા ન ઠા રા નચ્ચો નચ્ચો

सा :-	--	सा : म :- : ग	म :- : --	सा : सा :- : ग	री :- : -- : री
नय्यो		थ शो	हे रान	अ रे	शो तान छा

री : ग : -- : म	री , म : ग , री : सा :-	सा : सा ध : नी	सा :- : -- : री
री द्यो	गु मान	त भा रा	थी ड

री : ग : -- : म	री , म : ग , री : सा :-	-- : -- : --
री ना	ड रे	

म	म : ग :- : ग	म :- : -- : ग	म :- : -- : ग	री :- : -- : री
द	या ड	र तु	प्र बु	न रा मा

-- : ग : -- : म	री , म : ग , री : सा :-	-- : -- : -- : री	सा :- : -- : री
री	उ पर	न	रा र

री : ग : -- : म	री , म : ग , री : सा :-	-- : -- : -- : री	सा :- : -- : री
हम नी	न नर	न	रा ह

री : ग : -- : म	री , म : ग , री : सा :-	-- : -- : --	: : : म
पा द्र	ष्टि डर		नु

મ : ગ : — : —	મ : — : — : ગ	મ : — : — : ગ	ફ : રી : રી : સા : રી	રી : ગ : — : મ
હમન્ત	લિમ	તમે	કરવાનેધારોછા	મા

૧-વ.			૨-વ.	
રી : મ : ગ : ફ : રી	સા : — : — : —	— : — : —	સા : સા	ની : — : ધ : પ
શાથી			છકેલા	છટે

ધ : — : પ : મ	પ : — : મ : ગ	મ : — : પ : મ	ગ : ફ : રી : — : રી
લાહી	લાહી	લાઆ	વેજારહે

રી : ગ : ફ : — : મ	રી : મ : ગ : ફ : રી	સા : — : સા : સા	ની : — : ધ : પ
જોહરથી		છકે	લાછટે

ધ : — : પ : મ	પ : — : મ : ગ	મ : — : પ : મ	ગ : ફ : રી : — : રી
લાહી	લાહી	લાઆ	વેજારહે

રી : ગ : ફ : — : મ	રી, મ : ગ : ફ, રી : સા : —	સા : — : ધ : ની	સા : સા : — : રી
જોહરથી		આકટારીથી	મા

સા : ની : — : ધ	ધ : ની : સા : રી	ગ : મ : ગ : ફ : રી	સા : સા : — : રી
રીનેમરૂં		પણ	પ્રીતીક

રી : ગ : ફ : — : મ	રી : મ : ગ : ફ : રી	સા : — : — : —
હીના	કરૂં	

પતિવ્રતા ધર્મ.

(એક પતિવ્રતા સખીએ પિંગળાને કહેલો ઉપદેશ).

* રાગ ત્રિહાગ ખમાય, તાલ ચતુસ્ર જલિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યસ્તુતકાળ.

જરા માફું કેહેવું બેનિ માન, માન; (૨)

થૈશ તું હેરાન, પરેશાન, હે નાદાન; જરા.—ટેક.

પર નર મનમાં, ઉચિત^૧ ન ક્ષણમાં; (૨)પતિ પ્રતિ નિત અતિ રતિ^૨ મતિ કરતાં,

થાયછે જગમાં વખાણ.

જરા. ૧

સદ્ગુણ ઉર ધરિ, દુરગુણ દુર કરિ; (૨)

સમજ સમજ પતિવ્રતાનો પંથ; (૨)

જરા માન, જરા માન, જરા માન, જરા માન, (૨)

જરા માન, જરા માન, જરા માન, જરા માન; (૨)

ધારી તું લે, સુધારિ તું લે; (૨)

વિચાર, અપાર, અસાર છે, અતિ દુરાચાર; (૨)

સત્ય વાત, મારિ માન, માન, માન. (૨) જરા. ૨

* આ ગાયનમાં રાગ ત્રિહાગ અને ખમાયનું મિશ્રણ થયેલું છે—જેમકે અસ્તાઈમાં ત્રિહાગ થાયછે અને બેઉ અંતરામાં ખમાય થાયછે. તેમાં બીજા અંતરામાં છેવટે “સત્યવાત” એ શબ્દોથી રાગ ત્રિહાગ થાયછે.

૧૬ ૪-૮-૪ સા : ની | સા : ગ : - : મ | પ : ની : - : ની | સા : - : - : - | સા : - ||
જ રા | મા રં કહે વું બે નિ માન માન ||
* 1,

સા : ની | સા : ગ : - : મ | પ : ની ર્ધ : - : ધ | પ : - : - : - | પ : - || - : - ||
જ રા | મા રં કહે વું બે નિ માન માન ||
* 2,

સા : — : સા : સા | ની ર્ધ : ધ : મ : પ | ની ર્ધ : ધ : પ : મ | ગ : રી |
થૈશ તું હે રાન પ રે શાન હે ના દાન |

* 1 | સા : ની : સા : રી | સા : ની ર્ધ : ધ : પ | મ : મ : પ : પ | ધ : મ : ગ : - ||
પ ર ન ર | મ ન માં ઉ ચિ ત ન ક્ષણ માં ||

સા : મ : ગ : મ | પ : પ : પ : પ | ની : ની : ની : ની | સા : ની : સા : — |
પ તિ પ્ર તિ નિ ત ય તિ ર તિ મ તિ ક ર તાં |

પ : — : પ : — | પ : ધ : પ : મ | ગ : રી |
થાય છે જ ગ માં વ ખાણ

* 2 | સા : ની : સા : રી | સા : ની ર્ધ : ધ : ધ | મ : મ : પ : પ | ધ : મ : ગ : ગ ||
સ દ ગુણ ઉ ર ધ રિ દુ ર ગુણ દુ ર ક રિ ||

				१-व.	२-व.
सा : म : ग : म	प : प : प : प	नी : नी : - : नी	सा : - : - : -	सा : नी	
स म ञ स	म ञ प ति	न ता नो	प्र थ	ञ रा	

सा : - : नी	नी : ध : - : म : म	प : - : ध : म	ग : -	नी : सा
मान	ञ रा	मान	ञ रा	मान

री : - : री	री : सा : सा	नी : - : ध : री	सा : -	- : -
मान	ञ रा	मान	ञ रा	मान

सा : सा : - नी	ध : - : म : प	- : ध : - : म	ग : - : - : -	नी : सा : - : नी
धा री तु	ले सु धा	री तु	ले	वि चार अ

सा : - : नी	ध : - : म : प : प	ध : म : ग : -	सा : - : सा : ग	- : म : प : -
पार अ सार	छे अ ति	दु रा चार	स त्य वा	त मा

प : नी : - : नी	ध : - : नी : सा	- : सा : सा : -	सा : ग : - : म	प : - : प : नी
दि मा न	मा न मा	न स	त्य वा	त मा दि मा

- : नी : ध : -	नी : सा : - : -	:
न मा	न मान	

હિરણ્યકશિપુ પ્રત્યે તેના સત્પુત્ર પ્રદક્ષાદના વાક્ય.

રાગ તિલંગ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મુદ્યકાળ.

પિતાજી માફ સાંભળી કાંઈ ન્યાય કરોરે, (૨)

ખુશામતિયાએ આવી ઉંધું ભરમાવ્યું; (૨)

ન સાંભળી પૂરી વાત દૂષિત^૧ ગણોછો. (૨) પિતાજી—ટેક.

પિતાજી તમોછો શિરછત્ર પણ ભુલ છે ભારી; (૨)

ન્હોતું જાણ્યું આવું પરિણામ માહું આવશે; (૨)

છેવટે કડું પ્રણામ; (૨)

પિતાજી કરજોડી કડું આજીજી. (૨) પિતાજી. ૧

૧૬
૪-૮-૪

B

સા|ની:રી:સા:ની | પ:મ:ગ:ગ|મ:પ:ની,ની|સા:—:—||—|
 પિ|તા જી મા રં | સાંભળી કાં|ઈ ન્યાય ક રો|રે
 # 1. +

ગ:ગ:ગ:રી | ગ:મ:પ:પ | ગ:મ:ગ:રી | સા:—:સા:— | ગ:ગ:ગ:રી |
 ખુ શા મ તિ | યા ઐ આ વી | ઉં ધું ભ ર મા વ્યુ | ન સાંભળી
 + +

		૧-૫.	૨-૫.
ગ:મ:ગ:રી	સા:ની:ધ:ની	સા:—:સા:—	સા:—:સા:
પૂ રી વા ત	દૂ પિ ત ગ	જો છા	જો છા

+ +

#1 સા|ની:સા:ગ:મ | પ:—:પ:ધ | પ:મ:ગ:મ | રી:મ:ગ:રી |
 પિ|તા જી ત મો છા શિ ર છ ત પ જી જી લ છે ભા

સા:—:—:સા | ની:સા:ગ:મ | પ:—:પ:ધ | પ:મ:ગ:મ | રી:મ:ગ:રી |
 રી * પિ|તા જી ત મો છા શિ ર છ ત પ જી જી લ છે ભા

પ્રકરણ ૨ જી.

૪૭

સા:-:પ:પ	પ:પ:પ:ધ	પ:મ:ગ:મ	રી:મ:ગ:રી	સા:—	સા:સા
રી ન્હો તું	જાણ્યા આતું	પ રિણા મ	મા હું આજીવ	શે	છે વ

+

+

ગ:-:-:ગ	મ:ધ:-:-:મ	પ:-:-:-	-:-:-:મ:મ	ગ:-:-:-:ગ	મ:ધ:-:-:મ
ટે	ક રં છું પ્ર	ણામ		છે વ	ટે ક રં છું પ્ર

પ:-:-:-	:પ:પ:ધ	પ:મ:ગ:મ	રી:મ:ગ:રી	સા:~:-:-
ણામ	પિ તા જી	ક ર ને ડી	ક રં આ જી	જી

:પ:પ:ધ	પ:મ:ગ:મ	રી:મ:ગ:રી	સા:—:-
પિ તા જી	ક ર ને ડી	ક રં આ જી	જી

સંબોધક મિત્રનો ઉપકાર.

*રાગ ક્રિઝોડી, તાલ તિલ્લ જાતિ ગઝલ, (પિસ્તો) માત્રા $\frac{9}{3-2-2}$ ચતુસ્ર

જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{16}{8-4-4}$ તથા તિલ્લ જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{6}{3-3}$

મધ્યકાળ.

કૃતાર્થ કીધો તેં પ્રિય મિત્ર મુને, (૨)

સુધારી ભુલ તેં મહારી ; (૨)

સુસ્તે ચડાવ્યો તેં મુને. (૨) કૃતાર્થ.—ટૅક.

કની ભુલથી ના ભુલું હું તારો એહસાન^૧ ; (૨)

નહીં બનું બેઘમાન ; (૨)

લે જાન, છે કુરખાન ;

વિચારિને ઉચારું હું. (૨)

કૃતાર્થ. ૧

મંદ બુદ્ધિ બની નીચ ફંદે ફસ્યો, (૨)

ફંદે ફસ્યો કુસંગ કીચમાં^૨ બસ્યો ; (૨)

વાર વારે અપાર, ઉપકાર, માનું છું, આધાર હું. (૨) કૃતાર્થ. ૨

*આ ગાયનમાં પ્રથમની અસ્તાઈના શબ્દો તાલ ગઝલમાં છે. પહેલા અંતરાના શબ્દો તાલ ત્રિતાલમાં છે ; છેવટ “વિચારિને ઉચારું હું” એ શબ્દો દાદરામાં આવે છે, તેમજ બીજો અંતરો પણ દાદરામાં જ છે. જુઓ નોટશન નિશાની ⊕ તાલ ગઝલમાં બાકી ઉપર “સમ” સમજવી, કારણકે, એવો પુરાતની નિયમ છે.

85

॥ - :: प्र ७	॥ प्र :: -	॥ म नीति :: -	॥ धः -	॥ नीति :: -	॥ धः -	॥ प्र, प्रः म ७
॥ प्र	॥ प्र	॥ प्र धा	॥ प्र धा	॥ प्र धा	॥ प्र धा	॥ प्र

पः-	पःमः	पः-	जःमः-	जः-	साःरी	मः-:-मः	पः-
री	सु २	मते	य १	व्या		ते मु	ने

1-4. 2-4.

#1

प :	प :	नीर :	ध	प :	प :	नीर :	ध	प :	म :	ज :	म	प :-	:-	:-
क	टी	लु	ल	थी	ना	लु	लु	लु	ता	रा	ओह	सान		

ॐ

મ:પ:-:પ	પ:-:ધ:ધ	ની f:-:-:-	મ:પ:-:પ	પ:-:ધ:ધ
ન હી બ	નુ બે હ	માન	ન હી બ	નુ બે હ

નાં :- :- :-	સા :- :- ધ :- :-	:- :- નીં :- :-	ધ :- :- પ :- :-	:- :- :- ગ
માન	લે જન	છે	કુર જાન	વિ

मः--:ग साः--:री मः--:म पः--:ग मः--:ग साः--:री
या रि ने उ या उ हुं पि या रि ने उ
⊕

मः--:म पः--: --: --: --: --:
या उ हुं
⊕

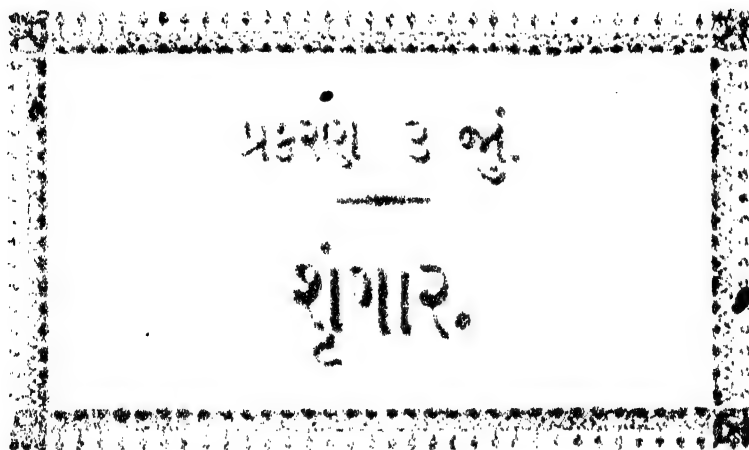
2. पः--:री साःरी-- साःनी-- नीःधःनी साः-- नीःधःनी
मः द पु छि य नी नी य द हे द
⊕ +

पः--: --: --: --: साः-- साः--:सा नीः--:नी नीःधःनी साः--:सा
रथो क हे द रथो उ सं ग की य
+ +

नीःधःनी पः--: --: --: --: रीःग री साःरीःसा नी िःसाःनी र
मां य रथो वा र वा र रे य
+ +

धःनी रःध पःधःप मःपःग मः--:ग साः--:री मः--:म
पा र उ य का र मा तुं हुं आ वा र

पः--: --: --: --: मः--:ग साः--:री मः--:म पः--: --: --: --:
उ मा तुं हुं आ वा र हुं
⊕

(રાધાકૃષ્ણ વિનોદ).

*રામ જિંઝેરી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ, આડચૈતાલ, માત્રા $\frac{૧૪}{૨-૪-૪-૪}$ તથા

ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$

મધ્યકાળ.

કૃષ્ણ રાધે ખ્યારી તારી છવિ મુજને, ખ્યારી, (૨)

વૃષભાન^૧ની દુલારી^૨ મનહર છો ભારી. (૨) રાધે.—ટેક.

રાધા—પ્રીતી તમારી દીઠી મેં ન્યારી, (૨)

મુખવદો મધુર વચનો તમે, (૨)

અતિ ભર્યું કપટ ઉરમાં, (૨)

ગિરિધર મુરલિ અધર^૩ ધારી, (૨)

રાધે. ૧

કૃષ્ણ—નહિં જોલો એવું શશિ મુખી; (૨)

પિયૂષ^૪ વચની રમણી^૫ તું; (૨)

હંસગાત્રી, મનવસી; (૨)

રૂપવતી, રતિસમ^૬ તુને મેં નિરખી.

રાધે. ૨

રાધા—જાઓ જાઓ જુગતિ જાણી સહુ પ્રિયપતિ, (૨)

કૃષ્ણ—તું કમળ ભ્રમર હું છું નકી, મુજ પ્રિયા આવો મળિયે; (૨)

રાધા—હરો હવે વિરહ દુઃખ, સાચા સ્વામી,

અંતર્યામી, ગરૂડાગામી^૭, તુજપર હું વારી.

રાધે. ૩

* આ ગાયનમાં પ્રથમ અસ્તાર્ધમાંજ તાલ આડચૈતાલ રહેછે તે સિવાય ત્રણે અંતરામાં ત્રિતાલ આવેછે—જુઓ નોટેશન નિશાની ⊕

૧ રાધાના પિતાનું નામ. ૨ પુત્રી.

૩ હોઠ.

૪ અમૃત.

૫ સુંદરી.

૬ કામદેવની સ્ત્રી સમાન. ૭ ગરૂડના વાહનવાળા.

૧૪	૨-૪-૪-૪	૮	ગ:મ	ધ:પ:મ:ગ	પ,મ:ગ,રી:સા:રી	પ:-	૧-૫.
			રા ઘે	પ્યારી તા રી	છ વિ મુ જ ને ય્યારી		
			+				
			* 1,				* ૩,૪;

૨-૫.	ની ઈ:ધ:પ:મ	ધ:પ:મ:ગ	પ,મ:ગ,રી:સા:રી	પ:-		-:-
	વ	પ ભા ન	ની દુ લારી	મ ન હ ર છા ભા	રી	

* 1	૧,૫:-૫,	મ,ગ:રી	રી,ગ:-મ,	૧-૫.	૨-૫.
	પ્રીતી	ત મા	રી દી હી મે	ગ,રી:સા	ગ,રી:સા,રી
			ન્યા રી		ન્યા રી મુ જ

ગ,ગ:-ગ,	ગ,ગ:રી,ગ	મ:-ગ,	રી	સા,રી	ગ,ગ:-ગ,	ગ,ગ:રી,ગ
વ દો મ	ધુ ર વ ચ	નો ત	મે	અ તિ	ભ રું ક	પ ટ ઉ ર

૧-૫.	૨-૫.
મ:-	-
ધ,પ:મ,ગ	પ,મ:ગ,રી
સા,સા:રી	પ:-
	-:-
માં	
જિ રિ ધ ર	મુ ર લિ અ
ધ ર ધા	રી

* ૨ ગ, મ | ધ, પ : ઋ મ, | ગ, રી : સા, રી | પ, પ : - | — || ઋ મ : | ધ, ધ : ઋ પ, |
 ન હિં ખો લો ઐ વું શ શિ મુ ખી | — || પિ યૂ ધ વ |
 ⊕ + +

ની, ની : ઋ ધ | સા, સા : - | સા : ગ, મ | ધ, પ : ઋ મ, | ગ, રી : સા, રી | પ, પ : - |
 ચ ની ર મ લી તું ન હિં ખો લો ઐ વું શ શિ મુ ખી |

સા : ની | સા : ધ | - : પ | મ : પ | ગ : - | સા : ની | સા : ધ | - : પ | મ : પ | ગ : - |
 હં સ ગ તી | મ ન વ સી | હં સ ગ તી | મ ન વ સી |

ધ : પ | મ : ગ | પ, મ : ગ, રી | મ : ગ | સા : રી, રી | પ : - || — : — |
 ર પ વ તી ર તિ સ મ તુ ને મેં નિ ર ખી || +

* ૩ ગ, મ | ધ, ધ : ઋ ધ | ધ, ધ : પ, ધ | ની : ઋ ધ | પ : ગ, મ | પ, પ : | ||
 ન ઐ ન ઐ નુ ગ તિ ન લી સ હુ પ્રિ ય પ તિ | ||
 + ⊕ + +

પ્રકરણ ૩ જી.

૫૫

મ | ધ, ધ : ધ, ધ | ધ, ધ : પ, ધ | સા : ની, ધ, પ : મ, પ | ધ, પ : મ, |
 ટ | ક મ જ ભ્ર મ ર હુ | છું ન કી મુજ પ્રિયા આ |

| ગ, રી : સા, રી | પ : — | | ગ, મ | પ, પ : પ, પ, પ : મ, પ | સા : ની |
 વો મ જિ થે | હ રે હ વે વિ ર હ હુ : ખ સા ચા |

++

| ધ : પ | ની : ધ | પ : મ | ધ, ધ : પ | મ : ગ | પ, મ : ગ, રી | સા : રી | પ : — | — | — |
 સવામી અં ત ર્યામી ગ ર ડા ગામી તુ જ પ ર હુ વા રી |

દંપતી સમાગમ.

(કૃષ્ણની ૨ નોહર મૂર્તિ જોઈ મોહિત થયેલા રાધાનાં વચન).

રાગ દેશ, તાલ ચતુશ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$

ક્રુતકાળ.

ખ્યારી ખ્યારી મૂરતી તમારી લાગેછે મુને ખ્યારીરે મુને ખ્યારીરે. (૨) ટેક.

કોટીક શરઃ શશિ^૧ લજ્જયે, (૨)

મનોજ^૨ લાજેછે જોઈ છળી; (૨)

જાડં વારી વારી.

ખ્યારી. ૧

મોહની ભરી અતિ મતવારી છે, (૨)

નિશઠિન ઉરમાં વસિછે, નહિં કડું ન્યારી. (૨) ખ્યારી. ૨

૮ ૨-૪-૨ **B** સા, ની | સા, ગ : ઝ મ, | પ, ધ : ઝ મ, | પ, પ : ઝ મ, | ગ, રી : ની, સા |
ખ્યા રી | ખ્યા રી મૂ | ર તી ત | મા રી લા | જ છે મુ ને |

રી, રી : રી | ની, સા | રી, રી : રી | — ||
ખ્યા રી રે | મુ ને | ખ્યા રી રે | — ||
* 2, * 1, *

* 1 મ, ગ : ઝ મ, | પ, પ : ઝ પ | ધ, સા : ઝ ની િ, | ધ : પ || મ, મ : ઝ ગ, |
કો ટી ક | શ ર દ | શ શી લ | જ વે || મ જો જ |
+ +

મ, મ : ઝ ગ, | પ, પ : ઝ ગ, | મ : — || ની િ, ધ : પ, મ | ગ, રી ||
લાજે છે | જો ઇ છ | બી || જ ઉ વા રી | વા રી ||

* 2 સા, ની | સા, ગ : ઝ મ, | પ, ધ : ઝ મ, | પ : | : સા, ની | સા, ગ : ઝ મ, |
ખ્યા રી | ખ્યા રી મૂ | ર તી ત | મા | ખ્યા રી | ખ્યા રી મૂ |

પ, ધ : ર મ, પ : , સા, : ની, સા ધ, ની િ : ધ, પ મ, ગ : રી, સા
 ર તી ત મા મો હ ની ભ રી અ તિ મ ત વા રી

સા : - ની િ, ધ : પ, પ ધ, પ : મ પ, મ : ગ પ, મ : ગ, રી સા, સા : -
 છે નિ સ દિ ન ઉ ર માં વ સિ છે ન હિં ક રં ન્યા રી

સા : - ની િ, ધ : પ, પ ધ, પ : મ પ, મ : ગ પ, મ : ગ, રી સા, સા
 છે નિ સ દિ ન ઉ ર માં વ સિ છે ન હિં ક રં ન્યા રી

વિરહિણી.

(ભારતયુદ્ધમાંથી આવતા અભિમન્યુની સતી, ઉત્તરાકુમારીના વિરહ વચન).

રાગ માલ, તાલ તિલ્લ જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૩-૩}$

મધ્યકાળ.

‘ખ્યારા ઓરા આવો આવો આવો મારા રાજ, (૨)

તલસુંછું, તલસુંછું, તલસુંછું, તલસુંછું, તલસુંછું, મારા રાજ. (૨) ખ્યારા.-ટેક.

મન અકળાવે, બહુ ગલરાવે ; (૨)

સુખ નાવે, નાવે, નાવે, નાવે, નાવે, મારા રાજ. ખ્યારા. ૧

સાખી.

કાવ્ય જેમ છે રસ વિના, કમળ વિના કાસાર^૧ ;

સુગંધ વિના જેમ સુમન^૨ છે તેમ હું પ્રાણુ આધાર. ૧

સુંદર સુખકર, મધુર મનહર,

આનંદ ઉર કર, દરસ હુઃખ હર,

દિયોને નરવર,^૩ તનમન તુમપર,

વારૂં હું આજ. (૨)

ખ્યારા. ૨

९
३-३ B सा: ग: - म: प: - ध: म: - प: ग: - प, म: ग, री: सा
या रा ओ रा आ वो आ वो आ वो

सा, री: ग: री सा: - - - - - नी, नी: सा: सा ध, ध: नी: नी
मा रा राज त ल सुं छुं त ल सुं छुं

* 1. 2:

प, प: ध: ध म, म: प: प ग, ग: म: ग, री सा, री: ग: री सा: - - -
त ल सुं छुं त ल सुं छुं त ल सुं छुं मा रा राज

- - - - -

१-५.

२-५.

*] नी, नी: सा: नी ध: प: - नी, नी: सा: नी ध: प: - ध: सा: सा
म न अ क गा वे ज हु ग ल रा वे रा सुं अ

री: म: - प: ध: - प: सा: - नी, ध: म: - प: ग, री: सा सा, री: ग: री
ना वे ना वे ना वे ना वे ना वे मा रा

सा: - - - - -
राज

* ૨ સૌ ની ધ મ મ — પ પ પ પ ધ ની — | પ પ પ પ ધ — સૌ ધ સૌ —
કા વ્ય જો મ છે રસ વિના | ક મ જી વિના કા સાર

| ધ સૌ ની ધ ધ મ મ — પ પ પ પ ધ ની — | રી : સૌ : સૌ | ની , ધ : ધ : ની | પે : — : —
સુ ગં ધ વિના જો મ સુ મ ન છે | તે મ હું પ્રા જા આ ધાર

| — : — : — || સૌ : સૌ : સૌ | સૌ , સૌ : રી : સૌ | ની : ની : ની | ની , ની : સૌ : ની
સું દ ર સુ ખ ક ર મ ધુ ર મ ન હ ર

| ધ : ધ : ધ | ધ , ધ : ની : ધ | પ : પ : પ | પ , પ : ધ : પ | મે : મ : મ | મ , મ : પ : મ
આ નં દ ઉ ર ક ર દ ર સ હુ : ખ હ ર દિ થો ને ન ર વર

| ગ , ગ : ગ : ગ | ગ , ગ : મ : ગ | રી : ગ : રી | સૌ : — : — ||
ત ન મ ન તુ મ પ ર વા ર હું આજ

આગતપતિકા.

(પાશુપતાય મેળવી આવેલા અર્જુન પ્રત્યે દ્રૌપદીનાં વચન).

રાગ ખમાય, તાલ તિસ્ર ગતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૨-૩}$ તથાઅતુસ્ર ગતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

#આવો પ્યારા, આવો પ્યારા, આવો પ્યારા, ખુશી થૈ મળિએ; આવો-ટેક.

બ્યાકુળ દાસી, દર્શન પ્યાસી, (૨)

તનમાં મનમાં દુઃખ વિરહ અપાર; (૨)

હું લાચાર, હું આવાર, કલ^૧ નહિ પળવાર; (૨)

ક્યાંછો, ક્યાંછો, ક્યાં ગયા દિલદાર;

મિલોવ તું પ્રાણ મારા.

આવો. ૧.

ધન્ય ધન્ય ધન્ય રનેહ સાચો સ્વામી;

મળ્યા આપ વિરહ^૨ વેદના હું વામી;

મનવાંચિત મળિયું મુને, સફળ થયાં સહુ કાજ;

અતિ વાધ્યો આનંદ આનંદ આજે,

ખસ ખસરે ચાલો રંગે સમિએ;

વિધ વિધ નિત નવ સુખો, પાત લોગવિયે ટળ દુઃખો;

નાથ નહીં કરે હવે ન્યારા.

આવો. ૨.

* આ ગાયનના પહેલા અંતરામાં “તનમાં મનમાં” એ વાક્યથી તાલ ત્રિતાલ શરૂ થાય છે. બીજા અંતરામાં “ધન્ય ધન્ય” એ વાક્યથી દ્વિતીયા સ્વરો છે, “મન-વાંચિત” એ વાક્યમાં સિંધ ભૈરવીના સ્વરોમાં સાખી છે એટલે તેમાં તાલનો નિયમ નથી, અને અતિ વાધ્યો એ વાક્યથી પણ તાલ ત્રિતાલ શરૂ થાય છે, તેમાં પણ સિંધ ભૈરવીના સ્વરો છે—જુઓ નોટશન નિશાની ⊕ તથા નિશાની x

૧ સુખ.

૨ વિયોગ.

૬
૩-૩ B નીં ફિ : - : ધ | મ : પ : - | મ : - : ગ | મ : પ : - | નીં ફિ : - : ધ | મ : પ : -
આ વો ખ્યારા આ વો ખ્યારા આ વો ખ્યારા

• ૨.

મ , મ : - : ગ | મ , મ : પ : -
ખુ શી યૈ મ જિ યે

* ૧,

* ૧ | : : સા | ની : સા : રી | સા : નીં ફિ : - | ધ : - : - | : : મ | મ : પ : પ | ધ : મ : -
વ્યા કુ જ દા સી દર શ ન ખ્યા

ગ : - : - | સા : મ : ગ : મ | પ : પ : ની : - | સા : સા : રી : રી | સા : નીં સા : -
સી ત ન માં મ ન માં દુ : ખ વિ ર હ અ પાર

⊕

સા : સા : રી : - | સા : ની : સા : - | નીં ફિ : નીં ફિ : નીં ફિ : નીં ફિ | સા : નીં ફિ : ધ : -
કું લા ચાર હું આ વાર ક લ ન હિં પ જ વાર

•

રી : સા : રી : - | સા : ની : સા : - | નીં ફિ : - : નીં ફિ : નીં ફિ | સા : નીં ફિ : ધ : -
કયાં છો કયાં છો કયાં ગ યા હિ લ દાર

•

			૧-૫.	૨-૫.
પ : પ : - : ધ	ની	ફ : - : - : -	પ : ધ : - : મ	પ : - : - : ધ
મિલા	વ	૮	પ્રાણ મા	રા

* ૨ ની ફ : - : ધ ની ફ : - : સા રી : ગ ફ : રી સા : રી : સા ની ફ : ધ : ની ફ
ધ ન્ય ધ ન્ય ધ ન્ય રને હ સા ચો

પ : - : ધ સા : ની ફ : ધ પ : - : - ની ફ : ધ : - ની ફ : - : સા રી : ગ ફ : રી
સ્વા ૫ મી મ યા આ ૫ વિ ર હ

સા : રી : સા ની ફ : ધ : ની ફ પ : - : ધ સા : ની ફ : ધ
વે ૬ ના હ વા

પ : - : - : - : - : (સાખી) પ પ ગ ફ રી રી રી રી રી — રી ગ ફ — રી સા રી —
મી મ ન વાં ઝિ ત મ જિ યુ મુ ને એ

સા ની સા — ની વિ ની ફ — ધ પ ધ — પ મ પ પ પ ની સા — ની ધ પ
એ એ એ સ ર ગ ય વાં સ હ કાજ

પ્રકરણ ૩ જી.

૬૫

સા:રી	ની:સા:-:ની	ધ:પ:-:ધ	રી:રી:-ની	સા:-		-: -
અ તિ	વા ધ્યો આ	નં દ આ	નં દ અજી	જે		

+ ⊕ +

સા:સા:સા:સા	સા:-:સા:ની	ધ:ધ:પ	પ:મ:ગ:મ	પ:-:-	
બ સ બ સ	રે આ	લો ર	ગે રમિ	થે	

+ +

ગ:મ:પ:પ	પ:પ:ગ:મ	ધ:પ:-:-	ગ:મ:પ:પ	પ:પ:ગ:મ
વિ ધ વિ ધ	નિ ત ન વ	સુ ખો	પ તિ ભો ગ	વિ થ ટ જે

ધ:પ:-:-	સા:-:-:-	ની ઈ:-:-:-	ધ:-:-:-	પ:-:-:-	મી:-:-:-
કુ:ખો	ના	થ	ન	હી	ક

ગ:-:-:-	રી:-:-:-	ગ:-:-:-	મ:-:-:પ:-	-:-:-:ધ
ર	હ	વે	ન્યા રા	

मेधितपतिका.

* राग खमाच शिरोटी, ताल चतुस्र जाति त्रिताल मात्रा $\frac{१६}{४-८-४}$

तथा गङ्गल, मात्रा $\frac{७}{३-२-२}$

मध्यद्रुतकाळ.

पलन परत आलि' मोये चैन चैन, (२)

प्यारे बिना, प्यारे बिना. पलन.—टेक.

जरत धुन^१ सुन^३ पपीहाकी^४ अहो. पलन.

जरत धुन सुन पपीहाकी; (२)

बार बार गरजत अति घन^५ घननन नननन.

पलन. १

दौर झपटके गरवा^६, तुम मिलजा मोरे छैलवा; (२)

कोइ बतलावो मोरे बालमा^७,

कोइ दिखलावो मोरे दिलबर^८,

दैयां आवे नहीं नींद^९ नैन; (२)

मेंन^{१०} सतावत मोये दिन रैन^{११}. (२) अहो.

पलन. २

* आ गायनना जीन अंतराभां "कोई बतलावो" ओ पदथी ताल अजल राइ थायछे, तेमन त्यांथी राग जिओटीनुं शुद्ध ३५ दर्शाथछे—नुओ नोटेशन निशानी ⊕ तथा निशानी. x

१ सप्पी. २ ध्वनि. ३ सांलणीने. ४ आतकती. (अपैयानी.)

५ वरसाह. ६ गजे. (कुंठे). ७ पति.

८ आशक.

९ निद्रा. १० काम देव. ११ रात्रि.

૧૬ B રી:ગ | રી:ગ:રી:મ | ગ:રી:ની:સા | રી:—:રી:રી | —:રી ||
૪-૮-૪ પ લ ન પ ર ત આ લી મો યે ચે • ન ચે ન ||
+ * 1, * 2, +

સા:ની | ધ:સા:ની:ધ | : : સા:ની | ધ:સા:ની:ધ | —:— |
પ્યા રે બી ના પ્યા રે બી ના

* 1 મ | ગ:મ:ગ:મ | પ:પ:ની:ની | સા:ની:સા:— | મ:ગ:રી:ગ |
જ ર ત ધુ ન સુ ન પ પી હા કી અ હો પ લ

રી:ગ:રી:મ | ગ:રી:ની:સા | રી:—:રી:રી | —:રી::મ | ગ:મ:ગ:મ |
ન પ ર ત આ લી મો યે ચે ન ચે ન જ ર ત ધુ ન

પ:પ:ની:ની | સા:ની:સા:સા | ગ:મ:ગ:મ | પ:પ:ની:ની | સા:ની:સા:— |
સુ ન પ પી હા કી જ ર ત ધુ ન સુ ન પ પી હા કી

મ:ગ:રી:મ | ગ:રી:સા:સા | ની:સા:ની:સા | ધ:ની:ધ:સા |
ખા ર ખા ર ગ ર જ ત અ તિ ધ ન ધ ન

સા:સા:સા:સા | સા:સા |
ન ન ન ન ન ન

* ૨ | મ :- ગ : મ | પ : પ : ની :- | સા : ની : સા :- | - :- :- | સા :- સા :- |
 ળા ર ઝ પ ટ કે ગ ર વા તુમ મિલ

૧-વ.				૨-વ.			
ની :-	ની : ની	ધ : સા :-	ની	પ :-	ધ :-	પ :-	મ : મ, ગ
જા	મે ર	છે	લ વા	વા		કોઇ ખત	લા વો

રી :- ગ :- મ :- મ ગ :- મ : મ, ગ રી : ગ : સા રી :- ગ :- મ :- ગ
 મો રે બા લ મા કોઈ દિ ખ લા વો મો રે દિલ ખર

૧-વ.				૨-વ.			
ગ :-	મ : ગ	રી : ગ : સા	રી :-	મ : મ	ગ :-	ગ :-	રી
દે	યાં	આ વે ન	હી	ની દ	નેન	નેન	

સા : ની સા : રી, સા : ની^f :- ધ :- પ :- ધ : સા :- રી :- મ : મ
 મેં ન સ તા વ ત મો યે દિ ન

૨-વ.		૨-વ.	
ગ :-	ગ :-	મ : ગ	
રેન	રેન	અ હો	

प्रोषितपतिका.

(कृष्णना विरहथी पीते सत्यभामा वचन.)

राग गौड मल्हार, ताल चतुष्टु जाति त्रिताल, मात्रा $\frac{96}{8-4-8}$

मध्यमृतकाल.

जाओ जाओ, जाओ जाओ, कोइतो मिलावो लावो पीयकों. जाओ—टेक.

उनबिन तन मनकों बे करार, (२)

रोग दूजो सजनी' जनिधार', (२)

भइ बैरनियां' रतियां' हमार, (२)

तनपर कैसें सजुं में सिंगार' ;

लगतहैं मोये मानुं' ये अंगार'.

जाओ. १.

इंदु' सों मोए अलग करो अलि', (२)

मद' विष सहोदर' बडो अरि विरहन, को, (२)

जरावो नाहीं मोरे जीयकों, (२)

जतावो बतावो लावो लावो लावो, (२)

मोरी स्यानी' साहेली, (२)

हुंगी में तुमको मोतनको' हार ;

करुंगी में कब पियाजूसों प्यार.

जाओ. २.

१ सप्पी.	२ धारीशनद्धि. ३ वेरलु.	४ रात्रि.	५ शृंगार
६ अल्ले.	७ अंगारा.	८ अद्रमा.	९ सप्पी.
१० ६१३.			
११ आठ.	१२ गल्ली.	१३ मोतीना.	

मःपः—:म | म,री:सा:—:नी | सा:—:—:— | —:— ||
 ला वा ला वा पी य ड़ा
 * 2 * 1, +

: ग : — : री | ग : — : म : — | ग : री : ग : री | सा : नी : सा : — || म : म : म : —
 रे। ग ह जे स न नी न नि धार। अ छ ऐ
 + +

अ, अः अः - - अ	मः धः - - म	पः - - - -	साः साः नीः सा	रीः रीः - - अ
र न यां	र ति यां	ह मा र	त न प र	कै से स

++

પ્રકરણ ૩ ભું.

૭૧

મઃધ, પઃ—:મ	ગઃ—:—:—	સાઃસાઃનીઃસા	રીઃગઃરીઃગ
ભું મે	સિં ગાર	લ ગ ત હે	મેા યે મા

+ +

૧-વ.		૨-વ.	
મઃધ, પઃ—:મ	ગઃ—:—:—	ગ મઃ—:—:—	ગઃરી
નું યે	અં ગાર	અં ગાર	

+ .

૭૨

મઃ—:ગઃમ	પઃ—:નીઃની	સાઃસાઃગઃરી	સાઃનીઃસાઃસા
ધં ડ	સૌ મેા યે	અ લ ગ ક	રો • અ લિ

+ +

૧-વ.

રીઃગઃરીઃગ	રીઃગઃરીઃગ	રીઃગઃરીઃમ	ગઃરીઃસાઃની	સાઃ—:—:—
મ દ વિ ષ	સ હો દ ર	ખ ડો અ રિ	ખિ ર હ ન	કો

+

૨-વ.

સાઃ—:—:મ	મઃ—:ગઃ—	મઃની િઃ—:ધ	પઃ—:—:—	—:—:મઃ—	ગઃ—:—:—
કો	જ રા વો	નાં	હો	મેા	રે

✦ ✦

• •

+

वासक सज्जाने पतिनो समांगम.

राग बहार, ताल चतुस्र जाति एकताल, मात्रा $\frac{92}{4-4-4}$

मध्यकाळ.

प्यारे मोरे आवो पियरवा^१ ; (२)

करुं सिंगरवा^२ हरुं हियरवा^३ लगावुं गरवा^४. (२) प्यारे.—टेक.

सेजवा में संवारुं, (२) हां हां.

प्यारे. १

मंदिरवा^५, सुंदरवा, दियरवा^६; धरावुं; (२)

हस हस करुं बस रंग रस पिलावुं, (२)

रंगीले रिझावुं; (२)

रसीलेजी, छबीलेजी, जीयरवा^७, (२) वारुं तुमपें हां हां हां हां. प्यारे. २

१ पति.

२ शृंगार.

३ हृदय.

४ अणे.

५ धर.

६ दीवो.

७ अय.

१२
४-४-४

B

धः पः मः ग | मः धः — : नी | सा नी : सा — || प, मः गः री : सा |
या रे मो रे आ वो पि य र वा | क इ सि ग र |

* ८, * १,

३

ध, री, सा : धः प | मः गः मः ध | — : नी : सा : नी | सा : — : प, म : ग |
वा छ इं छि य र वा ल गा | तुं ग र वा क इं सिं

री : सा : धः री, सा | धः पः मः ग | मः धः — : नी | सा : नी : सा : — |
ग र वा छ इं छि य र वा ल गा तुं ग र वा

* १ मः ग | री : सा : गः प | — : पः मः ग | री : सा : गः प | — : पः सा : सा |
से न वा मे स वा इं से न वा मे स वा इं छं छं

* २ | मः गः री : सा | गः री : सा : ध | री : सा : ध : प | ग : प : — : प ||
मं छि र वा सुं छ र वा छि य र वा ध रा तुं

†

†

સા:સા:સા:સા	નીં:નીં:નીં:નીં	ધ:ધ:ધ:પ	નીં:ધ:પ:-
હ સ હ સ	ક રં બ સ	રં ગ જ સ	પિ લા વું

સા:ધ,પ:મ,	ધ:-પ:-	સા:ધ,પ:મ,	ધ:-પ:-
રં ગિ લે રિ	ઝા વું .	રં ગિ લે રિ	ઝા વું

સા:સા:સા:સા	નીં:નીં:નીં:નીં	ધ:ધ:ધ:પ	ધ:પ:મ:મ
ર સી લે જી	જી બી લે જી	જી ચ ર વા	વા રં વ મ

રી:-:-:-	પ:ધ:ની:સા
ચે	હાં હાં હાં હાં

કલહાંતરિતા.

* રાગ નટ હમીર, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$ તથા

તિસ્ર જાતિ દાદરા, $\frac{૬}{૩-૩}$

મધ્યકાળ.

અહો ફડક લડક ધડક ધડકેછે મનડું માડું, દિલડું માડું; (૨)

ઓ સખીઓ મેળાવો મુજ પ્રાણનાથને, (૨)

એના વિયોગથી બુઝું છું હું હાય, (૨)

ખતાવો સખીઓ મારા પ્રાણ પિયુને, (૨)

હાય પતિ મુજથી ગયા કયાં સીસાઈ, (૨)

ઝટ જાઓ, તમે સઉ ઝટ જાઓ, હવે બસ; (૨)

હાય, થાય, જીવ જાય. અહો.—ટેક.

હૃદય કેમ ફરકેછે માડું, (૨)

ફરકેછે, ફરકેછે, ધડકેછે, ધડકેછે; (૨)

જેના વિના હું નથી રહેતી, (૨)

તે તો હજી સુધી નથી દેખાયા, (૨)

કેમ ધીરજ ધરું ખ્યારા; (૨)

તમ વિયોગથી બહુ દુર્ગળછે તનડું માડું. (૨) અહો. ૧.

* આ ગાયનના અંતરામાં “હૃદય કેમ” એ શબ્દોથી રાગ હમીર કહ્યાણ થાયછે, અને ત્યાંથી ચાલતી લયનો ઠાહ કરવાનો છે, અને માત્ર અગીયારમી લાઈનમાંજ રાગ બિલાવલનું મિશ્રણ થાયછે, તેમ તેજ લાઈનમાં તાલ દાદરો છે—જુઓ નોટેશન નિશાની ⊕ તથા નિશાની ×

૧૬ B ગ:મ ની િ:ધ:પ:ની િ ધ:પ:ની ધ:પ:-રી,રી:રી ગ:-પ,મ
૪-૮-૪ અ હો ક ડ ક લ ડ ક ધ ડ કુ ધ ડ કે છે મ ન
+

ગ:રી:સા:ની સા:-:-મ,મ ગ:રી:સા:ની સા:- -:- મ:ની િ,ની િ:ધ:ની િ
હુ મા ર દિલ હુ મા ર ઓસ ખિ ઓમે
* 1.

ધ:પ:-:-ગ,ગ મ:પ,પ:પ:પ મ:ની િ,ની િ:ધ:ની િ ધ:પ:-:-ગ,ગ
લાવો મુજ પ્રાણ ના થ ને ઓસ ખિ ઓમે જાવો મુજ

મ:મ,પ:પ:પ મ:ની િ:ધ:,પ ગ:પ:-:-ગ મ:ધ,પ:-:-મ ગ:-:-:-
પ્રાણ ના થ ને એ ના વિયોગથી જુ રં છું હુ હાય

:::ગ મ:-:-ની િ:- :-ધ:પ:મ પ:-:-:- -:-:-મ:- ગ:-:-:-ગ
ખ તા વો સ ખિ ઓ મહા રા પ્રા

		૧-વ.	૨-વ.		
મ:પ:-:-ધ	પ:-:-મ:-	ગ:-:-	ગ:-:-ગ:-	મ,મ:ધ,ધ:ની િ,ધ:પ,	
જી પિયુ		ને	ને હાય	પ તિ મુજ થી ગ	

પ : મ , ગ : મ : પ | પ : ગ : મ , મ : ધ , ધ | ની િ , ધ : પ , પ : મ , ગ | મ : પ : પ : —
 યા કયાં રી સા ઇ હાય પ તિ મુ જ થી ગ યા કયાં રી સા ઇ

સા , સા : સા : ધ , ની િ : ની િ | ધ , પ : ધ : પ , મ : પ | સા , સા : સા : ધ , ની િ : ની િ |
 ઝ ટ નચ્ચો ત મે સૌ ઝ ટ નચ્ચો હ વે બસ ઝ ટ નચ્ચો ત મે સૌ

ધ , પ : ધ : પ , મ : પ | સા : — : — : — | ની િ : — : — : — | ધ : પ : ની િ : ધ | પ : —
 ઝ ટ નચ્ચો હ વે બસ હાય થાય છ વ નય

પ , : પ , પ | મ , પ : ધ , ની : સા : ધ , પ | — : ધ , પ : મ , : ગ |
 ઇ દ ય કે મ ફ ર કે

મ : ધ : — : ની | સા : — : ટ || ટ : — | પ , પ . પ . પ . : મ , મ . ગ , રી . ગ .
 છ મા ર ફ ર કે છ ફ ર કે છ

મ , મ . ધ , પ . મ . : ગ , ગ . રી . સા | પ , પ . પ . પ . : મ , મ . ગ , રી . ગ |
 ધ ડ કે છ ધ ડ કે છ ફ ર કે છ ફ ર કે છ

મ , મ . ધ , પ . મ . : ગ , ગ . રી . સા | પ : મ ડ , પ : ધ , ની : સા |
 ધ ડ કે છ ધ ડ કે છ ને ના

ધ, પ : — : મ, ગ, મ : ધ : — : ની સા : — : — : — || પ : પ : પ
વિ ના હું ન થી રહે તી || તે તો હ

ની : ધ : ની સા : — : — : — || — : — : — || સા : સા : સા ની : — : સા ધ : ની : ધ
જી સુ ધી ન થિ હે ખા યા

સા : ની : ધ || મ, પ : ધ, ની : સા : ધ || પ : ધ, પ : મ, ગ || મ : ધ : — : ની
કે મ ધી ર જ ધ રે યા

સા : — : — : — || — : — : — || પ, પ : પ, પ : મ, : મ
રા ત મ વિ યો જ થી

		૧-વ.	૨-વ.
ગ, ગ : રી, રી : પ, પ : મ	ગ, ગ : ગ, રી : સા : ની	સા : — : સા : સા	સા : —
જ હું હું ર જ જ છે	ત ન હું મા રે યા હા રે		

खंडिता.

(साधिकाना कृष्ण प्रत्ये वचन.)

राग पीलू बरवा, ताल चतुस्र जाति त्रिताल, मात्रा $\frac{१६}{४-८-४}$

मध्यकाल.

नटवर मोसें बोलो जनि, (२) बतियन बनाय के ;
देखो देखो बिहारी, (२) तुम दरपन मुख लायके. नटवर.—टेक.

अधर^३ अजन^४ दाग लगेहें, (२)दग^५ अरुन^६ महावर^७ पगे, (२)

कहो किन ठगोरीने ठगे, (२)

किन संग रतियन^८ जगे ; (२)

उत कित जाओ, नित नित हमें, तरसायके. (२) नटवर. १

ढगमग ढगमग पग मग^९ धरते, (२)

पति आति रसिक छलबल ऐसे सीखे कहां, (२)

उठि भोर^{१०} आये, मोरे मन भाये ; (२)ब्रजपत^{११} नखछत^{१२} छतियन^{१३} लगायके, नटवर. २

१ नछिं.

२. वातो.

३ होठ.

४ डान्ण.

५ नेत्र.

६ लाव.

७ अणतो.

८ ओणाओलां.

९ रात्रि.

१० रस्ते.

११ प्रातःकाण.

१२ श्रीकृष्ण.

१३ नभक्षत. (नभना हाण)

१४ छाती.

૧૬ B ની : સા : ગ િ : રી | સા : ની : રી : સા | ની : ધ િ : ની : સા | ગ િ : રી : સા : ની |
 ૪-૮-૪ ન ટ વ ર મો સે બો લો જ નિ ન ટ વ ર મો સે
 • ૨, • ૧,

રી : સા : ની : ધ િ | ની : ધ િ : પ : મ | પ : ની : — : ની | સા : — : — : — ||
 બો લો જ નિ બ તિ ય ન બ ના ય કે -

સા : ની : સા : ગ િ | — : મ : ગ િ : રી | સા : ની : સા : ગ િ | — : મ : ગ િ : રી |
 દે બો દે બો બિ હા રી દે બો દે બો બિ હા રી

સા : ની : સા : ની | ધ િ : પ : — : મ | પ : ની : — : ની | સા : — : — : — ||
 તુ મ દ ર પ ન મુ બ લા ય કે

* ૧ ની | સા : ગ : — : મ | પ : — : — : — | — : — : મ : — | પ : — : — : મ | ગ : મ : — : મ |
 અ ધ ર અ જ ન દા બ લ

ગ : મ : પ : — — : મ : ગ િ : રી	૧-૫. સા : — : —	૨-૫. સા : — : સા : ની	સા : ગ િ : ગ િ : રી
ગે	હે	હે ડ્ર ગ અ ડ્ર ન મ	

પ:મ:ગ િ:રી | સા:-:સા:ની | સા:ગ િ:ગ િ:રી | પ:મ:ગ િ:રી |
હા વ ર પ ગે દ્ર ગ અ ર ન મ હા વ ર પ

સા:-:-:- | ની િ:ધ:ની િ:ધ | ની િ:સા:ની િ:ધ | પ:મ:-:- |
ગે ક હો ડિ ન ઠ ગો રી ને ઠ ગે

ની િ:ધ:ની િ:ધ | ની િ:સા:ની િ:ધ | પ:મ:-:- | ગ િ:રી:ગ િ:મ |
ક હો ડિ ન ઠ ગો રી ને ઠ ગે ડિ ન સં ગ

ગ િ:રી:મ:ગ િ | રી:સા:-:- | ગ િ:રી:ગ િ:મ | ગ િ:રી:મ:ગ િ |
ર તિ ય ન જ ગે ડિ ન સં ગ ર તિ ય ન

રી:સા:-:- | ગ િ:રી:ગ િ:રી | સા:-: ની:- | સા:ની:સા:ની |
જ ગે ઉ ત ડિ ત જ યો નિ ત નિ ત

ધ િ:પ:-:મ | પ:ની:-:ની | સા:-:-:- | ગ િ:રી:ગ િ:રી |
હ મેં ત ર સા ય કે ઉ ત ડિ ત

સા:-: ની:- | સા:ની:સા:ની | ધ િ:પ:-:મ | પ:ની:-:ની | સા:-:-:- |
જ યો નિ ત નિ ત હ મેં ત ર સા ય કે

* ૨ | સા : સા : ની : ની | ધ : ધ : પ : પ | મ : મ : ગ : ગ | રી : રી : સા : - ||
 ૩ ગ મ ગ ૩ ૩ ગ મ ગ ૫ ગ મ ગ ૫ ર તે ||

ની : ધ : ની : ધ | ની : ધ : પ : ની | ધ : પ : મ : ગ | રી : મ : ગ : રી |
 ૫ તિ અ તિ ૨ સિ ક છ લ ખ લ ઐ રો સી યે ક

સા : - : - : - | ની : ધ : ની : ધ | ની : ધ : પ : ની | ધ : પ : મ : ગ |
 હાં ૫ તિ અ તિ ૨ સિ ક છ લ ખ લ ઐ

રી : મ : ગ : રી | સા : - : - : - | ગ : રી : ગ : રી | સા : - : ની : - |
 રો સી યે ક હાં ઉ ડિ ભો ૨ આ યે

સા : ની : સા : ની | ધ : - : પ : - | ગ : રી : સા : ની | રી : સા : ની : ધ |
 મો રે મ ન ભા યે || ખ ન પ ત ન ખ છ ત

ની : ધ : પ : મ | પ : ની : - : ની | સા : - : - : - |
 છ તિ ય ન લ આ ય કે

સતીપ્રેમ.

(સતીવ્રતની પરીક્ષા કરા કૃષ્ણે આપેલો શકિમણીની ધન્યવાદ.)

રાગ.કાન્દરા, તાલ ચતુસ્ર જાનિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યવિલમ્બિતકાળ.

આવ નારી, પ્રાણુ ખ્યારી, પ્રેમ ધારી,
સુંદર શ્યામા,^૧ સુંદર શ્યામા; (૨).
મન હરનારી, સુખ કરનારી, આવ ખ્યારી,
વિમળ^૨ વામા,^૩ વિમળ વામા . (૨) આવ.—ટેક.

પતિ હિતમાં નિત હરખ ધરેછે ; (૨)
શાખાશ છે તુને, સત્કાર છે તુને,
શાખાશ છે તુને સત્કાર છે તુને,
ગુણિયલ થઈ ગુણિમાંહિ ગવાણી, (૨)
મધુર વચન સુણિ અતિ મુદ થાય ; (૨)
ઉરમાંય, ન સમાય. આવ. ૧.

૧૧ B | મ : - : મ : મ | રી : - : સા : સા | રી : - : ની : સા | - સા : સા : રી |
આવ ના રી પ્રાણ પ્યા રી પ્રેમ ધ્ય રી સુ દ ર

• 1

| રી : પ : મ : ગ | - : રી : સા : રી | રી : પ : મ : ગ | - : - : - : - ||
શ્યા મા સુ દ ર શ્યા મા

| રી, રી : ની | ની : ધ : ની | પ, પ : ધ, ધ : મ : પ | ગ : મ : ગ : મ | - : સા : સા : રી |
મ ન હ ર ના રી સુ ખ ક ર ના રી આવ પ્યારી વિ મ જ

| રી : પ : મ : ગ | - : રી : સા : રી | રી : પ : મ : ગ | - : - : - : - ||
વા મા વિ મ જ વા મા

* 1 | મ : મ : પ : પ | ની : પ : ની : ની | સા : સા : સા : સા | સા : ની : સા : - | ની : રી : - : રી |
પ તિ હિ ત માં નિ ત હ ર પ ધ રે છે સા બા ર છે

રી:રી:ની ઈ:સા|:-સા:સા:સા|પ:ની ઈ:-ની ઈ|ની ઈ:ની ઈ:મ:પ|:-મ:અ ઈ:રી|
 તુ ને સ ત્કાર છે તુ ને સા ખાસ છે તુ ને સત્કાર છે તુ ને

સા:સા:ની ઈ:સા|રી:-રી:રી|અ ઈ:-અ ઈ:મ|રી:-સા:-||ની ઈ:સા:રી:મ|
 ગુ લિ ય લ થઈ ગુ લિ માં હિ અ વા હી || મ ધુ ર વ

૦		૧-૫	૨-૫.
પ:ની ઈ:પ:ની ઈ	સા:ની:સા:ની	સા:ની:સા:-	સા:-ની:સા રી:-:-:-
અ ન સુહી	અ તિ સુ ખ	થા યે	થાય ઉ ર માંય

-:-:સા:રી	અ ઈ:-:રી:-	સા:-:ની ઈ:-	પ:-:મ:-	રી:-:સા:-
ન સ મા				આય

માનવિદ્વંસ.

(ઉર્વશી પ્રત્યે પુરુષના રાજના વચન.)

રામ કાન્હરા, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યવિભાગિતકાળ.

ખ્યારી તારૂં, ખ્યારી તારૂં, ખ્યારી તારૂં,
સ્વરૂપ જોઈ ભુલ્યો હું ભાન, ખાન, પાન, ગાન ;
તબચું મેં તરૂણી, તરૂણી હરિભુવનયની. ખ્યારી.—ટેક.

અધરામૃત પા તું મુને ઝટ તાહરૂં, (૨)
હું છું બહુ હેરાન, પરેશાન, છું જે જાન, જે ધ્યાન. (૨) ખ્યારી. ૧
આમ રનેહી સાથે સુંઠરિ નહિં ઘટે, (૨)
પ્રેમમાં લીન થયોછું હાય તારા ;
જારી અનંગ રંગ, ધારી ઉમંગ અંગ, માનિલે માફ માન. (૨) ખ્યારી. ૨

૧૬ B | સા : સા : ની : - | સા : - : - : - | રી : રી : સા : ની | સા : - : ની િ : પ |
 ધ્યા રી , તા | રં | ધ્યા રી તા | રં |

| પ : સા : સા : ની | સા : - : - : ની િ | ની િ : પ : પ : ધ | મ : ની િ : - : પ |
 ધ્યા રી તા | રં | સ્વ | રં પ જો ઇ ભુ દ્યો | હં |

| ગ િ : - : - : - | મ : - : - : - | રી : - : - : - | સા : - : - : - | - : - : - : - રી |
 જાન | જાન | પાન | જાન | ત |

• 1.

| ગ િ : મ : ગ િ : રી | સા : ની : સા : રી | ગ િ : મ : ગ િ : રી | સા : ની : સા : - |
 જ્યું મેં | ત ર ભી ત જ્યું મેં | ત ર ભી |

• 2

| ગ િ : રી : સા : ગ િ | રી : સા : ગ િ : રી | સા : - : - : - |
 ત ર ભુ હ રિ ભુ ન થ ની |

સા : સા : સા : — | રી : રી : મ : — | પ : — : નીં : પ | ની : ની : સા : —
અ ધ શ મૃ ત પા હ મ ને ઝ દ તા

ની : સા : — : — | સા : ની : સા : — | નીં : રી : — : સા | નીં : ધ : — : પ |
હ રે હું હું ખડું હે શાન પ રે શાન હું

મ : નીં : — : પ | જા : — : — : — | સા : ની : સા : — | નીં : રી : — : સા |
બે જાન બે ધ્યાન હું હું ખડું હે શાન પ

નીં : ધ : — : પ | મ : નીં : — : પ | જા : — : — : — |
રે શાન હું બે જાન બે ધ્યાન

સા : — : સા : રી | — : રી : મ : — | પ : — : નીં : પ | ની : ની : સા : — |
આ મ રને હિ સા ગે મું હ રિ નહિ

नी : सा : - : - : || : सा : - : नी सा : - : - : | - : - : - : | - : - : नी री : - :
 ध टे प्रे म मां क्षी

- : प : - : प म : - : - : - : नी री : - : प : - : - : - : नी री : - : प : - : नी : - :
 न थ प्रे छुं डाय ता

सा : - : - : - : प : सा : - : री सा : सा : सा : सा प : नी री : - : नी री
 रा ल री अ न ग रं म ध री उ

नी री : नी री : नी री : नी री प : प : - : म प : - : ध : - :
 म ग अ ग मा नि ले आ रं

१.-प.	२.-प.
सा : - : - : - : मान	सा : - : - : - : मान

સતી સ્ત્રી સંયોગ.

(એ બાણથી એળખેલો સકુંતલા પ્રત્યે દુષ્ણતાનાં વચન).

*રાગ કથ્યાણુ, તાલ તિલ્લ જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૩-૩}$ તથા

ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

સુંદર નારી તું છો ખ્યારી મારી હાં, (૨)
ખ્યારી મારી બહાલી છળિ ના કડું દૂર તારી ; (૨)
ખ્યારી નાર, કડું ખ્યાર, હું આવાર ; (૨)
ચિત હરનારી, સુખ કરનારી ; (૨)
પ્રાણથી ખ્યારી, અધિક સારી ; (૨)
છો તું દુઃખ હરા. સુંદર—ટેક.
સતી લલામ^૧ તુને હું બાણું, (૨)
શિયળવતી,^૨ ચતુરમતિ, સુંદર અતિ ;
મધુરવદી, અતિ હર્ષથી લીધું ચિત્ત હરી હાં. સુંદર. ૧.

* આ ગાયનમાં પ્રથમની લાઇનથી શરૂઆત દાદરામાં છે બીજી અને ત્રિજી લાઇનમાં તાલ ત્રિતાલ છે, ચારમીથી છઠ્ઠી લાઇન સુધી તાલ દાદરા છે તે સિવાય અંતરામાં “સતી લલામ” એ શબ્દોથી આખર સુધી તાલ ત્રિતાલ છે—જુઓ નોટેશન નિશાની ⊕

૧
૩-૩ B | સા : - : સા | રી : ગ : રી | સા : ની : ધ | રી : સા : ની | ધ : ની : ધ | ની : સા : - ||
સુ દર ર ના રી તુ જો ખ્યા રી મા રી હાં

* 1.

ગ : ગ : ગ : ધ | ધ : ધ : - : ધ | ધ : ધ : ધ : ધ | ની : ધ : ધ : ધ || સા : સા : સા : - |
ખ્યા રી મા રી જહાલી છ ખિ ના ડ રં દુ ર તા રી ખ્યા રી નાર

સા : સા : સા : ની | ની : ધ : ધ : - | સા : સા : સા : - | સા : સા : સા : ની | ની : ધ : ધ : - |
ક રં ખ્યા ર હું આ વાર ખ્યા રી નાર ક રં ખ્યા ર હું આ વાર

ધ : સા : સા | સા : સા : ની | ધ : ની : ધ | ધ : ધ : - || ગ : ગ : રી | ધ : ધ : - | ગ : ગ : રી |
ચિ ત હ ર ના રી સુખ ક ર ના રી પ્રા ભુ થી ખ્યા રી અ ધ ક

સા : સા : - || ગ : - : ગ | ધ : ધ : ધ | સા : ની : ધ | ધ : ગ : રી |
સા રી જો તુ દુ : ખ હ શ

* ૧ | મઃમઃ--:મ | પઃ--:પ:ધ | સાઃ--:સાઃ- | સાઃ--:સાઃ- | મઃમઃમઃરી |
સ તી લ લા મ વું ને હું ન્હા હું | શિયળ વ |

| મઃ--:સાઃરી | રીઃસાઃરીઃ- | ધઃસાઃસાઃધ | સાઃ--:પ:ધ | ધઃપ:ધઃ- |
તી ચ વું ર મ તી સું ન ર અ તી મધુ ર વ હી |

| ગઃપઃપઃગ | પઃ--:મઃરી | સાઃ--:મઃરી | સાઃ--:--:-- | મઃ--:રીઃ- |
અ તિ હ ર્થ થી લીધું બિ ત હ રી હાં |

| સાઃ--:ધઃ- | પઃ--:મઃ- | રીઃ--:સાઃ- |

રામના વિરહવચન.

કરાગ માહ મિત્ર કાન્હરા; તાલ તિલ્લ જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૩-૩}$ તથા ચતુસ્ત્ર

જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

હરતાં, ફરતાં, મારા દિલને નથી શેન; (૨)
 કલપુંછું, જલપુંછું, તલપુંછું, વિલપુંછું, હાય. (૨) હરતાં.—ટેક,
 તજી ગઈ, દુઃખ ફઈ, સુખ સહુ લઈ ગઈ; (૨)
 કયાં હશે બહાલી તકદીર, તકદીર, તકદીર; (૨)
 ખ્યારી આવ, ખ્યારી આવ, એકવાર કર ખ્યાર; (૨)
 ચિત તું ચળમાં^૧ દુઃખના દળમાં^૨. હરતાં. ૧

* આ ગાયનમાં “તજી ગઈ” એ શબ્દોથી તાલ ત્રિતાલ સાર થાયછે, અને
 ખ્યારમી લાઇનથી રાગ કાન્હરાનું મિત્રણ થાયછે—જુઓ નોટશન નિશાની ⊕
 તથા નિશાની x

૧ ચળાયમાન નહિ થા.

૨ સમૂહમાં.

મકરણ ૩ જી.

૬૫

૬
૭-૩ B | ધ : સા : - | પ : ધ : - | મ : પ : - | ગ : મ, ગ : રી, સા |
હર તાં હર તાં મા રા દિલને

| સા : સા, રી : ગ | સા : - : - | - : - : - | સા, સા : સા : સા | નીં નીં નીં નીં |
ન થી ચેન ક લ પું છુ જ લ પું છુ

		૧-વ.	૨-વ.
ધ, ધ : ધ : પ	નીં , ધ : પ : પ	સા : - : -	સા : - : -
ત લ પું છુ	વિ લ પું છુ હાય		હાય

* | ધ : સા : સા : - | સા : સા : સા : - | નીં : ધ : ધ : પ | નીં : ધ : પ : - |
ત જ ગઈ દુઃ ખ ઈઈ સુ ખ સ હુ લ ઈં ગઈ

X / -
| : સા : - : સા | મ : - : - : - | - : - : પ : | ગી : - : - : - | - : - : રી | મ : - : - : |
કયાં હ શે જ્ઞા લી તક ઈર

સા	રી	ની	સા	
તક ટીર ૭		તક ટીર		

રી : મ : મ : -	મ : મ : મ : -	ગા : ગા : ગા : -	રી : રી : સા : -	- : - : રી : મ
ધ્યા રી યાવ	ધ્યા રી યાવ	એ ક વાર	ક ર ધ્યાર	ચિ ત

રી : મ : - : -	- : - : મ : પ	મ : ગા : - : -	- : - : મ : પ	મ : ગા : - : -
ઈ	ચ જ માં		દુ : ખ	ના

રી : સા : ગા : રી	સા : - : - : -
ઈ જ માં	

प्रकरणं ४ शुं.

वीररस.

March Pass. (માર્ચ પાસ.)

ભારતયુદ્ધમાં શૂરવીરો પ્રત્યે સેનાપતિના વચન.

*રાહ ઇંગ્રેજ, તારલ ચતુર નાતિ જિતાલ, માત્રા $\frac{૯}{૨-૪-૨}$

મધ્યદ્રુતકાળ.

સહુ શૂરા (૨) સજી હથિયારો, રહેા હુશયારો ; (૨)

ખુલિ તલવારો, કરમાં ધારો ;

મળિ મળિ મળિ મળિને આલો. સહુ—ટેક.

હિમંત અતિશય સર્વ ધરિ મનમાં ;

રિપુઓને^૧ સજીમાં નિરખીને મારો ; (૨)

હિલથી ડારો, કરિને ન્યારો ; (૨)

શૂર, વીર ધીર ધરી ; (૨)

ખજામાં છજ ખજાથી કજ કરી ; (૨)

સન્મુખ થઈને, અરિદળ^૨ સંહારો ; (૨)ખજાવંત ખસી, કર ધરિ તિસી^૩ ; (૨)

ઉરમાં ભેદો, શિરને છેદો ; (૨)

યમનાં દારો, ઝટ દેખાડો ;

ગિરિવર^૪ કંપાવું, કરિવર^૫ થંલાવું ;ફણિ^૬ શિર ડાલાવું ; યમ પકડી લાવું ;ધનુ^૭ શર^૮ લે ધાવું, જય કરી હું આણું ;

આલો, મારો, મારો, હિંમત ના હારો.

સહુ. ૧.

* આ ગાયનની ઢબ ધણીખરી ઇંગ્રેજ રાહને મળતી છે.

૧ રાત્રીઓને. ૨ લશ્કર.

૩ વાંકી.

૪ પર્વતમાં શ્રેષ્ઠ અર્થાત મેટ્ર.

૫ હાથી.

૬ રોષનાગ.

૭ ધનુષ.

૮ ખાણ.

પ્રકરણ ૪ થું.

૬૬

૨-૪-૨ **B** ધ, ની | રી : સા | ધ, ની | રી : સા | ધ, ની | રી, રી : રી |
સ હુ શૂ રા | સ હુ શૂ રા | સ છ હ ધિ યા |

રી : ધ, ની | સા, સા : સા | સા | ની, સા | ગ : ગ | ગ : રી, ગ | મ : મ | પ : - |
રો ર હો હ શ યા રો ખુ લિ તલ વા રો ક ર માં ધા રો

પ, ધ : પ, મ | ગ, રી : સા, સા | સા : સા | સા | — |
મ જિ મ જિ મ જિ મ જિ ને ચા લો

1,

1 | , ગ, : મ, | પ : પ, પ | પ : ધ, સા | ની : ધ, પ | ગ, મ : પ | સા, ની : ધ, પ |
હ મ ગ ચ તિ શ ય સ વં ધ રિ મ ન માં રિ પુ યો ને

		૧-૫.	૨-૫.		
મ, ગ : રી	પ, મ, ગ, રી	સા : સા	સા : -	સા : ગ, મ	પ : પ
૨ જુ માં	નિ ર ખી	ને મા રો	રો દિ લ	થી ડા	રો ક રિ
					ને ન્યા

સા | - | સા : - | રી : - | ગ, રી : સા, ની | ધ, પ : - | મ, પ : ધ | પ, ધ : ની, સા |
રો શૂ ર વી ર ધી ર ધ રી | પ જ માં છ જ જ જ

રી:- સા, ની: ધ, પ || સા, ની: ધ, પ | મ, ગ: રી | પ, મ: ગ, રી | સા: સા | સા:- ||
થી | ક ળ ક રિ | સ ન મુ ખ થઈ ને અરિ દ ળ સં હા રો ||

ધ: ની | રી: સા | રી: ગ | મ: - | ગ: મ | ધ: પ | ધ: ની | સા: - | સા: ગ, મ
ખ ળ વં ત ખ ર છી | ક ર ધ રી તિ ર છી | છી ઉ ર

પ: પ | પ: મ, પ | ધ: ધ | ધ || પ, પ | ની: ની | ની: ધ, ધ | સા: સા | સા:-
માં ભે દો શિ ર ને છે દો | યં મ નાં દ્વા રો ઝ ટ દે ખા રો

રી, ગ | રી: સા | ની, ધ: ધ | ધ:- | ની, સા: ની, ધ | પ: પ | પ:- | ધ, ની | ધ: ધ, પ | મ: મ
ગિરિ વ ર કં પા વું | ક રિ વ ર થં ભા વું | ફણિ શિ ર ડો લા

મ: - | પ, ધ: પ, મ | ગ: ગ | ગ: - | મ, પ: મ, ગ | રી: રી | રી: - | ગ, મ: ગ, રી
વું | ય મ પ કડી લા વું | ધ નુ શ ર લૈ ધા વું | જ ય ક રિ

સા: સા | સા: - | સા: - | રી: - | ગ: - | મ: - | પ: - | ધ: - | ધ: - | પ: -
હું આ વું | ચા લો મા રો મા રો હિં મ્મ

મ: - | ગ: - | રી: - | સા |
ત ના હા રો

શૌર્યતા.

(ઈંદ્રજીતના મૃત્યુથી દક્ષમણ ઉપર રાવણનો ક્રોધ).

રાગ માલશ્રી કલ્યાણ, તાલ ચતુસ્ર ગતિ સૂદશગ, માત્રા $\frac{૧૦}{૪-૨-૪}$

કુંતકાળ.

હાય જવાલા પ્રગટી ઝલક ; (૨)

શૂરવીર બનીને ; (૨)

ધાડે એને માડે પળમાં હું ; (૨)

દિગંત^૧ ડોલાવું, કૃતાંત^૨ બોલાવું ; (૨). હાય—ટેક.

શમશેર ચલાવી ગરદન કડે ફર, ફર ; (૨)

તાબે કરિ લાવું ચરણે ધડું હું ; (૨)

એ છે બેઘમાન, બેઘમાન, બેઘમાન, બેઘમાન ; (૨)

એ નાદાન, છે હેવાન, લાવું સાન ; (૨)

કડું હું ચૂર, ચૂર, ચૂર, ચૂર. હાય. ૧.

૧૦ B | સા:—:—:— | ની:—:સા:— | —:— | મ:મ:ગ:મ |
 ૪-૨-૪ હાય જવા લા પ્ર ગ રી ઝ

૧-વ.	૨-વ.
પ:—:—:— —:—	પ:—:ગ:ગ પ:પ ગ:ગ:—:— સા:— ગ:ગ
લક	લક શૂ ર વી ર બ ની ને ધા ર

• 1, + + + +

ગ:ગ | પ:પ:ધ, ધ:સા | —:સા || ધ:રી | —:રી | રી: રી: ધ:સા |
 એ ને મા રં પ જ માં હું દિ ગંત ડો લા વું દ તાંત

—:સા:સા:સા | ધ:રી | —:રી:રી:રી | ધ:સા:—:સા | સા:સા |
 બો લા વું દિ ગંત ડો લા વું દ તાંત બો લા વું

સા:સા | —:મ:ગ:રી | સા:સા:ની:ની | ની:— | સા:—:સા:સા |
 શમ શેર ચ લા વી ગર દન ક રં દૂર દૂર શમ શેર

-: મ : જ : રી | સા : સા | ની : ની : ની : - | સા : - : સા : સા | સા : સા | સા : સા : ની રી : ની રી |
ચ લા વી | ગર દન | ક રં દૂર | દૂર તા બે | ક રિ લા વું ચ હોં |

-: સા : ની રી : | ધ : - | સા : સા : સા : સા | સા : સા : ની રી : ની રી | - : સા |
ધ રં | હું | તા બે | ક રિ લા વું ચ હોં | ધ |

ની રી : - : ધ : - | પ : પ : સા : સા | સા : - | ની રી : ની રી : ની રી : - |
રં | હું | એ હે બે હ માન | બે હ માન |

ધ : ધ : ધ : પ | ની રી : ધ | પ : - : પ : પ | સા : સા : સા : - | ની રી : ની રી |
બે હ માન | બે હ માન | એ હે બે હ માન | બે હ |

ની રી : - : ધ : ધ | ધ : પ : ની રી : ધ | પ : - | સા : સા : સા : - | ની રી : ની રી : ની રી : - |
માન | બે હ માન | બે હ માન | એ ના દાન | હે હે વાન |

સા : ની રી | ધ : - : સા : સા | સા : - : ની રી : ની રી | ની રી : - | સા : ની રી : ધ : - |
લા વું | સાન | એ ના દાન | હે હે વાન | લા વું સાન |

પ : પ : પ : સા | - : - | ની રી : - : - ધ | : - : - પ : - | - : - |
ક રં હું ચૂર | ચૂર | ચૂર | ચૂર |

કપટીને ધિક્કાર.

(કરશુરામે કરેલો કપટી સહસ્રાર્જુનનો તિરસ્કાર.)

રાગ તિલંગ, તાલ ચતુસ્ર ગતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$

મધ્યસ્તકાળ

પાપી કપટ કેમ કર્યું ? (૨)

ન આવી લાજ તું પૂરો પાપી દગાદાર ; (૨)

શાણી શાણી તારી વાણી લીધી જાણી હાય. પાપી. --- ટેક.

ખળ અતિ ગદ્ય ગતિ, છળ મતિ થઈ છતિ ; (૨)

નીચ તુને વિદાય કરું, ધિક્કાર છે, ધિક્કાર છે, બસ. પાપી. ૧.

ફિટકાર છે, ફિટકાર છે, તુને બેશરમ, (૨)

ભુલ્યો ભાન, હેનાદાન, તું હેવાન ; (૨)

વાળું તુને સાન,

લે આવાર, કરું ઠાર, તુંને ખવાર, હે ગમાર.

પાપી. ૨.

८ B नी सा : - म, म : म, म प, : म, ग सा, नी, नी : सा
२-४-४ पा पी क प ट के म क र्थ न आ नी ला

१-५.	२-५.
री, ग री, सा सा, सा : सा, नी सा : न सा : सा, सा सा, ध : सा, सा	सा : सा, सा सा, ध : सा, सा
तु पू रे पा पी न गा दार दार सा ली सा ली ता री	

सा, ध : सा, सा सा, ध : सा
वा ली ली धी न ली दाय

* 1 सा, सा नी, सा : री, री ग री, री : सा, सा नी, सा : री, री ग री
अ न अ ति ग छ ग ति छ न म ति थ छ छ ति

सा, सा सा, सा : नी, सा, सा, सा : ध, सा सा, : ध, सा सा, : सा
नी अ तु ने वि दाय क इ धि कार छे धि कार धे न स

		૧-૫.	૨-૫.
સા, મ : ર મ	ગ, ગ : રી	સા, ની : ધ, ની	સા : — સા : સા : ની
ફિટ કાર છે	ફિટ કાર છે	તુ ને બે શરમ	રમ બુલ્યો

સા : ની િ, ધ ની િ : સા, ની િ ધ : સા, ની િ સા : ની િ, ધ ની િ : સા, ની િ
જાન હે નાદાન તું હે વાન બુલ્યો જાન હે નાદાન તું હે

ધ : પ, ધ પ, ધ : ની િ — : સા, ની સા : રી, સા ની િ : સા, ની
વાન વાળું તું ને સાન લે આ વાર ક રં હાર તું ને

ધ : ની િ, ધ ધ
જવાર હે ગ માર

પૂર્ણ વીરતાનો દેખાવ.

(રામશરણે ગયેલા વિલીપક ઉપર શાવણનો પ્રચંડ ક્રોધ).

રાગ કલ્યાણ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકૃતકાળ.

અનેક તરંગ ઉપડેછે મારા દિલમાંથી
કરૂં એને હું ઠાર, કરૂં એને હું ઠાર; (૨)
પરમ કુટિલ પાપીને પૂરણ કરૂં દુઃખી હું આવાર. (૨) અનેક.-ટેક.
પકડી બાંધી લાવું એને શરણે ધરૂં હું, (૨)
પછી ચલાવું જુલમ બેશુમાર શુમાર; (૨)
જેણે મને દગો દીધોછે,
દગો દીધોછે, દગો મુને દીધોછે;
જેણે મને દગો દીધોછે.

અનેક. ૧

જલ્દી લાવી કેદ કરૂં એને; (૨)
એ છે ચંડાળ પેમાલ કરૂં એને હું; (૨)
બસ બસ જોઈ મેં તારી હરામી; (૨)
ઝટ પટ કરૂં વિદાય તુને માઈં શમશેરથી,
કરૂં શિર ફર ફર. (૨)

અનેક. ૨

૧૬
૪-૮-૪

B

રી : ગ : રી : મ | ગ : રી : સા : સા | સા : સા : સા : સા | ગ : ગ : ગ : ગ |
અ ને ક ત ર ગ ઉ પ રે છે મા રા દિલ માં થી ક

ગ : ગ : મ : રી | ગ , મ : પ : — : પ | ગ : ગ : મ : રી | ગ , મ : પ : — : — ||
૩ એ ને હું હારે ક ૩ એ ને હું હારે

રી. ગ. રી. રી. રી. મ. | ગ. રી. સા. : સા. સા. સા. | ગ. રી. સા. : સા. ની. સા | રી : — : ||
પ ર મ ક ટિ લ પા પી ને પ ર ભુ ક રે દુઃ ખી હું આ વાર

★ ૧

ગ , ગ : ગ : ગ : મ | રી : ગ , મ : પ : મ | પ : — : ગ , ગ : ગ | મ : રી : ગ : રી |
પ ક ડી બાં ધી લા વુ એ ને શ ર ગિ ધ હે

સા : — : ગ , ગ : ગ | ગ : મ : રી : ગ , મ | પ : મ : પ : — | ગ , ગ : ગ : મ : રી |
હુ પ ક ડી બાં ધી લા વુ એ ને શ ર ગિ ધ

ગ: રી: સા: સા	ગ: ગ: ગ: ગ	ગ: ગ: મ: રી	ગ: મ: પ: મ: પ	-: -: -
૩ ૬ ૫	છી ચ લા વુ	જી દમ બે શુ	માર શુમાર	

—	સા: સા: સા: સા	ની: ની: ધ: ધ	ની: ધ: પ: —	સા: સા: સા
	જે બે મુ ને	દ ગા દી	ધો છે	દ ગા દી

સા: -: સા: -	: ની: ની: ની	ધ: ધ: ની: ધ	પ: -: ગ: ગ	રી: રી: સા: સા
ધો છે	દ ગા મુ	ને દી ધો	છે જે બે મુ	ને દ ગા

ની: રી: ગ: રી	સા: -: -: —
દી ધો છે	

૨

ગ: ગ: ગ: ગ	પ: — : ધ: સા	— : સા: સા: —	સા: સા: સા: સા
જ દી લા વી	કેદ ક ર	ચે ને	ચે છે ચ ડાળ

— : ની : ની : ધ	મ S : મ S : — : ધ	ની : — : સા : —	ગ : ગ : ગ : ગ
યે માલ	ક ર ઐ	ને હ	બસ બસ જો હ

રી : રી : સા : રી	ગ : રી : સા : —	સા : સા : ની , સા : સા ,	સા : — : સા : સા
મેં તા રી હ	રા મી	ઝટ પટ ક ર વિ	દાય હ ને

ની : ની , ની : ની	ધ : ધ : મ ઈ : મ મ	ધ : ધ : ની : —	સા : — : સા : સા
મા ર શમ શેર	થી ક ર	શિ ર દૂર	દૂર ઝટ પટ

ની , સા : સા , : સા : —	સા : સા : ની : ની	ની : ની : ધ : ધ	મ મ : મ મ : ધ : ધ
ક ર વિ દાય	હ ને મા ર શમ શેર	થી ક ર	શિ ર

ની : — : સા :
દૂર દૂર

પાપીજન ઉપર વીરકોપ.

(લક્ષ્મણ મૂઠા વખતે રામનો રાવણ ઉપર કોપ)

રાગ જંગલા મિશ્ર સારંગ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$

મધ્યસ્થતકાળ.

પૂરણ પાપીછે, આહા ! પૂરણ પાપી છે,

આહા ! એતો પૂરણ પાપી છે ;

લાવો કોઇતો હથિયાર ; (૨)

હે દુષ્ટ ! તુને પળમાં હુંતો કડું ઠાર. (૨) પૂરણ.—ટેક.*

તન મન મારા, પ્રગટી છે જવાલા, (૨)

લય કરિ પૂર, શિર કડું દૂર ; (૨)

અરે કોઈ આવો, અરે કોઈ ધાવો,

વખત ગુમાવો, નહિં ફરિ આવો,

જલ્દી જાવો, અસિ^૧ ધસિ લાવોરે,

*મારું એને આવાર.

પૂરણ. ૧.

* આ ટેકાણે શુદ્ધ સારંગ થાયછે જુઓ નોટશન નિશાની x

૧ તલવાર.

૨-૪-૨	B	ની, સા: રી, સા પૂ ૨ લુ પા	ની ઈ: - પી	ધ, પ: ધ પી	૧-વ. સા: - છે	૨-વ. મ: મ આ હા
-------	---	------------------------------	---------------	---------------	---------------------	----------------------

● 1. +

ની, સા: રી, સા પૂ ૨ લુ પા	ની ઈ: - પી	ધ, પ: ધ પી	૧-વ. સા: - છે	૨-વ. મ: મ આ હા	રી: સા એ તો
------------------------------	---------------	---------------	---------------------	----------------------	----------------

ની, સા: રી, સા પૂ ૨ લુ પા	ની ઈ, ધ: પ, ધ પી	સા: - છે	ની, સા: રી, સા પૂ ૨ લુ પા	ની ઈ: - પા
------------------------------	---------------------	-------------	------------------------------	---------------

ધ, પ: ધ પી	સા: - છે	સા: સા લા વો	રી: મ કો ઈ	પ: ની, ની તો હ થિ	સા: - યાર	સા: - હે	રી: મ ડ હ
---------------	-------------	-----------------	---------------	----------------------	--------------	-------------	--------------

+ +

પ: ધ તુ ને	સા, ની ઈ: ધ પ જ માં	-: પ હુ તો	રી: - ક	મ: રી ૩ ઈ	સા: - ઠાર
---------------	------------------------	---------------	------------	--------------	--------------

+

* ૧ | રી, મ : રી, મ | મ : મ | પ, પ : પ, પ | પ : પ || સા, ની િ : ધ, પ |
| ત ન મ ન | મા રા | પ્ર ગ ણિ છે | જવાલા | ભ યં | ક રિ |

મ : - પ, મ : ગ િ, રી | સા : - | સા, સા : સા | સા : સા | ની િ, ની િ : ની િ |
પૂર શિ ર ક રં દૂર | અ, રે કોઇ | આ વો અ | રે | કોઇ |

ની િ : ની િ || મ, મ : મ, મ | મ : મ | રી, મ : મ, મ | મ : મ | ગ િ : ગ િ |
ધા વો | વ જ ત ગુ | મા વો | ન હિ રે રિ | આ વો | જ હી |

ગ િ : ગ િ | રી, રી : રી, રી | રી : ગ િ, રી | સા : - | સા : - | ની િ : પ |
જા વો | અ સિ ખ સિ | લા વો | રે | મા | રે | એ |

મ : રી | - : સા |
ને આ | વાર |

૯

ધર્મબ્રષ્ટને તિરસ્કાર.

રાગ બિહાગડા, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૯}{૨-૪-૨}$ તથાતિસ્ર જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૩-૩}$

મધ્યકુતકાળ.

જા જા જા જા બહુ થૈછે બુદ્ધિ માઠી તારી, (૨)
હરામી કુટિલ કરિ દીધી આબરૂ મારી પાય માલ. જા જા—ટેક.
ધર્મ બ્રષ્ટ થયો તું (૨)
*પરમ શરમ ધરતું હાય (૨)
નકી થવાની હાની તારી પગલે પગલે લ્હાય લ્હાય. જાજા. ૧.

* આ કેડાગ્રંથી તાલ દાદરા છે.

૨-૪-૨ B ધ : નીં ફ | — : ધ પ : — | રી , રી : ગ , | મ , : ધ , પ |
ન ન | ન ન | ન હુ , યૈ | છે બુ |
+

મ : પ , મ | ગ , રી : સા , ની | સા : — || ધ : નીં ફ | — : ધ સા , સા : સા , સા |
જિ મા | હી તા | રી | ન ન | ન હુ રા મી કુ |
+ • 1,

ગ , ગ : ગ , મ | પ , પ : ની , ની | ની , ની : ની , | ધ : ની , સા | — : — |
ટિ લ ક રિ દી ધી આ બ ર મા રિ પા ય માલ |

* 1 | સા : સા , ગ | મ , : પ , | પ : — | સા : — || સા : સા : ની સા : સા : સા |
ધ મ બ્ર ઇ થ યો તુ | પ ર મ શ ર મ |

ગ : ગ : મ | પ : — : — || પ : પ : પ | ધ : પ : મ | ગ મ ગ | રી : ગ : રી |
ધ ર તુ હાય | ન કી થ વા ની હા ની તા રી પ ગ લે |

+

મ : ગ : રી | સા : — : ની | સા : — : — | — : — : — |
પ ગ લે દહા ય દહાય |

(પિંગલાનું ચરિત્ર જોઈ રાજા ભર્તૃહરિનો કામદેવ પ્રત્યે તિરસ્કાર).

*રાગ બિહાગ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યસ્થતકાળ.

હા કામનો શો ભાર ગણું ન લગાર, (૨)

પળમાં પ્રલય કરું, (૨)

પાપી છે દુઃખાગાર, (૨)

પ્રખળ બની પ્રહાર કરું, (૨)

ક્રોધ જવાળા પ્રગટી અંગે,

હા હા યુદ્ધ કરું હું ઉમંગે,

દુષ્ટથી ના ડરું. હા કામનો.—ટેક.

અવનિમાં અતિશય મત્ત બની,

મન સિજ^૧ મન થકી મદને ધરે, (૨)

દીન જનને તે દુઃખિત કરે, (૨)

વિષય થકી વિષમાં ધરે, (૨)

અતિ પીડે પ્રાણિને અપાર, (૨)

હા ! ઇશ તું ઉગાર, (૨)

રહાય, રહાય, રહાય, રહાય, રહાય. હા કામનો. ૧.

* આ ગાયનમાં મુખ્ય તો બિહાગની ધ્વનિ રહેછે, પણ પાંચમી, છઠ્ઠી, અને સાતમી લાઈનમાં રાગ બિરવા તથા જંગલાનું મિશ્રણ થાયછે—ન્યૂઓ નોટેશન નિશાની x

૧ કામદેવ.

પ્રકરણ ૪ થું.

૧૧૭

૧૬ B સા : — ની : સા : રી : સા પં : — : — : ગ મ : પ : — : પ
૪-૮-૪ હા કા. મ નો શો ભાર ગ ગું ન લ

સા : — || — : — : : સા : ની ધ : — : — : ની સા : રી : — : ની
ગાર પ જ માં પ્ર લ ય ક
+ + • 1,

સા : — : — : — || સા : ની : ધ : — ની : ધ : પ : — સા : ની : ધ : — ની : ધ : પ : —
૩ પા પી છે દુઃ ખા ગાર પા પી છે દુઃ ખા ગાર

રી : સા : ની : ધ પ : — : — : ગ મ : પ : — : મ ગ : — : — || ગ ઃ ગ ઃ ગ ઃ ગ ઃ
પ્ર જ જ જ ની પ્ર હા ર ક ર કો ધ જવા જા

સા : રી : ની : સા મ : — : ગ ઃ : — ગ ઃ : ગ ઃ : ગ ઃ : ગ ઃ સા : રી : ની : સા
પ્રગ ટી અં એ હા હા યુ ઈ ક રં હું ઉ મં એ

રી : સા : ની ઃ : — — : પ : — : ધ સા : —
દુ ષ થી ના ડ રં

ગ : મ પં : ની : સા : રી ગ : મ : પ : ધ પં : મ : ગ : રી સા : ની : ધ : પ
* 1 અ વ નિ માં અ તિ શ ય મ ત જ નિ મ ન સિ જ મ ન

૧-વ.				૨-વ.			
મ : ગ : - : ગ	મ : પ : - : મ	ગ : - : - : -	- : -	ગ : મ	પ : ની : સા : -		
થ કી મ	દ ને ધ	રે		દી ન	જ ન ને		

+ +

પ : - : - : ગ	મ : પ : - : મ	ગ : -	- : -	રી : સા : ની : ધ		
તે	હુઃ ખિ ત	ક રે		વિ ષ ય થ		

+

+

પ : - : - : ગ	મ : પ : - : મ	ગ : - : - : -	મ : ગ : રી : -	સા : - : - : ની		
કી	વિ ષ માં ધ	રે	અ તિ પી	ડે	પ્રા	

+ +

સા : રી : - : ની	સા : - : - : -	- : - : - : પ : -	- : - : - : ગ
હિ ને	અ પાર	હાં	ઇ

+ +

મ : પ : - : મ	ગ : - : - : -	- : - : - : પ : -	- : - : - : ગ	મ : પ : - : ગ
શ તું	ઉ ગાર	હાં	ઇ	શ તું

+

મ : - : - : -	પ : - : - : -	ધ : - : - : -	ની : - : - : -	સા :
રહાય	રહાય	રહાય	રહાય	રહાય

प्रकरण ५ मुं.

आत्मबोध.

સંસાર ઉપર વૈરાગ્યવૃત્તિ.

*રાગ નટતિકિંગ, તાલ ચતુસ્ર યતિત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

બહુ દુઃખદાઈ છે જુઠી જગ આ, જુઠી જગ, (૨)

માત પિતા સહોદર^૧ સુત યુવતિ^૨ સગાં, (૨)

કામ નહિં આવે કોઈ અંતે રહે અળગાં, (૨)

સાચું તાડું નામ જગમાં, (૨)

હે, પ્રભુ મુજને તારી લકિત. (૨) બહુ.—ટેક.

ક્ષણિક^૩ સર્વ, સુખ ગણિને, (૨)

તબ્બું હું મમતા ધરિ સમતા. (૨) બહુ. ૧

એકાગ્ર વૃત્તિ સ્થિર કરિને, (૨)

લબ્બું હું લગવાન, તબ્બું અભિમાન. (૨) બહુ. ૨

* આ ગાયનમાં “ક્ષણિક સર્વ” એ વાક્યથી છેવટ સુધી રાગ તિલંગ રહેશે.
જુઓ નોટશન નિશાની x

૧ સગા ભાઈઓ.

૨ સ્ત્રી.

૩ અસ્થિર.

૧૬
૪-૮-૪

B ગ : મ : પ : ધ | ની િ : - : ધ : - | પ : - : - : - | ગ : - : મ : - |
અ હ દુ : ખ દા ઇ ઊ • જી ઠી

ગ : - : રી : - | સા : - : - : - | ગ : - : મ : - | ગ : - : સા : - ||
જ ગ આ જી ઠી જ ગ

* 1, 2,

મ : મ : મ : મ | મ : મ : મ : ગ | રી : ગ : રી : મ | ગ : રી : સહ : - ||
મા ત પિ તા સ હો દ ર સુ ત યુ વ તિ સ ગાં

ની િ : ની િ : ની િ : ની િ | ની િ : ની િ : ની િ : ધ | પ : ધ : પ : ની િ |
કા મ ન હિં આ વે કેા ઇ અં તે ર હે

ધ : પ : મ : - || ની િ : - : - : પ | ધ : - : - : મ | પ : - : - : મ | ગ : રી : સા : - ||
અ જ ગાં સા યુ તા રં ના મ જ મ માં

સા : — : પ : ધ	પ : મ : ગ : —	પં : — : ગ : —	રી : — : સા : —
દે પ્ર ભુ	તુ જ ને	તા રી	ભ ક્તિ

+ +

# 1 સા : —	ગ : — : મ : —	પ : — : ની : —	સા : રી : સા : ની	સા : —
ક્ષ	ણિ ક	સ વં	સુ ખ ગ ણિ	ને
# 2 એ	કા ઝ	વૃ ત્તિ	રિથ ર ક રિ	ને

+ +

રી : —	સા : — : ની રી : —	પ : — : મ : —	ગં : — : —	પં : — : મ : —	ગં : — : રી : —
ત	જી હું	મ મ	તા	ધ રિ	સ મ
ભ	જી હું	ભ ગ	વાન	ત જી	અ ભિ

સા : — : રી : —	સા : — : ની રી : —	પં : — : મ : —	ગ : — : —	પં : — : મ : —	ગં : — : રી : —	સા : — : —
તા ત	જી હું	મ મ	તા	ધ રિ	સ મ	તા
માન ભ	જી હું	ભ ગ	વાન	ત જી	અ ભિ	માન

મનને પ્રભુ ભક્તિ કરવાનો ઉપદેશ.

રાગ ઝીઝોરી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$

મધ્યકાળ.

હિલ કાં નથિ કરતું પ્રભુ થકી તું ખ્યાર, (૨)

માનિલે, માનિલે, માનિલે, માનિલે યાર. દિલ.—ટેક.

ખોટીં, બાજી, નહિંથા, રાજી, (૨)

સુખથી લજલે શ્રી કીરતાર.

દિલ. ૧

અરપણુ કરિ દે ધશને, (૨)

તનને, મનને, ધનને, અહિ મહુદ^૧ મગનને,

તિલભર^૨ માનિલે, માનિલે, માનિલે, માનિલે યાર. દિલ. ૨

૨-૪-૨ **B** | સા : ની, સા | ની, રી : સા, ની | ધ, ની િ : પ, ધ | સા : મ |
 દિલ કાં ન | ધિ કર તું પ્ર | સુ થ કી ઉ | પ્યાર દિલ |
 + * 1, * 2, +

| સા : સા | ની.સા.ની. : રી.સા.સા. | ની િ. ની િ. ની િ. : ધ. પ. ધ. | સા : મ |
 દિલ દિલ | માનિ લે માનિ લે | મા નિ લે મા નિ લે | ચાર દિલ |
 +

* 1, | સા | રી : ગ, | સા : રી, | ની : ગ સા, | ધ | સા. સા. સા. |
 ખો દી ખા જી નહિ થા રા જી સુ ખ થી |
 +

| સા સા. ની. : ધ. પ. ધ. | સા : મ |
 લ જી લે શ્રી કી રે | તાર દિલ |

* 2, | સા, સા : ગ, રી | સા, સા : ની | પ, ની : ધ, ની | સા : — |
 અ ર પ જી ક રિ દે | ઈ શ ને |
 +

| સા, સા : ગ | રી, રી : ગ | સા, સા : રી | ગ, રી : સા, ની | સા, ની : ધ, ની |
 ત ન ને મ ન ને ધ ન ને અ હિ મ હ | દ મ ગ ન |

| સા : સા, સા | ની.સા.ની. : રી.સા.સા. | ની િ. ની િ. ની િ. : ધ. પ. ધ. | સા : મ |
 ને તલ ભર માનિ લે માનિ લે | મા નિ લે માનિ લે | ચાર દિલ |

જીવને ઉપદેશ.

*રાગ તિલંગ આશાવરી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ સુલક્ષ્મ, માત્રા $\frac{10}{8-2-8}$

મધ્યકાળ.

મન સમજ સમજ તું વૃથા માનિલે, (૨)
ઝટપટ તું, ખટપટ તું, તજ હઠ તું,
જગત આ સ્વપ્ન જાણિલે. • મન.—ટેક.

કુડી કાચી કાચા, સાચી નહિં માયા, (૨)
વિષમ ધણી, વિષય તણિ, વાસના હણી,
હરિ હરિ રટિ પ્રાણી લે.

મન.* ૧.

નહિં કોઈ છે નિજનું, જોને વિચારી, વિચારી; (૨)
દુઃખછે ભારી,
સુખરૂપ નહિં કોઈ સુત વિત^૧ નારી, (૨)
કર તન મન અરપણુ સ્થિર ચિત કરિ; (૨)
મોહ જાળમાં બ્રમિત થઈને ફસિ રહ્યો શું,
પ્રભુપદને પિછાણીલે.

મન. ૨

* આ ગાયનમાં “નહિં કોઈ છે નિજનું” એ વાક્યથી તાલ ત્રિતાલ શરૂ થાય છે અને તેમાં રાગ આશાવરીનું મિશ્રણ થઈ “કર તન મન અરપણુ” એ વાક્યથી પાછું રાગ તિલંગનું મિશ્રણ થાય છે—જુઓ નોટશનમાં નિશાની ⊕ તથા નિશાની x

૧૦ B | સા : સા | ની : રી : સા : ની | પ : મ : ગ : - | મ : પ | - : ની : - : ની |
 -૨-૪ | મ ન | સ મ જ સ | મ જ તું | વ થા | મા નિ |

+

સા : - : - : - || સા : ની | સા : ની : પ : - | મ : ગ : પ : મ | ગ : - | પ : મ : ગ : રી |
 લે || ઝ ટ | પ ટ તું | ખ ટ પ ટ તું | ત જ હ ઠ |

+ # 1, # 2

સા : - : - : - | ગ : મ | પ : ની : સા : રી | સા : ની : સા : - |
 તું | જ ગ | ત આ રવ મ | જ શિ લે |

1 | સા : ની | સા : ગ : - : મ | પ : - : - : - | ધ : પ | મ : ગ : રી : સા |
 કુ હી કા ચી કા ચા સા ચી ન હિં મા ચા ||

+

+

| મ : ગ : રી : સા | ની : - : રી : સા | ની f : પ | મ : ગ : પ : મ | ગ : રી : સા : - |
 વિ ષ મ ધ છી વિ ષ ચ ત છી વા સ ના હ છી |

| ગ : મ | પ : ની : સા : રી | સા : ની : સા : - |
 હ રિ હ રિ ર ટિ પ્રા શિ લે |

#2 ^x | સા : સા | ની f : સા : - : ની f | ધ : ધ : પ : - | ગ f : ગ f : - : સા |
 ન હિં કો ઈ છે નિ જ નું જો મે વિ
 ⊕ +

| રી : રી : - : ની f | સા : સા || પ : ધ | ની f : - : ની f : - | ની f : - : - : - |
 ચા રી વિ ચા રી દુ : ખ છે ભા રી
 +

| ધ f : ધ f : ધ f : ધ f | ધ f : ધ f : ધ f : પ | મ : પ : પ : મ |
 સુ ખ ર પ ન હિં કો ઈ સુ ત વિ ત
 +

| ગ f : રી : સા : - | સા : રી : મ : મ | મ : મ : પ : પ | પ : પ : ની : ની | ની : ની : સા : સા ||
 ના રી ક ર ત ન મ ન અ ર પ ભુ સ્થિ ર ચિ ત ક રિ
 + +

| મ : ગ : રી : સા | ની : રી : સા : ની f | પ : મ : ગ : પ | મ : ગ : રી : સા |
 મો હ જ જ માં જ મિ ત થ ઇ ને ર સિ ર દો શુ

| ગ : મ : પ : ની | સા : રી : સા : ની | સા : - : - : - |
 પ્ર ભુ પ દ ને પિ છા જિ દે

માયાની પ્રબળતા.

રાગ હમીર, તાલ ચતુસ્ર ભતિ એક તાલ, માત્રા $\frac{૧૨}{૪-૪-૪}$

મધ્યકાળ.

અરેરેરે હાથ માયા મસ્તાની, (૨)

હુનિયા છે ફાની^૧ હે પ્રાણી, (૨)

ખડું લે જાણી નહિં છે હાણી, (૨)

ન કર નાદાની તું, (૨)

જગ જલનિધિમાં^૨ નામ નૌકા^૩ કમલા^૪ કાંતનું, (૨)

છોડી દે છોડી દે કામ ક્રોધ મોહ મિથ્યા માની. (૨) અરેરેરે.—ટેક.

સુરવર^૫ મુનિવર મોટા જ્ઞાની, નિરખીને ધ્યાની, (૨)

મતિ ભરમાણી શાણી, (૨) સકુચાણી વાણી,^૬ (૨)

વખતો વખતે વેદ નેતિ^૭ નેતિ ઉચ્ચારી વાણી. (૨) અરેરેરે. ૧

૧ નારાવંત.

૨ સમુદ્રમાં.

૩ વહાણ.

૪ કમળા એટલે લક્ષ્મી તેમના કાંત-પતિ, શ્રી ભગવાન.

૫ દેવમાં શ્રેષ્ઠ.

૬ સરસ્વતી.

૭ ન ઈતિ.

૧૨
૪-૪-૪ B મઃ, પઃ ધ, નીઃ સીઃ - ધઃ પઃ ગઃ મ ધઃ - - - - ૧-૨.
અ રે રે રે હાય માયા મ સ્તાની
+ 1.

૨-૫.
પ, પઃ ધ ની ઃ - - ધઃ પ મઃ - - ગઃ રી :: પ, પઃ ધ ની ઃ - - ધઃ પ
દુ નિ યા છે ફાની હે પ્રાણી દુ નિ યા છે ફાની
મઃ - - ગઃ રી :: પ, ધઃ ની - - ધઃ પ - - રી, ગ મઃ - - ગઃ રી
હે પ્રાણી અ રે લે જણી નહિ છે હાણી
+

પેઃ મઃ ગઃ પ મઃ ગઃ રીઃ - પે, પઃ પ, પઃ પ, પઃ પ, મઃ ગઃ મઃ પઃ ધ
ન ક ર ના દાની તું જગ જલ નિધિ માં નામ નૌકા
+

ની, ધઃ પઃ મઃ ગઃ રીઃ - પે, પઃ પ, પ ધ, પઃ પ, મઃ ગઃ મઃ
ક મ લા કાં ત તું જગ જલ નિધિ માં નામ

પેઃ ધઃ ની, ધઃ પ મઃ ગઃ રીઃ - સીઃ નીઃ ધઃ સીઃ નીઃ ધઃ પઃ મઃ
નૌકા ક મ લા કાં ત તું છાડી દે છાડી દે કામ

ધ : પ : મ : ગ | પ : મ : ગ : રી | સા : ની : ધ : સા | ની : ધ : પ : મ S
કો ધ મો હ | મિથ્યા મા ની | છો ડી દે છો | ડી દે કા મ

ધ : પ : મ : ગ | પ : મ : ગ : રી |
કો ધ મો હ | મિથ્યા મા ની |

* 1 | સા, સા : સા, સા : સા, સા : સા, ની | ધ : ની : સા : રી | ગ, રી : સા : ની : ધ |
સુ ર વ ર મુ નિ વ, ર | મો ટા જ્ઞા ની | નિ ર ખી ને ધ્યા

પ : - : સા, સા : સા, સા | સા, સા : સા, ની : ધ : ની | સા : રી : ગ, રી : સા |
ની સુ ર વ ર | મુ નિ વ ર મો ટા | જ્ઞા ની નિ ર ખી

ની : ધ : પ : - | ગ, રી : ગ રી : સા : ની | ધ : પ : ગ, રી : ગ, રી | સા : ની : ધ : પ |
ને ધ્યા ની | મ તિ લ ર મા છી | શા છી મ તિ લ ર | મા છી શા છી

૧, ની : સા : ની : ધ | પ : - : ધ, ની : સા | ની : ધ : પ : - | ૪, ની : સા : ધ, ની : સા |
૧ કુ યા છી વા | ૧ સ કુ યા છી વા છી | વ ખ તો વ ખ તે

સા સા : ની ધ | પ : મ હ : ધ : પ | મ : ગ : રી : - | ધ, ની : સા : ધ, ની : સા |
૩ દે ને તિ | ને તિ ઉચ્ચા | રી વા છી | વ ખ તો વ ખ તે

સા : સા : ની : ધ | પ : મ S : ધ : પ | મ : ગ : રી : - |
૩ દે ને તિ | ને તિ ઉચ્ચા | રી વા છી

મોહિતમનને શીખામણ.

રાગ ભૈરવ કાલિંગડા, તાલ ચતુષ્રજતિ ત્રિતાલ, માત્રા, $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યસ્થતકાળ.

મન મૂઢતું^૧ ભજ ભજ ; (૨)

નિશદિન શ્રીકાંતા.^૨

મન.—ટેક.

જગત આ જૂઠ જાણી લે, (૨)

સાચું શ્રીહરિનું નામ, (૨)

સમજ લે સુધારી ; (૨)

સ્વારથીયો છે સંસાર ; (૨)

મમતા તજ તજ જગતણી કરતું પગ પણ નહિં જરાવાર ; (૨)

ખડું હું કહુંછું, (૨) માન, માન, માન.

મન. ૧.

વિષય વાસના^૩ બહુ ખુરી છે, (૨)

તે થકિ દ્વર, રહે ભરપૂર ; (૨)

ધર્મ ધ્યાનમાં, પરમજ્ઞાનમાં, પ્રમુગ્ધાનમાં તું (૨) તત્પરથા,

પરતિય^૪ પરધન માત ઉપલ^૫ ગણી ; (૨)

જગ જંજાળ, તજ તું હાલ, ભજ ગોપાલ.

મન. ૨.

૧ મૂર્ખ. ૨ લક્ષ્મીવર. (ભગવાન) ૩ ઈચ્છા. ૪ પરસ્ત્રી. ૫ પાપાણ.

૧૬ B | : : સા : રી | ની : સા : - : ની | ધ : - : - : સા : સા : સા : સા ||
 મ ના મુ ઢ તું લ જ લ જ ||
 + * 1 , * 2 , +

| સા : સા : સા : રી | મ : - : - : ગ | રી : - : - : રી : - : સા : - : ||
 નિ શ દિ ન શ્રી કાં તા

1 * મ : - : પ : - : ગ : - : - : મ : પ : - : - : - : - : પ : - : ||
 જ ગ ત આ જ્ઞ ઢ

| ધ : - : - : ધ : - : ની : ધ | પ : - : - : - : - : - : ધ : - : ||
 જ હી લે * સા

| ધ : - : - : ધ : ધ : ધ : - : સા : - : - : ની : ધ ||
 ડું શ્રી હ રિ ડું નામ

| ધ : ધ : ધ : - : ધ : ધ : - : સા : - : - : ધ : ધ : ||
 સ મ જ લે સુ ધા રી સ મ

| ધ : ધ : - : ધ : ધ : - : સા : - : - : ની : - : સા : ની ||
 જ લે સુ ધા રી સ્વા ર થિ

ધ્ર : — : — : — | ની : — : સા : ની | ધ્ર : — : — : — || મ : મ : મ : — |
 યે | છે સ સાર • || મ મ તા

મ : મ : મ : મ | મ : મ : મ : મ | ગ્ર : ગ્ર : રી : — | ગ્ર : ગ્ર : ગ્ર : ગ્ર |
 ત જ ત જ જ ગ ત છિ ક ર તું પ જ પ જુ

રી : રી : રી : રી | સા : — : — : — || ધ્ર. સા : — : — : — | ની : ધ્ર : — : ધ્ર |
 ન હિ જ રા વાર ખ રં હું ક

ધ્ર : — : પ : — | — : — : — || ગ : — : — : — | રી : — : — : — | ગ : — : — : — |
 હું છું માન માન

મ : ગ : રી : — | સા : — : — : — |
 માન

*૨ | ધ્ર : ધ્ર : ધ્ર : ની | — ની : સા : — | રી : રી : — : સા | સા : — : સા : ની ||
 વિ ષ થ વા સ ના જ હ જુ રી છે

ગ : — : રી : રી : રી | ગ : — : મ : — | ગ : ગ : રી : રી | સા : — : — : — ||
 તે થ કિ દૂર ર હે જ ર પૂર

મનને ઊપાલંભ.

* રાગ કાશી કાહરા, તાલ તિસ્ર જાતિ દીપચંદી માત્રા $\frac{૧૪}{૩-૪-૩-૪}$ ચતુસ્ર

જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૮}{૨-૪-૨}$ તથા તિસ્ર જાતિ દાદરા, માત્રા $\frac{૬}{૩-૩}$

મધ્યકાળ.

લમી શું અરે મન લવે^૧ સાર જોવે, (૨) હાં-લમી.

વૃથા છે મિથ્યા છે માન મહાન, (૨)

જન સૌ મોહે માયા જાલે. (૨) લમી.—ટેક.

ધન ધામ ધરા છે અસાર, (૨)

તેમાં શું મોહ ધરે, (૨)

મમતામાં મન શું મહાલે, (૨)

ગરવ ધરવ^૨ શું ધરે જગમહી, (૨)

હા સુખ દુઃખ આવે, નહિં મન લાવે, જગત સતાવ, (૨)

છળથી બળથી કળથી જનો ફરે ફંદમાં. (૨) લમી. ૧

હરિતું શરણુ રાખે તું, (૨)

ચેતને ચેતને,

સુખકર નર હરિનામ, સ્મરણુ કરી શાંત રહે. (૨) લમી. ૨

* આ ગાયનની અરતાઈ દીપચંદીમાં છે, અંતરો ત્રિતાલમાં છે ; અભોગ દાદરામાં છે—જ્યુઓ નોટેશન નિશાની ⊕

૧ સંસારમાં.

૨ વૃત્તિ.

૧૪ B ની | સા : - : - | સા : - : - : સા | રી : - : - | રી : - : - : સા |
 ૩-૪-૩-૪ લ ભી શું અ રે મનુ લ

રી : - : - | પ : - : ધ િ : પ | મં : ગ : - | મ : - : - : ગ િ | ગ િ : - : રી |
 વે સાર જો વે લ ભી

સા : - : - : સા | રી : - : - | રી : - : - : સા | રી : - : - | પ : - : ધ િ : પ |
 શું અ રે મનુ . લ વે સાર

મં : ગ : - | મ : - : - : - | પ : ધ િ : ની િ | સા : ની િ : ધ િ : પ | મં : ગ િ : રી |
 જો ' વે હાં

* 1, 2,

સા : - : - : ની | સા : - : - | સા : - : - : સા | રી : - : - | રી : - : - : સા |
 લ ભી શું અ રે મનુ લ

રી : - : - | પ : - : ધ િ : પ | મં : ગ : - | મ : - : - : | પ : મ : ગ િ | મ : ગ િ : રી : - |
 વે સાર જો વે વૃથા છે મિથ્યા છે

મં : ગ િ : રી | સા : - : - : - || ની : સા : - | રી : - : - : | રી : પ : - | ગ િ : - : - : |
 મા ન મ હાનુ જ ન સૌ મો હે

			૧-વ.	૨-વ.
મ : - - -	રી : - - - -	ની : - - -	સા : - - - -	સા : - - -
મા	યા	ને	લે	

* ૧	ની : સા	ગ : મ	પ : ની	સા : રી	ની : સા	ની : સા
	ધ ન	ધા મ	ધ રા	છે અ	સા ર	તે માં
	+	⊕			+	+

રી : ગ	રી	ની : સા	ની : સા	રી : સા	ની : પ	સા : -
શું મો	હ ધ રે	મ મ	તા માં	મ ન	શું	
		+	+			

ની : પ	ધ : પ. મ.	પ. મ. ગ	મ. ગ	રી	મ. ગ	રી
મહા લે	ગ ર વ	ધ ર વ	શું ધ રે	જ ગ	મ	
	+	+				

સા : -	સા : -	ની , સા : રી , સા	ની : પ	સા , ની : ધ , પ
હી	હા	સુ ખ હ : ખ	આ વે	ન હિં મ ન
		+	+	

* આ ઠેકાણે બે તૃતીયાંશ માત્રા છે, જે ઠેકાણે આવી નિશાની હોય ત્યાં કે અથવા કે માત્રા સમજવી. જ્યાં કે અથવા કે માત્રાનું પ્રમાણ હોય ત્યાં તાલ દાદરો પણ થઈ શકે છે.

મ : ગ િ | પ , પ : મ , ગ િ | રી : સા | ની િ . ધ.પ. | ની િ.ધ.પ. | ની િ.ધ.પ. |
 લો.વે | જ ગ ત.સ | તા વે | છ જ થી | ખ જ થી | ક જ થી |

— : — મ ,	ગ િ : —	મ , રી : —	ગ િ : — રી ,	સા : —	સા : —
જ	નો	કે રે	કે દ	માં	માં

* ૨) ગ િ : ગ િ : ગ િ | ગ િ : ગ િ : ગ િ | રી : — : રી | સા : — : — ||
 હ રિ તું | શ ર છ | રા ખે તું ||

ગ િ : — : રી | સા : — : — | ગ િ : — : રી | સા : — : — | મ : ગ િ : રી |
 ચે ત ને | ચે ત ને | સુ ખ ક |

સા : ની િ : ધ | પ : મ : ગ | — : — : — | પ : ધ િ : પ |
 ર ન ર | હ રિ નામ | રમ ર છ |

મ : ગ િ : રી | ગ િ : — : રી | સા : સા : — ||
 ક રી | સાં ત | ર હ ||

પ્રકરણ ૬૬.

આશીર્વચન.

રાજ્યકર્તાને આશીર્વાચન.

રાગ ભૈરવી, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યકાળ.

મુદમય^૧ મંગળ મૂરતિ, (૨)

કામના પૂરતી, (૨)

મૂરતિ છે રતિના પતિથી અતિ. મુદ.—ટેક.

શુભગણ આપ નિરંતર ગાઝી, નૃપવર ભૂમિપતિ ; (૨)

સુખકર સુંદર મનહર હુઃખહર, (૨) દરશન દો નિત પ્રતિ. મુદ. ૧

હે નરેશ, હુમેશ, સુદેશ, વિદેશ, વિશેષ, વધો કીરતિ. મુદ. ૨

૧૬
૪-૮-૪

B

સૌ : રી f : ગ f : મ | ગ f : - : રી f : સા | - : ધ f : - : ની f |
સુ દ મ ય મ ગ • ૧ મૂ ર
+ * 2, * 1, •

સૌ : - : - : - : || - : ગ f : - : રી | ગ f : - : - : - : | - : રી f : - : રી f |
તી કા મ ના પૂ ર
+ +

સૌ : - : - : - : || - : ધ f : - : પ | ધ f : - : - : - : | - : પ : - : મ | પ : - : - : - : |
તી મૂ ર તી છે ર તી

- : મ : - : ગ f | મ : - : મ ર : મ | - ગ f : - : રી f | સા : - : - : ની f |
ના ય તી થી અ તી

1* | ધ f : ધ f : ધ f : ધ f | પ : - : પ : પ | પ : - : ધ f : ની f |
ગુ જ ગ જ આ પ નિ ર ત ર

ધ f : પ : મ : ગ f | ધ f : ધ f : ધ f : મ | ધ f : - : ધ f : ની f |
ગા ઉ નૃ ય વ ર બૂ મિ ય

સા : — : — : — | — : — : — : — || ધ િ : ધ િ : ધ િ : ધ િ | પ : — : પ : પ |
તી | | સુ ખ હ ર | સુ હ ર |

ધ િ : પ : ધ િ : ની િ | ધ િ : પ : મ : ગ િ || ધ િ : ધ િ : પ : મ |
મ ન હ ર | હ : ખ હ ર || હ ર શ ન |

ગ િ : રી િ : સા ની િ | સા : સા : — : ની િ |
ઘો નિ ત પ્ર તી

સા : સા | સા : સા : — : ધ િ | ની િ : ની િ : — : પ | ધ િ : ધ િ : — : મ |
* ૨ હ ન રે શ હ મે શ સુ હે શ વિ

પ : પ : — : ગ િ | મ : મ િ : મ : ગ િ | રી િ : સા : — : ની િ | સા : — : — : ની િ |
હે શ વિ શે ધ વ ઘો ખી ર તી

રાજ્યકર્તાનું ચશોગાન.

રાગ જલ્દો, તાલ તિસ્ર જાતિ દીપચંદી, માત્રા $\frac{૧૪}{૩-૪-૩-૪}$ તથા

ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

કૃતકાળ.

નરવર જાઉં વારી, છત્ર ધારી, તપ ધારી; (૨) નરવર.—ટેક.

ફળ પ્રદ કેવા, સુરતરૂ જેવા; (૨)

સુદષ્ટિ તમારી, હુમાની^૧ છાયા સારી.

નરવર. ૧

પૃથિવી પુરંદર, સ્મર સમ સુંદર; (૨)

નિરમાની, દીન દુઃખહર.

નરવર. ૨

વિમળતવ યશ છે, ચિર ચોદિશ છે; (૨)

કર્ણ જેવા મહાદાની ડો,

શૂરાતે પૂરાછો ન્યાયીછો મનથી,

વધજો, વિલવો, ઘટજો રિપુઓ, સુખ સૌ મળજો;

શુભ કરતા, મુદ^૨ ભરતા.

નરવર. ૩

અવિચળ રહો અવતારી. (૩)

નરવર. ૪

આ ગાયનમાં તાલ દીપચંદી અને ત્રિતાલનું મિશ્રણ થયેલું છે, તે આ પ્રમાણે “નરવર” એ વાક્યથી દીપચંદી તાલની શરૂઆત છે. “ફળપ્રદ કેવા” એ વાક્યથી ત્રિતાલ, “સુદષ્ટિ તમારી” એ વાક્યથી દીપચંદી તાલ, “પૃથિવી પુરંદર” એ વાક્યથી ત્રિતાલ, “વિમળતવ” એ વાક્યથી ત્રિતાલ, “કર્ણ જેવા” એ વાક્યથી દીપચંદી, “વધજો વિલવો” એ વાક્યથી ત્રિતાલ અને “અવિચળ રહો અવતારી” એ વાક્યથી ત્રિતાલ છે. આમાં “અવિચળ રહો અવતારી” એ વાક્ય ત્રણ વખત બોલવાનું છે, તેમાં પ્રથમ વખત ચાલતી લયનો ઠાહ, બીજી વખત દ્વિગુણ, અને ત્રીજી વખત ચતુર્ગુણ (ચામન) કરવાની છે.—જુલો નોટેશન નિશાની. ⊕

૧ એક જાતનું પક્ષી.

૨ હર્ષ.

૧૪ B | ધ : ની િ : સા : રી | ગ િ : - : - | - : - : રી : - | સા : - : - |
 ૩-૪-૩-૪ ન ર , વ ર બહ ધા રી
 * ૧, ૨. * ૪ * ૩.

| - : - : ધ : ની િ રી : સા : - | - : - : ધ : ની િ રી : સા : - |
 છ ત ધા રી ત પ ધા રી

* ૧ | મ : ગ : મ : ગ | પ : - : મ : - | રી : ગ િ : રી : મ | ગ િ : રી : સા : - ||
 ફળ પ્રદ કે વા સુ ર ત ર જે વા

| ની િ : - : - | ધ : - : પ : - | ગ : મ : - | પ : - : રી : - | ગ િ : મ : - : - |
 સુ દ છી ત મા રી હ મા ની
 (૧)

| રી : - : ગ િ : - | રી : સા : - |
 છા યા સા રી

* ૨ | ધ : ની િ : ધ : ની િ | રી : - : સા : - | ધ : ની િ : ધ : ની િ | રી : - : સા : - ||
 પુ થ વિ પુ રં દર સ્મર સમ સું દર

મ : ગ : પ : - | મ : - : પ : મ | ગ : રી : સા : -
નિ ર મા ની દી ન હુ ખ હર

* ગ મ : પ : ધ : પ | મ : ગ : મ : - | રી : ગ : મ : પ | મ : ગ : રી : - |
વિ મ જ ત વ ય શ છે સ્થિર થો દિ શ છે

ની : - : ધ : - | ની : રી : - | ગ : - : મ : - | ગ : - : - |
ક લ્હા વા મ હા દા

રી : - : સા : - | ગ : - : - | રી : - : સા : - | ની : - : - |
ની છે શૂ રા તે પ

ધ : - : પ : - | ગ : - : - | રી : - : સા : - | ધ : ની : - | સા : - : - : - ||
રા છે ન્યા થી છે મ ન થી

ધ : ની : રી : - | સા : રી : ગ : - | રી : ગ : મ : - | ગ : મ : પ : - | મ : પ : ધ : - |
વ ધ ને વિ લ લે ધ દ ને રિ પુ યો સુ ખ સૌ

પ : ધ : ની ♯ : - || રી : સા : ની ♯ : ધ | પ : - : ગ : મ | પ : ધ : ની ♯ : - |
 મ જ જો થુ ભ ક ર તા યુ દ ભ ર તા

* ૪ | રી : - : સા : - | ની ♯ : - : ધ : - | પ : - : મ : - | પ : - : ધ : - | ની ♯ : - : સા : - |
 અ વિ ચ જ ર હો અ વ તા રી

રી : સા : ની ♯ : ધ | પ : મ : પ : ધ | ની ♯ : સા : રી , સા : ની ♯ , ધ |
 અ વિ ચ જ ર હો અ વ તા રી અ વિ ચ જ

પ , મ : પ , ધ : ની ♯ , સા : - |
 ર હો અ વ તા રી

કે . ને ને

રાજદંપતીને આશીર્વાદ.

રાગ કલ્યાણ, તાલ ચતુસ્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{૧૬}{૪-૮-૪}$

મધ્યવિલંબિતકાળ.

જોડી અવિચળ તું કરજે કૃપા નિધાન; (૨)

વિધિ હરણ સૃષ્ટિ કરણ પ્રભુ,

તારે ચરણ સર્વ શરણ વિભુ,

રિદ્ધિ સિદ્ધિની વૃદ્ધિ,

ખહુ દેજે, સુખ કરજે; (૨)

પામો અવનીમાં^૧ માન.

જોડી.—ટેક.

સૌ હજિ મજિ વજિ કરો વિનતિ, (૨)

હરો કુમતિ, ટળે વિપત્તિ, (૨)

સુમતિ કીરતિ, કરજે નિદાન^૨. (૨)

જોડી. ૧.

૧૬
૪-૮-૪

સા: ધ: સા: રી	ગ: રી: સા: ગ, રી	સા: ની: ધ: ધ	સા: -:-:-
ને ડી અ વિ	ચ જ તુ ક ર	જે કૃ પા નિ	ધાન

1. 1),

પ: -:- પ: મ	ગ: રી: પ: -	પ: મ: ગ: રી	સા: સા: -:-	પ: -:- પ: મ
વિ ધન હ	ર લુ સુ	ષ્ટિ ક ર લુ	પ્ર ભુ	તા રે ચ

ગ: રી: ધ: -	પ: મ: ગ: રી	સા: સા: -:-	સા: ની: ધ: પ	ધ: ની: સા: -
ર લુ સ	વ શ ર લુ	વિ ભુ	રિ ધ્વિ સિ ધ્વિ	ની વૃ ધ્વિ

-:-:-:-	ગ: મ: ધ: -	પ: -:-:-	ધ: પ: મ: ગ	રી: -:-:-
	જ હ હે	જે	સુ જ ક ર	જે

ગ: -:- મ: -	-:-:- પ: મ	ગ: -:-:-	રી: -:-:-	સા: -:-:-
પા મો	અ વ ની	માં	માન	

સા : - : સા : રી | ઝ : રી : સા : ની | ધ : પ : ધ : ની | સા : - : - : - ||
સૌ હ જિ મ જિ વ જિ ક રે વિ ન તી

સા : સા : ઝ : મ | પ : - : - : - | ઝ : રી : સા : ની | ધ : - : - : - ||
હ રો ક મ તી ટ જે વિ પ તી

ઝ : મ : પ : - | સા : રી : ઝ : - | પ : મ : ઝ : રી | સા : - : - : - |
સુ મ તી શ્રી ર તી ક ર જે નિ દાન

શુભ પ્રસંગે.

રાજકીય મંડળને આશીર્વાચન.

*રાગ પીલૂ બરવા, તાલ ચતુરત્ર જાતિ ત્રિતાલ, માત્રા $\frac{16}{8-4-4}$

મધ્યદ્રુતકાળ.

શુભ ધરી સુદિન છાજે આનંદ આજે,
 વાદિત્ર વાજે બહુ ગાજે મૃદંગ ધ્વનિ. શુભ.—ટેક.
 મનહર મજેદાર, મંડપની બની બહાર. (૨) શુભ. ૧
 તાતા થૈ, તાતા થૈ, દિગ્ દિગ્ થૈ, દિગ્ દિગ્ થૈ,
 છક્ છક્ છુમ્, છક્ છક્ છુમ્, નર્તકી,^૧ કરતી, (૨)
 ઇન્દ્રથી, અધિકી, ઉમંગી, સુરંગી, કચેરી, છે ભરી; (૨)
 અચળ આ દરબાર, રહેા સહુ સરદાર. (૨) શુભ. ૨
 સુખ સંપત્તિ, શુભ સુમતિ, (૨)
 નિત પામો, જશ ભમો, મનકામો, પૂરણ થાઓ;
 રહેજો કાયમ દાયમર જોડી સહુ સુખમાં; (૨)
 નિશિપતિ,^૩ દિનપતિ,^૪ ધ્રુવ અને ધરણી; (૨)
 જ્યાં લગી, ત્યાં લગી, ચિરંજીવો, સદા દંપતી^૫ સહુ સુખમાં રહેજો;
 સહુ શ્રેય કર જગપતિ, શુભ નિરમળ તવ અતિ; (૨)
 દયા કરી, પ્રેમ ધરી, (૨) જય જય કર તું હે પ્રભુ. શુભ. ૩

* આ ગાયનમાં “ જય જય કર તું હે પ્રભુ ” એ વાક્યમાં લય ધીમી રાખવાની છે. તે નોટશનથી જણાશે.

૧ વારાંજના.

૨ હમેશાં.

૩ ચંદ્ર.

૪ સૂર્ય.

૫ જોડી.

૧૬
૪-૮-૪

B

સા : ગા : રી : ગા	- : રી : સા : રી	ની : સા : - : રી
શુ ભ ધ રી	સુ દિ ન	છા જે આ

* ૩.

સા : ની : ધા : પ	મ : પ : પ : ની	- : ની : સા : ધ	ની : સા : - : મ
ન દ આ જે	વા દિ ત્ર વા	જે બ હુ	ગા જે મૃ

ગા : રી : સા , ની	
દ ગ ધ્વ નિ	

+ * ૧, ૨ :

* ૧

પ : મ : પ : મ	ગા : રી : સા : -	પ : મ : પ : મ	ગા : રી : સા : -
મ ન હ ર	મ જે દાર	મં ડ પ ની	બ ની જહાર

* ૨

સા : ની : સા : -	ની ધ : ની ધ : -	ધ, પ : ધ, પ : ધ : -	પ, મ : પ, મ : પ : -
તા તા યૈ	તા તા યૈ	દિ ગ દિ ગ યૈ	દિ ગ દિ ગ યૈ

મ , ગ : મ , ગ : મ : -	ગા , રી : ગા , રી : ગા : -	રી : સા : રી : -	સા : ની : સા : -
છ ક છ ક છુમ્	છ ક છ ક છુમ્	ન ત્ત કી	ક ર તી

115

ધ : - : ની ♯ : - | સા : - : - : - | રી : - : ની ♯ : - | - : - : સા : - | ધ : - : - : | પ : પ : - : ધ |
ત્યાં લ ગી ચિ રં જી વો સદા

ની ♯ : - : ધ : પ | મ : ગ ♯ : રી : સા | મ : ગ ♯ : ગ ♯ : રી | સા : - : ગ ♯ : રી |
દ પ તિ સ હુ સુ ખ માં રહે લે

સા : ની : - : ની | સા : - : રી : મ | મ : ગ ♯ : ગ ♯ : રી | સા : - : ગ ♯ : રી |
કા ચમ દા ચમ લે ડી સ હુ સુ ખ માં રહે લે

સા : ની : - : ની | સા : - : રી : મ | ધ : ની . સા . : સા . સા . સા . |
કા ચમ દા ચમ લે ડી સ હુ એ ય ક ર

+

ધ : ની ♯ : રી : સા | ધ : ની ♯ : સા . : સા . સા . સા | ધ : ની ♯ : રી : સા | ધ : ની ♯ : રી : સા |
જ પ તિ ગુ લુ નિ ર મ જ ત વ અ તિ દ સ્ત્રી કુ રી

+

ધ. ની િ રી. સા	ધ. ની િ રી. : સા	ધ. ની િ રી. : સા	રી : : : સા : : : :
પ્રે મ ધ રી	દ યા ક રી	પ્રે મ ધ રી	જ ય

ની િ : : : :	ધ : : : :	પ : : : :	મ : : : ગ િ : : : :	: : : :
જ	ય	ક	ર	તુ

મ : : : :	: : : :	રી : : : :	: : : :	સા : : : :	: : : :
જ		પ્ર		બુ	

: : : :	: : : :
---------	---------

સમાપ્ત.

